

Z A T W I E R D Z A M

Sądu Okręgowego Warszawa-Praga
w Warszawie

wz.

[Signature]
ZASTĘPCA DYREKTORA

I N S T R U K C J A

B E Z P I E C Z E Ń S T W A P O Ż A R O W E G O

D L A B U D Y N K U

SĄDU OKRĘGOWEGO WARSZAWA-PRAGA w WARSZAWIE
przy ul. POLIGONOWEJ 3 w WARSZAWIE

Podstawa opracowania:

§ 6 ust.1 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji
z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej
budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. Nr 109,
poz. 719)

EGZ. NR

125

Opracował:

Specjalista ds.
ochrony przeciwpożarowej
mgr inż. Tomasz Jaroszek
Nr dypl. SGSP 3153/2000

Aktualizował:

Specjalista ds.
Ochrony przeciwpożarowej
mgr inż.
Nr dypl. SGSP

[Signature]
SPECIALISTA
OCHRONY PRZECIWPOŻAROWEJ
mgr inż. poż. Paweł Ochniak

Warszawa, sierpień 2021 r.

WYKAZ TELEFONÓW ALARMOWYCH	
Państwowa Straż Pożarna	tel. 998 lub 112
Pogotowie Ratunkowe	tel. 999 lub 112
Policja	tel. 997 lub 112
Pogotowie Energetyczne	tel. 991
Straż Miejska	tel. 986
Pogotowie gazowe	tel. 992

WYKAZ INNYCH TELEFONÓW ALARMOWYCH	
Komenda Miejska Państwowej Straży Pożarnej m. st. Warszawy, ul. Polna 1	Centrala 22 596 70 00
Miejskie Stanowisko Kierowania Państwowej Straży Pożarnej, ul. Polna 1	tel. 998, 112 tel. 22 59 67 998 fax: 22 596 79 00
Jednostka Ratowniczo-Gaśnicza nr 8 ul. Majdańska 38/40	tel. 22 596 70 80
Jednostka Ratowniczo-Gaśnicza nr 5 ul. Marcinkowskiego 2	tel. 22 596 70 50
Służba Dyżurna Centrum Zarządzania Kryzysowego ul. Młynarska 43/45	tel. 22 443 01 12 tel. interwencyjny 196 56
Pogotowie Energetyczne	tel. 22 821 31 31

PRACOWNICY OCHRONY BUDYNKU	
Dyżur całodobowy (OCHRONA)	22 443-14-89 451-653-476

WYKAZ TELEFONÓW DO POWIADOMIENIA PRZEDSTAWICIELI SĄDU	
MICHAŁ BUKIEWICZ	543-312-280
JACEK TABUDA	602-244-320
KINGA KUBUJ	601-925-332
JOLANTA SZEWC	600-228-003
WITOLD MUSIŃSKI	511-465-740
KATARZYNA CHROBAK- ZIELONKA	509-492-796

KARTA AKTUALIZACJI INSTRUKCJI BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO

[illegible]

SPIS TREŚCI

PODSTAWOWE INFORMACJE Z ZAKRESU OCHRONY PRZECIWPOŻAROWEJ.	6
I. PRZEDMIOT, CEL I ZAKRES INSTRUKCJI.	10
II. POSTANOWIENIA OGÓLNE	11
1. Zakres obowiązywania Instrukcji.	11
2. Aktualizacja Instrukcji bezpieczeństwa pożarowego.	11
3. Przechowywanie instrukcji.	11
4. Opis postępowania.	11
III. CHARAKTERYSTYKA OGÓLNA BUDYNKU.	12
1. Nazwa i adres budynku.	12
2. Użytkownik budynku.	12
3. Lokalizacja budynku.	12
4. Ogólny opis budynku.	12
IV. WARUNKI OCHRONY PRZECIWPOŻAROWEJ BUDYNKU WYNIKAJĄCE Z PRZEZNACZENIA, SPOSOBU UŻYTKOWANIA I ZAGOSPODAROWANIA, PROWADZONEGO PROCESU TECHNOLOGICZNEGO, MAGAZYNOWANIA I WARUNKÓW TECHNICZNO- BUDOWLANYCH OBIEKTU.	14
1. Powierzchnia, wysokość, liczba kondygnacji.	17
2. Charakterystyka zagrożenia pożarowego, w tym parametry pożarowe materiałów niebezpiecznych pożarowo, charakterystyka pożarów przyjętych do celów projektowych.	17
3. Kategoria zagrożenia ludzi, przewidywana liczba osób.	18
4. Przewidywana gęstość obciążenia ogniowego.	18
5. Ocena zagrożenia wybuchem pomieszczeń oraz przestrzeni zewnętrznych.	18
6. Klasa odporności pożarowej budynku oraz klasa odporności ogniowej i stopień rozprzestrzeniania ognia elementów budowlanych.	19
7. Podział budynku na strefy pożarowe.	19
8. Usytuowanie z uwagi na bezpieczeństwo pożarowe, odległości od obiektów sąsiadujących.	21
9. Warunki i strategia ewakuacji ludzi lub ich uratowania w inny sposób.	22
10. Elementy wykończenia wnętrz i wyposażenia stałego.	24
11. Sposób zabezpieczenia przeciwpożarowego instalacji użytkowych.	24
12. Dobór urządzeń przeciwpożarowych i innych urządzeń służących bezpieczeństwu pożarowemu, dostosowanym do wymagań wynikających z przepisów dotyczących ochrony przeciwpożarowej i przyjętych scenariuszy pożarowych, z podstawową charakterystyką tych urządzeń.	25
13. Przygotowanie obiektu i terenu do prowadzenia działań ratowniczo-gaśniczych, informacje o drogach pożarowych, zaopatrzeniu w wodę do zewnętrznego gaszenia pożaru oraz o sprzęcie służącym do tych działań.	26
V. CHARAKTERYSTYKA ZAGROŻENIA POŻAROWEGO.	28
1. Potencjalne źródła powstania pożaru.	29
2. Możliwe przyczyny rozprzestrzeniania się pożaru w budynku.	30
3. Podstawowe zasady zapobiegania pożarom.	31
VI. WYPOSAŻENIE W WYMAGANE URZĄDZENIA PRZECIWPOŻAROWE I GAŚNICE ORAZ OZNAKOWANIE BEZPIECZEŃSTWA.	33
1. Instalacje i urządzenia przeciwpożarowe w budynku.	33
1.1. System sygnalizacji pożarowej.	33
1.2. Dźwiękowy system ostrzegawczy.	35
1.3. Półstałe urządzenia gaśnicze – wysokociśnieniowa mgła wodna.	37
1.4. Stałe urządzenia gaśnicze gazowe.	38
1.5. Instalacja wodociągowa przeciwpożarowa z hydrantami wewnętrznymi.	39
1.6. Awaryjne oświetlenie ewakuacyjne.	41
1.7. Wentylacja oddymiająca klatek schodowych i szybów dźwigowych.	42
1.8. Przeciwpożarowy wyłącznik prądu.	42
2. Dobór, rozmieszczenie i obsługa gaśnic.	42
2.1. Dobór rodzaju gaśnic.	43
2.2. Oznaczenia stosowane na gaśnicach.	45
2.3. Zasady rozmieszczenia podręcznego sprzętu gaśniczego w budynku.	46
2.4. Zasady bezpiecznego użycia gaśnicy.	46
3. Oznakowanie związane z ochroną przeciwpożarową.	49
3.1. Zasady doboru, stosowania oraz rozmieszczenia znaków bezpieczeństwa w budynku.	49

3.2. Znaki bezpieczeństwa z zakresu ochrony przeciwpożarowej i technicznych środków przeciwpożarowych	49
3.3. Znaki bezpieczeństwa dotyczące ewakuacji.	51
VII. SPOSOBY PODDAWANIA PRZEGLĄDOM TECHNICZNYM I CZYNNOŚCIOM KONSERWACYJNYM STOSOWANYCH W BUDYNKU URZĄDZEŃ PRZECIWOPOŻAROWYCH.	52
VIII. SPOSOBY POSTĘPOWANIA NA WYPADEK POŻARU I INNEGO MIEJSCOWEGO ZAGROŻENIA.	54
1. Postanowienia ogólne.	54
2. Zasady postępowania w przypadku powstania pożaru do czasu przybycia jednostek ratowniczo-gaśniczych Państwowej Straży Pożarnej.	54
3. Zasady postępowania po przybyciu Państwowej Straży Pożarnej.	55
4. Alarmowanie telefoniczne Państwowej Straży Pożarnej.	55
5. Szczegółowe zasady alarmowania po zauważeniu pożaru dla pracowników budynku.	55
6. Zasady postępowania służby ochrony w przypadku pożaru.	56
7. Ewakuacja ludzi z budynku.	57
IX. SPOSOBY ZABEZPIECZENIA PRAC NIEBEZPIECZNYCH POD WZGLĘDEM POŻAROWYM.	58
1. Organizacja prac niebezpiecznych pod względem pożarowym.	58
2. Przygotowanie pomieszczeń do prowadzenia prac niebezpiecznych pod względem pożarowym.	59
3. Sposoby prowadzenia prac niebezpiecznych pod względem pożarowym.	60
4. Przykłady zabezpieczenia prac niebezpiecznych pod względem pożarowym.	61
X. WARUNKI I ORGANIZACJA EWAKUACJI LUDZI ORAZ PRAKTYCZNE SPOSOBY ICH SPRAWDZANIA.	64
1. Warunki i organizacja ewakuacji.	64
1.1 Charakterystyka dróg ewakuacyjnych.	64
1.2 Ogólne zasady przeprowadzania ewakuacji.	64
1.3 Zasady postępowania osób odpowiedzialnych za zwalczanie pożarów i ewakuację pracowników.	65
1.4 Ogólne zasady postępowania w czasie ewakuacji ludzi w sytuacji pożaru lub innego zagrożenia.	65
2. Sposoby praktycznego sprawdzenia organizacji i warunków ewakuacji.	67
XI. SPOSOBY ZAPOZNAWANIA UŻYTKOWNIKÓW BUDYNKU Z PRZEPISAMI PRZECIWOPOŻAROWYMI ORAZ Z TREŚCIĄ PRZEDMIOTOWEJ INSTRUKCJI.	70
1. Cel i zakres szkoleń.	70
2. Rodzaje szkoleń przeciwpożarowych.	70
3. Szkolenie pracowników firm zewnętrznych.	71
4. Szkolenie w ramach praktycznego sprawdzenia organizacji oraz warunków ewakuacji.	72
5. Dokumentacja szkoleń.	72
XII. OBOWIĄZKI STAŁYCH UŻYTKOWNIKÓW BUDYNKU W ZAKRESIE OCHRONY PRZECIWOPOŻAROWEJ.	73
1. Obowiązki właściciela, zarządcy budynku.	73
2. Dyrektor Sądu.	74
3. Zadania i obowiązki Przewodniczących Wydziałów Sądu.	74
4. Zadania i obowiązki Kierownika Oddziału Gospodarczego.	74
5. Zadania i obowiązki Kierownika Oddziału Inwestycyjnego.	75
6. Zadania i obowiązki Kierownika Oddziału Kadr.	76
7. Inspektor do spraw ochrony przeciwpożarowej.	76
8. Osoby wyznaczone do wykonywania działań w zakresie zwalczania pożarów i ewakuacji pracowników.	76
9. Wszyscy pracownicy budynku Sądu, niezależnie od stanowiska pracy.	77
10. Zadania osób obsługujących pomieszczenie Central SSP i DSO.	77
11. Pracownicy ochrony budynku.	78
XIII. WSKAZANIE OSÓB LUB PODMIOTÓW OPRACOWUJĄCYCH INSTRUKCJĘ.	80
1. Wymagane kwalifikacje osób wykonujących czynności z zakresu ochrony przeciwpożarowej.	80
2. Osoby odpowiedzialne za zwalczanie pożarów i ewakuację pracowników.	80
PODSTAWY PRAWNE OPRACOWANIA	81
ZAŁĄCZNIKI DO INSTRUKCJI BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO DLA BUDYNKU SĄDU OKRĘGOWEGO WARSZAWA-PRAGA PRZY UL. POLIGONOWEJ 3 W WARSZAWIE.	83

Załącznik nr 1 – Plan sytuacyjny	83
Załącznik nr 2 – plan ewakuacji oraz rozmieszczenie urządzeń przeciwpożarowych – poziom -1.....	84
Załącznik nr 3 – plan ewakuacji oraz rozmieszczenie urządzeń przeciwpożarowych – parter	85
Załącznik nr 4 – plan ewakuacji oraz rozmieszczenie urządzeń przeciwpożarowych – I piętro	86
Załącznik nr 5 – plan ewakuacji oraz rozmieszczenie urządzeń przeciwpożarowych – II piętro	87
Załącznik nr 6 – plan ewakuacji oraz rozmieszczenie urządzeń przeciwpożarowych – III piętro	88
Załącznik nr 7 – plan ewakuacji oraz rozmieszczenie urządzeń przeciwpożarowych – IV piętro	89
Załącznik nr 8 – Instrukcja postępowania na wypadek powstania pożaru	90
Załącznik nr 9 - Sposoby poddawania przeglądom technicznym i czynnościom konserwacyjnym urządzeń przeciwpożarowych i gaśnic	91
Załącznik Nr 9a sposoby poddawania przeglądom technicznym i czynnościom konserwacyjnym oświetlenia awaryjnego ewakuacyjnego.....	91
Załącznik Nr 9b – sposoby poddawania przeglądom technicznym i czynnościom konserwacyjnym instalacji wodociągowej przeciwpożarowej – hydranty wewnętrzne 25, 33, 52.	93
Załącznik Nr 9c – sposoby poddawania przeglądom technicznym i czynnościom konserwacyjnym systemu sygnalizacji pożarowej.....	95
Załącznik Nr 9d – sposoby poddawania przeglądom technicznym i czynnościom konserwacyjnym dźwiękowego systemu ostrzegawczego (DSO).....	97
Załącznik Nr 9e – sposoby poddawania przeglądom technicznym i czynnościom konserwacyjnym stałej instalacji gazowej na gaz obojętny (IG 55)	99
Załącznik Nr 9f – sposoby poddawania przeglądom technicznym i czynnościom konserwacyjnym urządzenia oddymiania grawitacyjnego.....	101
Załącznik Nr 9g – sposoby poddawania przeglądom technicznym i czynnościom konserwacyjnym przeciwpożarowego wyłącznika prądu	102
Załącznik Nr 9h – sposoby poddawania przeglądom technicznym i czynnościom konserwacyjnym gaśnic.....	103
Załącznik nr 10 Plan praktycznego sprawdzenia organizacji oraz warunków ewakuacji.....	104
Załącznik nr 11 – Wzór powiadomienia o zamiarze przeprowadzenia praktycznego sprawdzenia organizacji oraz warunków ewakuacji.....	115
Załącznik nr 12 – Wzór protokołu zabezpieczenia przeciwpożarowego prac niebezpiecznych pod względem pożarowym..	116
Załącznik nr 13 – Wzór zezwolenia na wykonanie prac niebezpiecznych pod względem pożarowym	118
Załącznik nr 14 – Wzór oświadczenia o odbyciu szkolenia przeciwpożarowego	119
Załącznik nr 15 – Wzór oświadczenia o zapoznaniu się z treścią Instrukcji	120

Podstawowe informacje z zakresu ochrony przeciwpożarowej.

Ustawa z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej (Dz. U. z 2018 r. poz. 620), zwana dalej „ustawą o ochronie przeciwpożarowej”, stanowi, że ochrona przeciwpożarowa polega na realizacji przedsięwzięć mających na celu ochronę życia, zdrowia i mienia przed pożarem, klęską żywiołową lub innym miejscowym zagrożeniem poprzez:

- 1) zapobieganie powstawaniu i rozprzestrzenianiu się pożaru, klęski żywiołowej lub innego miejscowego zagrożenia;
- 2) zapewnienie sił i środków do zwalczania pożaru, klęski żywiołowej lub innego miejscowego zagrożenia;
- 3) prowadzenie działań ratowniczych.

Osoba fizyczna, osoba prawna, organizacja lub instytucja korzystające ze środowiska, budynku, obiektu lub terenu są obowiązane zabezpieczyć je przed zagrożeniem pożarowym lub innym miejscowym zagrożeniem.

Właściciel budynku, obiektu budowlanego lub terenu, a także podmioty, o których wyżej mowa, ponoszą odpowiedzialność za naruszenie przepisów przeciwpożarowych, w trybie i na zasadach określonych w innych przepisach.

Właściciel budynku, obiektu budowlanego lub terenu, zapewniając ich ochronę przeciwpożarową, obowiązany jest:

- 1) przestrzegać przeciwpożarowych wymagań budowlanych, instalacyjnych i technologicznych;
- 2) wyposażyć budynek, obiekt budowlany lub teren w wymagane urządzenia przeciwpożarowe i gaśnice;
- 3) zapewnić konserwację oraz naprawy urządzeń przeciwpożarowych i gaśnic w sposób gwarantujący ich sprawne i niezawodne funkcjonowanie;
- 4) zapewnić osobom przebywającym w budynku, obiekcie budowlanym lub na terenie, bezpieczeństwo i możliwość ewakuacji;
- 5) przygotować budynek, obiekt budowlany lub teren do prowadzenia akcji ratowniczej;
- 6) zapoznać pracowników z przepisami przeciwpożarowymi;
- 7) ustalić sposoby postępowania na wypadek powstania pożaru, klęski żywiołowej lub innego miejscowego zagrożenia.

Szczegółowe zasady ochrony przeciwpożarowej i zabezpieczenia przeciwpożarowego budynków, innych obiektów budowlanych oraz wyposażenie ich w sprzęt, urządzenia przeciwpożarowe i ratownicze, a także obowiązek posiadania instrukcji bezpieczeństwa pożarowego wynikają z rozporządzenia w sprawie ochrony przeciwpożarowej.

Stosowanie wyżej wymienionych przepisów w praktyce, zarówno w sferze organizacyjnej, porządkowej, jak i technicznych środków zabezpieczeń przeciwpożarowych, wymaga określenia zadań i odpowiedzialności za bezpieczeństwo pożarowe poszczególnych pracowników, stosownie do podziału kompetencji.

Egzekwowanie realizacji tych obowiązków nadzoruje Prezes Sądu Okręgowego Warszawa-Praga osobiście lub poprzez upoważnioną osobę.

Właściwa organizacja ochrony przeciwpożarowej i sprawnie działające systemy techniczne stanowią gwarancję bezpieczeństwa osób przebywających w budynku i ułatwiają prowadzenie ewentualnych działań ratowniczych.

Definicje stosowane w ochronie przeciwpożarowej

1. **Bezpieczeństwo pożarowe** – stan eliminujący zagrożenie dla życia lub zdrowia ludzi, uzyskiwany przez funkcjonowanie systemu norm prawnych i technicznych środków zabezpieczenia przeciwpożarowego oraz prowadzonych działań zapobiegawczych przed pożarem.
2. **Budynek** – taki obiekt budowlany, który jest trwale związany z gruntem, wydzielony z przestrzeni za pomocą przegród budowlanych oraz posiadający fundamenty i dach. Jako odrębne budynki mogą być traktowane części budynku wydzielone ścianami oddzielenia przeciwpożarowego w pionie – od fundamentów po dach.
3. **Budynek użyteczności publicznej** – budynek przeznaczony do wykonywania funkcji administracji publicznej, wymiaru sprawiedliwości, kultury, kultu religijnego, oświaty, szkolnictwa wyższego, nauki, wychowania, opieki zdrowotnej, społecznej lub socjalnej, obsługi bankowej, handlu, gastronomii, usług, w tym usług pocztowych lub telekomunikacyjnych, turystyki, sportu, obsługi pasażerów w transporcie kolejowym, drogowym, lotniczym, morskim lub wodnym śródlądowym oraz inny budynek przeznaczony do wykonywania podobnych funkcji; za budynek użyteczności publicznej uznaje się także budynek biurowy lub socjalny.
4. **Dojście ewakuacyjne** – długość drogi ewakuacyjnej od wyjścia z pomieszczenia na tę drogę do wyjścia do innej strefy pożarowej lub na zewnątrz budynku.
5. **Droga ewakuacyjna** – pozioma lub pionowa droga komunikacji ogólnej służąca celom ewakuacji (np. korytarz, klatka schodowa, pochylnia).
6. **Gęstość obciążenia ogniowego** – energia cieplna, wyrażona w megadżulach, która może powstać przy spaleniu materiałów palnych znajdujących się w pomieszczeniu, strefie pożarowej lub składowisku materiałów przypadająca na jednostkę powierzchni tego obiektu, wyrażoną w metrach kwadratowych.
7. **Inne miejscowe zagrożenie** – zdarzenie wynikające z rozwoju cywilizacyjnego i naturalnych praw przyrody niebędące pożarem ani klęską żywiołową, stanowiące zagrożenie dla życia, zdrowia, mienia lub środowiska, któremu zapobieżenie lub którego usunięcie skutków nie wymaga zastosowania nadzwyczajnych środków
8. **Klasa odporności ogniowej** – symbol charakteryzujący odporność ogniową.
9. **Klasa odporności pożarowej budynku** – symbol, któremu przyporządkowano wymagania dotyczące właściwości materiałów i elementów budynku. Istnieje 5 klas odporności pożarowej budynków oznaczonych literami w kolejności od najwyższej A, B, C, D, E, natomiast z wymaganej klasy odporności pożarowej wynikają określone wymagania dla elementów budynku.
10. **Klęska żywiołowa** – rozumie się przez to katastrofę naturalną lub awarię techniczną, których skutki zagrażają życiu lub zdrowiu dużej liczby osób, mieniu w wielkich rozmiarach albo środowisku na znacznych obszarach, a pomoc i ochrona mogą być skutecznie podjęte tylko przy zastosowaniu nadzwyczajnych środków, we współdziałaniu różnych organów i instytucji oraz specjalistycznych służb i formacji działających pod jednolitym kierownictwem.

11. **Konserwacja** – odpowiednie czynności wykonywane w celu utrzymania lub przywrócenia takiego stanu elementu instalacji, aby spełniał on wymagania techniczne określone dla urządzeń i systemów ochronnych przeznaczonych do użytkowania w przestrzeniach zagrożonych wybuchem i prawidłowo funkcjonował.
12. **Kontrola** – działanie obejmujące staranne zbadanie elementu instalacji, dokonane albo bez demontażu, albo dodatkowo z potrzebnym częściowym demontażem, uzupełnione środkami takimi jak pomiary, w celu wiarygodnego określenia, czy element spełnia wymagania techniczne określone dla urządzeń i systemów ochronnych przeznaczonych do użytkowania w przestrzeniach zagrożonych wybuchem.
13. **Ochrona przeciwpożarowa** – realizacja przedsięwzięć mających na celu ochronę zdrowia i mienia lub środowiska przed pożarem, klęską żywiołową, lub innym miejscowym zagrożeniem.
14. **Oddzielenie przeciwpożarowe** – element konstrukcji budynku wydzielający strefę pożarową.
15. **Odporność ogniowa** – zdolność konstrukcji lub elementu budynku poddanego działaniu znormalizowanych warunków fizycznych do spełnienia w określonym czasie wymagań dotyczących nośności ogniowej i/lub izolacyjności cieplnej i/lub szczelności ogniowej oraz innych wymaganych właściwości podawana w jednostkach czasu.
16. **Podział budynków ze względu na wysokość:**
  - niskie (N) do 12 m włącznie nad poziomem terenu lub mieszkalne o wysokości do 4 kondygnacji nadziemnych włącznie,
  - średniowysokie (SW) – ponad 12 m do 25 m włącznie nad poziomem terenu lub mieszkalne o wysokości ponad 4 do 9 kondygnacji nadziemnych włącznie,
  - wysokie (W) – ponad 25 m do 55 m włącznie nad poziomem terenu lub mieszkalne o wysokości ponad 9 do 18 kondygnacji nadziemnych włącznie,
  - wysokościowe (WW) – powyżej 55 m nad poziomem terenu.
17. **Polska Norma (PN)** – jest normą krajową, przyjętą w drodze konsensu i zatwierdzoną przez krajową jednostkę normalizacyjną, powszechnie dostępną, oznaczoną – na zasadzie wyłączenia – symbolem PN.
18. **Pożar** – niekontrolowany proces spalania w miejscu do tego nieprzeznaczonym.
19. **Prace niebezpieczne pod względem pożarowym** – prace remontowo-budowlane związane z użyciem otwartego ognia, cięciem z wytwarzaniem iskier mechanicznych i spawaniem, prowadzone wewnątrz lub na dachach obiektów, na przyległych do nich terenach oraz placach składowych, a także prace remontowo-budowlane wykonywane w strefach zagrożonych wybuchem.
20. **Przejście ewakuacyjne** – długość przejścia w pomieszczeniu, mierzona od najdalszego miejsca, w którym może przebywać człowiek, do wyjścia na drogę ewakuacyjną lub do innej strefy pożarowej albo na zewnątrz budynku.
21. **Stopień rozprzestrzeniania ognia** – w zależności od zachowania się badanych próbek elementów budynku klasyfikuje się je jako:
  - *elementy nie rozprzestrzeniające ognia* – elementy, które w obszarze ognia mogą lokalnie ulegać spalaniu, natomiast poza obszarem spalania lub po usunięciu źródła ognia nie ulegają spalaniu,
  - *elementy słabo rozprzestrzeniające ogień* – elementy, które według przyjętych kryteriów ulegają intensywnemu spalaniu poza obszarem działania źródła ognia.

22. **Strefa pożarowa** – przestrzeń wydzielona w taki sposób, że w określonym czasie pożar nie przenosi się na jej zewnątrz lub do wewnątrz.
23. **Świadectwo dopuszczenia wyrobu do stosowania w ochronie przeciwpożarowej** – dokument dopuszczający do użytkowania w ochronie przeciwpożarowej sprzęt, urządzenia pożarnicze i ratownicze, środki gaśnicze, instalacje samoczynnego gaszenia pożaru oraz inne wyroby służące do ochrony przeciwpożarowej.
24. **Techniczne środki zabezpieczeń przeciwpożarowych** – urządzenia, sprzęt, instalacje i rozwiązania budowlane służące do zapobiegania powstawaniu i rozprzestrzenianiu się pożarów.
25. **Urządzenia przeciwpożarowe** – urządzenia (stałe lub półstałe, uruchamiane ręcznie lub samoczynnie) służące do zapobiegania powstaniu, wykrywania, zwalczania pożaru lub ograniczania jego skutków, a w szczególności: stałe i półstałe urządzenia gaśnicze i zabezpieczające, urządzenia inertyzujące, urządzenia wchodzące w skład dźwiękowego systemu ostrzegawczego i systemu sygnalizacji pożarowej, w tym urządzenia sygnalizacyjno-alarmowe, urządzenia odbiorcze alarmów pożarowych i urządzenia odbiorcze sygnałów uszkodzeniowych, instalacje oświetlenia ewakuacyjnego, hydranty wewnętrzne i zawory hydrantowe, hydranty zewnętrzne, pompy w pompowniach przeciwpożarowych, przeciwpożarowe kłapy odcinające, urządzenia oddymiające, urządzenia zabezpieczające przed powstaniem wybuchu i ograniczające jego skutki, kurtyny dymowe oraz drzwi, bramy przeciwpożarowe i inne zamknięcia przeciwpożarowe, jeżeli są wyposażone w systemy sterowania, przeciwpożarowe wyłączniki prądu oraz dźwigi dla ekip ratowniczych.
26. **Warunki ewakuacji** – zespół przedsięwzięć oraz środków techniczno-organizacyjnych zapewniający szybkie i bezpieczne opuszczenie strefy zagrożonej lub objętej pożarem.
27. **Zabezpieczenie przed zadymieniem dróg ewakuacyjnych** – zabezpieczenie przed utrzymywaniem się na drogach ewakuacyjnych dymu w ilości, która ze względu na ograniczenie widoczności, toksyczność lub temperaturę uniemożliwiałaby bezpieczną ewakuację.
28. **Zagrożenie pożarowe** – prawdopodobieństwo (możliwość) powstania pożaru.

I. PRZEDMIOT, CEL I ZAKRES INSTRUKCJI.

Przedmiotem „Instrukcji bezpieczeństwa pożarowego”, zwanej dalej „Instrukcją” jest budynek użyteczności publicznej Sądu Okręgowego Warszawa-Praga, zlokalizowany przy ul. Poligonowej 3 w Warszawie.

Instrukcja zawiera warunki ochrony przeciwpożarowej budynku, zasady jego użytkowania oraz postępowania użytkowników obiektu, w warunkach jego normalnej eksploatacji, niezwiązanej z sytuacjami zagrażającymi życiu lub zdrowiu ludzi, a także w warunkach zagrożenia pożarem lub innym, powodującego konieczność ewakuacji ludzi.

Przestrzeganie zasad określonych w niniejszej „Instrukcji” jest niezbędnym warunkiem do zapewnienia oraz utrzymania odpowiednich warunków bezpieczeństwa pożarowego. Podstawowym celem Instrukcji jest określenie optymalnych warunków ochrony przeciwpożarowej w zakresie organizacyjnym i technicznym, uwzględniających techniczne warunki budowlane i instalacyjne oraz zastosowane zabezpieczenia przeciwpożarowe, w celu zapewnienia bezpieczeństwa pożarowego w budynku oraz możliwość ewakuacji.

Instrukcja zawiera podstawowe wiadomości dotyczące przyczyn powstawania pożaru lub innego miejscowego zagrożenia, a także zasad zapobiegania tym zjawiskom oraz przedsięwzięć organizacyjnych i technicznych w tym zakresie.

Instrukcja stanowi wykonanie obowiązku zawartego w § 6 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. Nr 109 poz.719), zwanego dalej „rozporządzeniem w sprawie ochrony przeciwpożarowej” i zawiera w szczególności:

- 1) warunki ochrony przeciwpożarowej, wynikające z przeznaczenia budynku i jego warunków technicznych;
- 2) określenie wyposażenia w wymagane urządzenia przeciwpożarowe i gaśnice oraz sposoby poddawania ich przeglądom technicznym i czynnościom konserwacyjnym;
- 3) sposoby postępowania na wypadek pożaru i innego zagrożenia;
- 4) sposoby zabezpieczenia prac niebezpiecznych pod względem pożarowym;
- 5) warunki i organizację ewakuacji oraz praktyczne sposoby ich sprawdzania;
- 6) sposoby zapoznania użytkowników obiektu, w tym zatrudnionych pracowników, z przepisami przeciwpożarowymi oraz treścią Instrukcji;
- 7) obowiązki w zakresie ochrony przeciwpożarowej osób będących stałymi użytkownikami budynku;
- 8) plany budynku, obejmujące także jego usytuowanie, oraz terenu przyległego, z uwzględnieniem graficznych danych dotyczących w szczególności:
  - powierzchni, wysokości i liczby kondygnacji budynku,
  - odległości od obiektów sąsiadujących,
  - parametrów pożarowych występujących substancji palnych,
  - występującej gęstości obciążenia ogniowego w strefie pożarowej lub w strefach pożarowych,
  - kategorii zagrożenia ludzi, przewidywanej liczby osób na każdej kondygnacji i w poszczególnych pomieszczeniach,
  - podziału budynku na strefy pożarowe,
  - warunków ewakuacji, ze wskazaniem kierunków i wyjść ewakuacyjnych,
  - miejsc usytuowania urządzeń przeciwpożarowych i gaśnic, materiałów niebezpiecznych pożarowo oraz miejsc usytuowania elementów sterujących urządzeniami przeciwpożarowymi,
  - hydrantów zewnętrznych oraz innych źródeł wody do celów przeciwpożarowych,
  - dróg pożarowych i innych dróg dojazdowych.

II. POSTANOWIENIA OGÓLNE

1. Zakres obowiązywania Instrukcji.

Postanowienia Instrukcji obowiązują właściciela, zarządcę i użytkownika budynku, a także wszystkich pracowników zatrudnionych i wykonujących prace na rzecz ww. podmiotów, stosownie do zajmowanego stanowiska i pełnionej funkcji.

Do zapoznania się z Instrukcją i przestrzegania zawartych w niej ustaleń zobowiązani są wszyscy pracownicy Sądu Okręgowego Warszawa-Praga, a także innych podmiotów znajdujących się w budynku, bez względu na rodzaj wykonywanej pracy oraz zajmowane stanowisko służbowe. Postanowienia Instrukcji obowiązują także pracowników instytucji i firm przebywających okresowo w budynku, w ramach prowadzonych prac (zleceń).

Zapoznanie się z postanowieniami Instrukcji pracownicy potwierdzają własnoręcznym podpisem pod oświadczeniem. Wzór oświadczenia pracownika o zapoznaniu się z postanowieniami Instrukcji znajduje się w załączniku nr 15. Oświadczenie należy przechowywać w aktach osobowych pracownika.

Przestrzeganie zaleceń i wymagań określonych w Instrukcji ma na celu zminimalizowanie ryzyka powstania pożaru lub innego miejscowego zagrożenia, a w przypadku, gdy będą miały miejsce, ograniczenie ich skutków.

Przestrzeganie zasad ujętych w Instrukcji sprawdzane jest doraźnie podczas przeglądów i kontroli z ochrony przeciwpożarowej, także kontroli wewnętrznych.

2. Aktualizacja Instrukcji bezpieczeństwa pożarowego.

Zgodnie z § 6 ust. 7 rozporządzenia w sprawie ochrony przeciwpożarowej, instrukcję bezpieczeństwa pożarowego należy poddawać **okresowej aktualizacji, co najmniej raz na dwa lata, a także po takich zmianach sposobu użytkowania budynku, które wpływają na zmianę warunków ochrony przeciwpożarowej.**

3. Przechowywanie instrukcji.

Instrukcja przechowywana jest:

- 1) w pomieszczeniu ochrony budynku na parterze – egzemplarz ten powinien być udostępniony dowódcy działań ratowniczych, w celu natychmiastowego wykorzystania na potrzeby prowadzenia tych działań;
- 2) w pomieszczeniu sekretariatu Dyrektora Sądu Okręgowego Warszawa-Praga.

4. Opis postępowania.

Zasadą podstawową w budynku jest zasada stanowiąca, iż poziom bezpieczeństwa pożarowego powinien spełniać ustalenia wynikające z Instrukcji jak również wymagania określone w przepisach przeciwpożarowych.

Osobą, która jest właściwą w sprawach ochrony przeciwpożarowej, do której kierowane powinny być kierowane wszystkie informacje związane z ochroną przeciwpożarową i która koordynuje całość zagadnień w tym zakresie jest Dyrektor Sądu.

III. CHARAKTERYSTYKA OGÓLNA BUDYNKU.

1. Nazwa i adres budynku.

Budynek Sądu Okręgowego Warszawa-Praga w Warszawie
ul. Poligonowa 3
04-051 Warszawa

2. Użytkownik budynku.

Sąd Okręgowy Warszawa-Praga w Warszawie
ul. Poligonowa 3
04-051 Warszawa

3. Lokalizacja budynku.

Budynek zlokalizowany przy ul. Poligonowej 3 w Warszawie na działce ewidencyjnej nr 9,7/4 i 7/6 w obrębie 3-05-20.

4. Ogólny opis budynku.

Przedmiotowy budynek jest obiektem użyteczności publicznej, przeznaczonym na potrzeby Sądu Okręgowego Warszawa-Praga w Warszawie przy ul. Poligonowej 3. Obiekt stanowi zespół połączonych ze sobą budynków, stanowiących jako całość budynek Sądu Okręgowego Warszawa-Praga w Warszawie, w skład którego wchodzi: budynek główny Sądu, budynek z salą rozpraw i do spraw przestępczości zorganizowanej (budynek po dawnej serwerowni), pomieszczenia dla osób tymczasowo pozbawionych wolności, a także budynek służy samochodowej.

Budynek główny składa się z połączonych ze sobą segmentów, stanowiących zwartą bryłę, otaczającą dziedziniec wewnętrzny. Budynek posiada 5 kondygnacji nadziemnych i jedną podziemną. Kondygnacja parteru obejmuje następujące pomieszczenia:

- holl ze strefą kontroli wejścia interesantów oraz osobno ze strefą wejścia pracowników,
- pomieszczenia obsługi interesanta (czytelnia akt, punkt informacji KRK, szatnia),
- pomieszczenia pod wynajem na usługi bufetu,
- sale rozpraw Wydziału Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z pokojami narad,
- pomieszczenia archiwistów,
- pomieszczenia BMS oraz ochrony,
- pomieszczenia strefy niejawnej,
- pomieszczenia po Centrum Usług Medycznych Medicover.

Kondygnacja I piętra obejmuje następujące pomieszczenia:

- sale rozpraw wraz z pokojami narad i świadków: Wydziału Cywilnego, Wydziału Karnego Odwoławczego oraz Wydziału Penitencjarnego, pomieszczenia informatyków,
- serwerownię,
- pomieszczenia po Centrum Usług Medycznych Medicover.

Kondygnacja II piętra obejmuje sale rozpraw wraz z pokojami narad i świadków: Wydziału Cywilnego, Wydziału Karnego Odwoławczego. Natomiast kondygnacje III i IV piętra przewidziano jako administracyjno-biurowe, przeznaczone dla potrzeb

wewnętrznych Sądu, w tym: sekretariaty Wydziałów, pokoje sędziów, pomieszczenia biurowe oraz salę konferencyjną i pokój Prezesa Sądu na IV piętrze. Część podziemna to pomieszczenia gospodarcze, techniczne, garaż dla 123 samochodów osobowych, częściowo parkowanych w systemie firmy Klaus oraz archiwa, część pomocnicza i część strefy niejawnej.

Druga część obiektu to jednokondygnacyjny, podpiwniczony budynek z salą rozpraw do spraw przestępczości zorganizowanej (zwany dalej budynkiem po serwerowni) obejmujący:

- w piwnicy: pomieszczenia dla osób tymczasowo pozbawionych wolności oraz dla osób „VIP” a także dyżurkę i magazyn broni,
- na parterze salę rozpraw ds. przestępczości zorganizowanej, pokój narad, pokój świadka koronnego, pomieszczenie techniczne z urządzeniami obsługującymi salę rozpraw, pomieszczenie konwoju.

Budynek główny Sądu (biurowiec) jest budynkiem o wysokości **24,2 m**, co kwalifikuje go do grupy budynków średniowysokich.

Obiekt posiada powierzchnię zabudowy **6 005,80 m²**.

Powierzchnia netto budynku wynosi **22 880,82 m²**.

Powierzchnia użytkowa wynosi **13 923,75 m²**.

Kubatura budynku to **100 753,74 m³**.

Liczba kondygnacji nadziemnych - **6**.

Liczba kondygnacji podziemnych - **0**.

Długość budynku – **148,03 m**.

Szerokość - **55,13 m**.

Budynek z salą rozpraw do spraw przestępczości zorganizowanej (budynek po serwerowni) charakteryzuje się następującymi danymi:

Wysokość - około **6,5 m** - budynek niski,

Powierzchnia zabudowy - **471,8 m²**.

Powierzchnia całkowita - **650,2 m²**.

Powierzchnia użytkowa **438,2 m²**.

Kubatura - **3934,9 m³**.

Liczba kondygnacji nadziemnych - **1**.

Liczba kondygnacji podziemnych - **1**.

Szerokość elewacji frontowej od strony południowej - **24,21 m**.

Długość budynku od strony zachodniej - **19,51 m**.

Budynek służy przejazdowej:

Powierzchnia zabudowy - **52,9 m²**.

Powierzchnia użytkowa - **49,2 m²**.

Kubatura całkowita - **266,0 m³**.

Liczba kondygnacji nadziemnych - **1**.

Liczba kondygnacji podziemnych - **0**.

Wysokość budynku do murka templewego - około **4,89 m** - budynek niski.

Szerokość elewacji frontowej od strony południowej - **5,37 m**.

Długość budynku od strony zachodniej - **9,9 m**.

IV. WARUNKI OCHRONY PRZECIWPOŻAROWEJ BUDYNKU WYNIKAJĄCE Z PRZEZNACZENIA, SPOSOBU UŻYTKOWANIA I ZAGOSPODAROWANIA, PROWADZONEGO PROCESU TECHNOLOGICZNEGO, MAGAZYNOWANIA I WARUNKÓW TECHNICZNO-BUDOWLANYCH OBIEKTU.

Ze względu na konieczność przebudowy budynku, związanej z jego dostosowaniem do aktualnej funkcji oraz wymagań przepisów przeciwpożarowych i techniczno-budowlanych, na podstawie § 2 ust. 3a rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (t.j. Dz. U. z 2015, poz. 1422), zwanego dalej „rozporządzeniem w sprawie warunków technicznych”, wykonana została Ekspertyza techniczna stanu ochrony przeciwpożarowej, rzeczoznawców budowlanego oraz do spraw zabezpieczeń przeciwpożarowych, zawierająca wystąpienie w sprawie drogi pożarowej dla budynku. Rozwiązania zastępcze i zamiennie wynikające z ww. Ekspertyzy technicznej uzgodnione zostały przez Mazowieckiego Komendanta Wojewódzkiego Państwowej Straży Pożarnej odpowiednio do przedmiotu Ekspertyzy:

- I. W zakresie przepisów techniczno-budowlanych - postanowieniem znak WZ 5595.126.1.2018 z dnia 30.03.2018 r. wyrażającym zgodę na zastosowanie następujących rozwiązań zastępczych, w sposób inny niż określono to w przepisach techniczno-budowlanych, tj.:
  - 1) wykonanie półstałej instalacji mgły wodnej w garaż na kondygnacji piwnicy, z nasadą DN 110 zlokalizowaną od strony drogi pożarowej przy wjeździe do garażu, służącą do zasilania tej instalacji z samochodów gaśniczych PSP;
  - 2) wydzielenie poziomych dróg ewakuacyjnych wzdłuż otwartych szatni na poziomie parteru za pomocą kurtyn pożarowych w klasie odporności ogniowej EW60/E120, sterowanych z systemu sygnalizacji pożaru;
  - 3) wyposażenie obiektu w dźwiękowy system ostrzegawczy (z wyłączeniem pomieszczenia PZO rozdzielni średniego napięcia STOEN i komór transformatorowych Tr. 1 i Tr. 2);
  - 4) zapewnienie dwupoziomowego rozmieszczenia ewakuacyjnych opraw kierunkowych w garażu podziemnym (jeden poziom na wysokości ok. 0,3 m od posadzki, a drugi na wysokości ok. 1,8 - 2,0 m od posadzki);
  - 5) wyposażeniu drzwi w klasie odporności ogniowej EI30, zapewniających wejście z przedsionków przeciwpożarowych do garażu (za wyjątkiem istniejących drzwi w klasie odporności ogniowej EI60 łączących garaż ze strefą S5, drzwi przedsionka U079, oraz przedsionka 0/23), w przeszkolone „okienka” umożliwiające obserwację sytuacji pożarowej w garażu;
  - 6) zapewnienie dodatkowego źródła zasilania w postaci agregatu prądotwórczego zasilającego urządzenia i pomieszczenia ważne z punktu widzenia funkcjonowania Sądu oraz ochrony przeciwpożarowej;
  - 7) zapewnienie odporności ogniowej EI60, w pasie 8 m, na granicy stref pożarowych S6 z S7, S8/2, S9/2, S10, S11, których ściany tworzą między sobą kąt 51° (okna EI60 z zamkiem);
  - 8) wyposażeniu budynku w system sygnalizacji pożaru o ochronie całkowitej z transmisją alarmu do PSP (z wyłączeniem pomieszczenia PZO rozdzielni średniego napięcia STOEN);
  - 9) wyposażeniu pomieszczeń przeznaczonych na archiwa sądu, zlokalizowanych na kondygnacji piwnicy w stałe urządzenia gaśnicze gazowe;
  - 10) w przypadku wystąpienia alarmu pożarowego, zapewnienie zjazdu dźwigów osobowych na poziom parteru i zablokowanie wind na tej kondygnacji z otwartymi drzwiami (z wyjątkiem dźwigu D8, który zjeżdża na poziom -1);

- 11) wydzielenie wind od dróg ewakuacyjnych przegrodami w klasie co najmniej EI 60 z drzwiami EI30 z wyłączeniem dźwigu D5;
- 12) wykonanie awaryjnego oświetlenia ewakuacyjnego o natężeniu 2 lx na poziomych i pionowych drogach ewakuacyjnych oświetlanych wyłącznie światłem sztucznym;
- 13) podział obiektu na strefy pożarowe o powierzchniach znacznie mniejszych niż dopuszczalne - zmniejszenie obszaru oddziaływania pożaru;
- 14) wyposażeniu powierzchni SOWP 45062, zlokalizowanej na piętrze 4 w okolicy windy D8 (przestrzeń sekretariatu) w:
  - 2 gaśnice proszkowe typu ABC o pojemności środka gaśniczego minimum 4 kg;
  - materiały i elementy stałego oraz ruchomego wyposażenia tej przestrzeni (wykładziny, okładziny ścienne, meble, siedziska, itp. z wyłączeniem sprzętu elektronicznego) klasyfikowane jako trudnozapalne.

Określone wyżej i zastosowane rozwiązania zastępcze w stosunku do wymaganych przepisami techniczno-budowlanymi odnosiły do przypadków niespełnienia wymagań tych przepisów, które polegały na:

- 1) pozostawieniu konstrukcji i przekrycia dachu budynku w klasie odporności ogniowej odpowiednio R15 i RE15 przy wymaganych R30/RE30;
- 2) pozostawieniu na kondygnacji piwnicy w przestrzeniach archiwum (strefy pożarowe S1 i S4) wysokości korytarzy wynoszącej od około 1,85 (lokalnie) do 2,19 m przy wymaganych 2,2 m;
- 3) pozostawieniu długości dojścia ewakuacyjnego przy jednym kierunku ewakuacji na piętrach III, IV (strefa pożarowa S6) wynoszącej około 29,5 m przy dopuszczalnych niż 20 m po poziomej drodze ewakuacyjnej;
- 4) pozostawieniu długości dojścia ewakuacyjnego przy jednym kierunku ewakuacji na piętrze IV (strefa pożarowa S11 – ZL I) wynoszącej około 19 m przy dopuszczalnych 10 m;
- 5) braku pełnego podziału na strefy pożarowe - brak drzwi o odporności ogniowej EI30 w dźwigach osobowych;
- 6) braku wymaganej odporności ogniowej EI30 poziomych dróg ewakuacyjnych w ogólnodostępnej szatni na poziomie parteru;
- 7) braku, z uwagi na okna podawcze, wymaganej odporności ogniowej EI30 obudowy poziomych dróg ewakuacyjnych w pomieszczeniach: budynek po serwerowni: pom. nr 0/5 na poziomie -1; budynek główny: pom. G.032, G.070, G034 oraz G.048;
- 8) pozostawieniu lokalnych zawężeń szerokości przejścia ewakuacyjnego do około 0,8 m przy wymaganej szerokości 0,9 m;
- 9) pozostawieniu zawężenia szerokości dojścia ewakuacyjnego do około 1,1 – 1,35m przy wymaganej szerokości 1,4 m w budynku;
- 10) pozostawieniu minimalnego wymiar rzutu poziomego przedsionka przeciwpożarowego (U079) stanowiącego poziomą drogę ewakuacyjną wynoszącą 1,18 m przy wymaganych 1,4 m;
- 11) pozostawieniu korytarzy na poziomie piwnicy o długości maksymalnej około 65 m niepodzielonych na odcinki poniżej 50 m z drzwiami dymoszczelnymi lub braku zastosowania urządzeń zapobiegających rozprzestrzeniania się dymu;
- 12) braku samoczynnych urządzeń oddymiających w garażu zamkniętym o powierzchni przekraczającej 1500 m²;
- 13) braku wymaganej odporności ogniowej w pasie o szerokości 4 m na granicy stref pożarowych S8/1 i S8 oraz S9 i S9/1, których ściany tworzą między sobą kąt 90°, odległość bezklasowych otworów okiennych sąsiednich stref pożarowych wynosi około 3,7 m;
- 14) braku na granicy części stref pożarowych, w tym stref S8/1 i S8/2 pionowego pasa z materiału niepalnego o szerokości co najmniej 2 m i klasie odporności ogniowej EI60 oraz braku wysunięcia ściany oddzielenia przeciwpożarowego 0,3 m poza lico ściany zewnętrznej;

- 15) pozostawieniu klap dymowych w odległości od około 1,5 do 4,5 m przy wymaganych 5 m od ścian obudowy szachtów stanowiących element oddzielenia przeciwpożarowego usytuowanych (ściany nie zostały wyprowadzone co najmniej 30 cm ponad górną krawędź klap);
- 16) pozostawieniu części ścian na granicy stref pożarowych wydzielających strefy pożarowe, jako samonośne ściany (częściowo wykonane w systemie lekkiej zabudowy g- k), w klasie EI 120, przy wymaganiu stosowania ścian REI 120;
- 17) pozostawieniu wyposażenia biurowego, zlokalizowanego w przestrzeni SOWP 45062 na IV piętrze budynku, takiego jak np. komputery, bez wykonania z materiałów trudno zapalnych;
- 18) pozostawieniu korytarzy na poziomie parteru (przestrzeń dawnej przychodni Medicover), niepodzielonych na odcinki poniżej 50 m drzwiami dymoszczelnymi lub braku zastosowania urządzeń zapobiegających rozprzestrzeniania się dymu;
- 19) pozostawieniu holu wejściowego w budynku głównym pełniącego funkcję holu z funkcją pomocniczą, nieoddzielonego od poziomych dróg komunikacji ogólnej tak, jak jest to wymagane dla klatek schodowych, z uwagi na otwartą w jego obrębie o klatkę schodową K6;
- 20) pozostawieniu schodów zewnętrznych o szerokość biegu wynosi około 1,1 m przy wymaganej szerokości co najmniej 1,2 m;
- 21) pozostawieniu na drogach ogólnej, służących celom ewakuacji, materiałów i wyrobów łatwopalnych w postaci przewodów i kabli elektrycznych;
- 22) pozostawieniu schodów wewnętrznych K7, nieobudowanych i niezamkniętych drzwiami przeciwpożarowymi w klasie EIS30 oraz niewyposażonych w urządzenia służące do usuwania dymu lub zapobiegające zadymieniu;
- 23) pozostawieniu ewakuacyjnych klatek schodowych nieobudowanych w klasie co najmniej EI 60 z drzwiami EI 30 przy wymaganiu stosowania drzwi EIS 30;
- 24) pozostawieniu spoczników schodów K7 o szerokości 1,45 m przy wymaganej szerokości co najmniej 1,5m.

II. W zakresie przepisów przeciwpożarowych - postanowieniem znak WZ 5595.127.1.2018 z dnia 30.03.2018 r. wyrażającym zgodę na zastosowanie niżej wymienionych rozwiązań zamiennych dotyczących dojazdu pożarowego do budynku, określonych w sposób inny niż to przewidziano w przepisach dotyczących przeciwpożarowego zaopatrzenia w wodę oraz dróg pożarowych i polegających na:

- 1) zapewnieniu doprowadzenia dojazdu pożarowego do budynku wzdłuż południowej elewacji w odległości od 5 do 26,57 m od budynku z lokalnym nachyleniem drogi od ponad 5% do 10%;
- 2) wykonaniu w klatkach schodowych K1, K2, K3, K4 instalacji nawodnionych pionów hydrantowych 52 (w części podziemnej po dwa zawory hydrantowe, na pozostałych kondygnacjach po jednym zaworze);
- 3) wyposażeniu dźwigów osobowych w budynku w urządzenia, zapewniające w przypadku wykrycia pożaru przez system sygnalizacji pożarowej w budynku, zjazd kabin na poziom parteru (z wyjątkiem windy D8, która zjeżdża na poziom -1) i otwarcie drzwi w celu wypuszczenia osób znajdujących się w windzie;
- 4) wyposażeniu szybów dźwigowych (z wyjątkiem dźwigu D5) oraz klatek schodowych K1, K2, K3 i K4 w urządzenia zabezpieczające przed zadymieniem.

1. Powierzchnia, wysokość, liczba kondygnacji.

Biurowiec

Powierzchnia budynku wynosi **13 923,75 m²**.

Wysokość budynku wynosi **24,2 m**, w związku z czym budynek kwalifikuje się do grupy budynków średniowysokich.

Budynek posiada **6 kondygnacji nadziemnych**.

Budynek z salą rozpraw do spraw przestępczości zorganizowanej (budynek po serwerowni)

Powierzchnia budynku wynosi **650,2 m²**.

Wysokość budynku wynosi **6,5 m**, w związku z czym budynek kwalifikuje się do grupy budynków niskich.

Budynek posiada **1 kondygnację nadziemną oraz 1 kondygnację podziemną**.

Budynek służy przejazdowej:

Powierzchnia budynku wynosi **52,9 m²**.

Wysokość budynku wynosi **4,89 m**, w związku z czym budynek kwalifikuje się do grupy budynków niskich.

Budynek posiada **1 kondygnację nadziemną**.

2. Charakterystyka zagrożenia pożarowego, w tym parametry pożarowe materiałów niebezpiecznych pożarowo, charakterystyka pożarów przyjętych do celów projektowych.

W budynku Sądu nie przewiduje się składowania, magazynowania lub też przetwarzania materiałów określanych zgodnie z przepisami rozporządzenia w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, jako niebezpieczne pożarowo.

W budynku będą znajdowały się materiały związane z jego funkcjonowaniem, których pożary zaliczane są w większości do grupy „A”.

Są to materiały palne, które stanowią typowe wyposażenie pomieszczeń biurowych oraz innych o podobnym przeznaczeniu. Są to przede wszystkim materiały, takie jak: elementy stałego wyposażenia pomieszczeń (krzesła, biurka, szafy itp.), a także urządzenia biurowe, artykuły biurowe, elementy dekoracyjne. TemperatURY zapalenia ww. materiałów mieszczą się w przedziale 270°C do 450°C. Przykładowe wartości ciepła spalania (Q_c) niektórych z ww. materiałów: (1) drewno – 18 MJ/kg, (2) papier – 18 MJ/kg, (3) tekstylia – 19 MJ/kg (dane wg PN-B-02852). Temperatura zapalenia ww. materiałów zaczyna się od około 200°C do 400°C, natomiast temperatury najbardziej znanych źródeł ciepła mogą wynosić:

-	płonąca zapalka	600 - 800°C,
-	żar papierosa	450 - 600°C,
-	płomień świecy	1200°C,
-	kuchenka, słoneczko elektryczne	450 - 550°C,
-	żarówka 100 - 200 W	126 - 200°C.

3. Kategoria zagrożenia ludzi, przewidywana liczba osób.

Biurowiec

Zgodnie z przeznaczeniem i sposobem użytkowania budynek zaliczono do kategorii zagrożenia ludzi ZL I lub ZL III. Poszczególne części budynku zakwalifikowano do następujących kategorii zagrożenia ludzi:

- Piwnicę do ZL III + PM,
- Parter do ZL III,
- I piętro do ZL I + ZL III,
- II piętro do ZL I + ZL III,
- III piętro do ZL III,
- IV piętro do ZL I + ZL III.

Przewidywana liczba osób w budynku Sądu to około 550-600 osób, które są pracownikami Sądu oraz około 1000 interesantów.

Budynek po serwerowni

Zgodnie z przeznaczeniem i sposobem użytkowania budynek zaliczono do kategorii zagrożenia ludzi ZL III.

W piwnicy budynku w pomieszczeniach dla osób zatrzymanych może znajdować się do 40 osób. Na parterze budynku może przebywać do 90 osób, przy czym w pojedynczym pomieszczeniu nie więcej niż 40 osób.

Budynek służy przejazdowej

Budynek zakwalifikowany jako PM o gęstości obciążenia ogniowego do 4000 MJ/m² (z uwzględnieniem agregatu). Przewidywana maksymalna liczba osób wynosi 15.

4. Przewidywana gęstość obciążenia ogniowego.

Biurowiec

Przewidywana gęstość obciążenia ogniowego na kondygnacji podziemnej w budynku głównym w garażu nie przekroczy 500 MJ/m², natomiast w pomieszczeniach magazynowych, technicznych i archiwach wartości obciążenia ogniowego nie przekroczy 4000 MJ/m².

Budynek po serwerowni

Budynek zakwalifikowany do kategorii zagrożenia ludzi ZL, dla którego nie wyznacza się gęstości obciążenia ogniowego.

Śluza przejazdowa

Budynek zakwalifikowany jako produkcyjno-magazynowy (PM) o gęstości obciążenia ogniowego do 500 MJ/m². Po uwzględnieniu agregatu (jedna strefa pożarowa), PM do 4000MJ/m².

5. Ocena zagrożenia wybuchem pomieszczeń oraz przestrzeni zewnętrznych.

W budynku oraz na terenie do niego przyległym, nie przewiduje się magazynowania materiałów mogących wytworzyć mieszaniny wybuchowe, jak również prowadzenia procesów technologicznych z użyciem tego typu materiałów.

6. Klasa odporności pożarowej budynku oraz klasa odporności ogniowej i stopień rozprzestrzeniania ognia elementów budowlanych.

Budynek główny Sądu zaprojektowany został w klasie „B” odporności pożarowej, natomiast przyległy do niego budynek po serwerowni zaprojektowano w klasie, co najmniej „C” odporności pożarowej.

Budynek służy samochodowej zgodnie z obowiązującymi przepisami może być wykonany w klasie „E” odporności pożarowej i spełnia wymagania, dla której nie stawia się wymagań w zakresie klasy odporności ogniowej poszczególnych elementów.

Elementy ww. budynków, zaliczonych odpowiednio do klasy „B” „C” i „E” odporności pożarowej, są nierozprzestrzeniające ognia i spełniają następujące wymagania w zakresie klasy odporności ogniowej:

Klasa odporności pożarowej budynku	Klasa odporności ogniowej elementów budynku					
	główna konstrukcja nośna	konstrukcja dachu	strop ¹⁾	ściana zewnętrzna ^{1),2)}	ściana wewnętrzna ¹⁾	przekrycie dachu ³⁾
„B”	R 120	R30	REI 60 (o-i)	EI 60 (o-i)	EI 30	RE30
„C”	R 60	R15	REI 60 (o-i)	EI 30 (o-i)	EI15	RE15
„E”	-	-	-	-	-	-

Oznaczenia w tabeli:

R - nośność ogniowa (w minutach), określona zgodnie z Polską Normą dotyczącą zasad ustalania klas odporności ogniowej elementów budynku,

E - szczelność ogniowa (w minutach), określona jw.,

I - izolacyjność ogniowa (w minutach), określona jw.,

(-) - nie stawia się wymagań.

¹⁾ Jeżeli przegroda jest częścią głównej konstrukcji nośnej, powinna spełniać także kryteria nośności ogniowej (R) odpowiednio do wymagań zawartych w kol. 2 i 3 dla danej klasy odporności pożarowej budynku.

²⁾ Klasa odporności ogniowej dotyczy pasa międzykondygnacyjnego wraz z połączeniem ze stropem – szerokość pasa 0,8 m.

³⁾ Wymagania nie dotyczą nasłonecznienia dachowych, świetlików, lukarn i okien połaciowych jeśli otwory w połaci dachowej nie zajmują więcej niż 20% jej powierzchni.

Wymagana wysokość pasa międzykondygnacyjnego w budynku ZL wynosi co najmniej 0,8 m. Wymóg nie dotyczy holu i ścian komunikacji ogólnej.

7. Podział budynku na strefy pożarowe.

Biurowiec

Dla średniowysokiego (SW) budynku zaliczonego do kategorii zagrożenia ludzi ZL I oraz ZL III, dopuszczalna powierzchnia strefy pożarowej wynosi 5000 m².

Powierzchnia wewnętrzna budynku wynosi 25 493,72 m².

Dopuszczalna powierzchnia strefy produkcyjno-magazynowej (PM) w budynku średniowysokim, dla gęstości obciążenia ogniowego $Q_d < 500 \text{ MJ/m}^2$ wynosi 10 000 m². Natomiast dopuszczalna powierzchnia strefy pożarowej w podziemnym garażu zamkniętym nie powinna przekraczać 5000 m².

W ramach dokonanej przebudowy budynku, obiekt podzielono na następujące strefy pożarowe:

- strefa pożarowa S1 o powierzchni 1547 m², zaliczona do kategorii zagrożenia ludzi ZL III, obejmująca pomieszczenia archiwum w północnej części na poziomie piwnicy oraz strefę niejawną o powierzchni około 342,5 m²,
- strefa pożarowa S2 o powierzchni 1543 m², zaliczona do PM, obejmująca parkingi w części zachodniej na poziomie piwnicy,
- strefa pożarowa S3 o powierzchni 1482 m², zaliczona do PM, obejmująca parkingi w części wschodniej na poziomie piwnicy,
- strefa pożarowa S4 o powierzchni 1561 m², zaliczona do kategorii zagrożenia ludzi ZL III, obejmująca pomieszczenia archiwum w południowej części na poziomie piwnicy,
- strefa pożarowa S5 o powierzchni 650,2 m², zaliczona do kategorii zagrożenia ludzi ZL III - budynek po serwerowni,
- strefa pożarowa S6 o powierzchni 4505 m², zaliczona do kategorii zagrożenia ludzi ZL III, obejmująca północno-wschodni narożnik budynku na wszystkich kondygnacjach naziemnych, od parteru do 4 piętra,
- strefa pożarowa S7 o powierzchni ok. 3305 m², zaliczona do kategorii zagrożenia ludzi ZL III, obejmująca powierzchnie na poziomie parteru w budynku głównym oraz strefę niejawną,
- strefa pożarowa S8 o powierzchni 1493,5 m², zaliczona do kategorii zagrożenia ludzi ZL III, obejmująca południową i południowo-zachodnią część 1 piętra wraz z obszarem po Medcover,
- strefa pożarowa S8/1 o powierzchni 571 m², zaliczona do kategorii zagrożenia ludzi ZL I, obejmująca zachodnią część 1 piętra,
- strefa pożarowa S8/2 o powierzchni 684 m², zaliczona do kategorii zagrożenia ludzi ZL III, obejmująca północną część 1 piętra,
- strefa pożarowa S9 o powierzchni 1526,5 m², zaliczona do kategorii zagrożenia ludzi ZL III, obejmująca południową część 2 piętra,
- strefa pożarowa S9/1 o powierzchni 571 m², zaliczona do kategorii zagrożenia ludzi ZL I, obejmująca zachodnią część 2 piętra,
- strefa pożarowa S9/2 o powierzchni 707 m², zaliczona do kategorii zagrożenia ludzi ZL III, obejmująca północną część 2 piętra,
- strefa pożarowa S10 o powierzchni 2769 m², zaliczona do kategorii zagrożenia ludzi ZL III, obejmująca poziom 3 piętra za wyjątkiem północno-wschodniego narożnika,
- strefa pożarowa S11 o powierzchni 2769 m², zaliczona do kategorii zagrożenia ludzi ZL III + ZL I, obejmująca poziom 4 piętra za wyjątkiem północno-wschodniego narożnika,
- strefa pożarowa S12 o powierzchni ok. 150 m², obejmująca budynek śluzy przejazdowej wraz z agregatem prądotwórczym (kontener), zaliczona do PM o gęstości obciążenia ogniowego do 4000 MJ/m².

Budynek po serwerowni

Obiekt stanowi odrębny budynek po serwerowni w rozumieniu § 210 rozporządzenia w sprawie warunków technicznych. Budynek zakwalifikowany do kategorii zagrożenia ludzi ZL III. Powierzchnia strefy pożarowej S5 budynku wynosi około 650 m².

Budynek śluzy przejazdowej

Zgodnie z przyjętą kwalifikacją budynek zalicza się do produkcyjno-magazynowych (PM) o gęstości obciążenia ogniowego do 4000 MJ/m² (z uwzględnieniem agregatu). Dopuszczalna powierzchnia strefy (PM) w budynku niskim dla gęstości obciążenia ogniowego $Q_d < 4000 \text{ MJ/m}^2$ wynosi 4 000 m². Powierzchnia śluzy wynosi 49,2 m².

Ponadto w budynku Sądu przewidziano wydzielenie pożarowe (ścianą w klasie odporności ogniowej REI/EI 120 oraz zamknięcie drzwiami EI60) następujące przestrzenie:

- pomieszczenia techniczne, magazyny i archiwa,
- pomieszczenia archiwów wyposażone w stałe urządzenia gaśnicze gazowe (drzwi do pomieszczeń EI 60).

Szachty instalacyjne obudowane zostały ścianami w klasie odporności ogniowej REI/EI 120 lub REI/EI 60 w zależności od pełnionej funkcji i zastosowanych innych zabezpieczeń. Klatki schodowe K1, K2, K3, K4 oraz szyby dźwigowe D1, D2, D3, D4, D6, D7 wydzielone są ścianami oddzielenia przeciwpożarowego o klasie odporności nie mniejszej niż REI 60, z zamknięciem drzwiami o klasie odporności ogniowej EI 30.

Pomieszczenie ochrony i monitoringu na parterze budynku zostały wydzielone ścianami o odporności ogniowej EI 60 i zamknięte drzwiami o odporności ogniowej EI 30. W miejscach, gdzie ściany zewnętrzne sąsiednich stref pożarowych tworzą między sobą kąt około 50° (przy strefie S6) oraz występują bezklasowe otwory okienne, sąsiednia ściana zewnętrzna budynku w pasie o szerokości 8 m posiada na całej wysokości budynku odporność ogniową REI 120 oraz odporność EI 60 w przypadku okien.

Ściany zewnętrzne budynku po serwerowni tworzące kąt 90° ze ścianami zewnętrznymi budynku głównego, w pasie 4 m posiadają wymaganą odporność ogniową REI 120, w przypadku ścian i EI 60 w przypadku zamknięć innych otworów. Przekrycie dachu budynku po serwerowni w pasie 8 m od budynku głównego jest nierozprzestrzeniające ognia oraz w pasie tym:

- 1) konstrukcja dachu ma klasę odporności ogniowej co najmniej R30;
- 2) przekrycie dachu ma klasę odporności ogniowej co najmniej R30.

Ściany budynku tworzące kąt 90° ze ścianami budynku służby przejazdowej w pasie 8 m posiadają odporność ogniową REI 120 (okno EI 60). Ściana oddzielenia przeciwpożarowego na granicy budynku służby (od strony budynku po serwerowni) wyprowadzona jest 0,3 m ponad przekrycie dachu, natomiast świetliki w dachu zlokalizowane w odległości większej niż 5 m od ściany oddzielenia przeciwpożarowego. Na granicy stref pożarowych (z budynkiem po serwerowni) od strony południowej wykonano pas z materiału niepalnego o szerokości 2 m i odporności ogniowej EI 60. Od strony północnej budynek po serwerowni posiada ścianę o wymaganej odporności ogniowej w pasie 8 m (ściany tworzą kąt 90°).

8. Usytuowanie z uwagi na bezpieczeństwo pożarowe, odległości od obiektów sąsiadujących.

Biurowiec

Budynek główny Sądu posadowiony jest ścianami z oknami w odległościach nie mniejszych niż 4 m od granic sąsiednich działek i nie mniejszej niż 8 m od budynków sąsiedniej zabudowy, zakwalifikowanej do kategorii zagrożenia ludzi ZL.

Najbliższa sąsiednia zabudowa znajduje się:

- od strony północnej w odległości około 30,
- od strony południowej w odległości około 32 m.

Budynek po serwerowni

Budynek zlokalizowany bezpośrednio przy budynku głównym od strony zachodniej. Najmniejsza odległość budynku od południowego skrzydła budynku biurowego wynosi około 21,4 m. Odległość od pozostałych budynków sąsiednich wynosi ponad 30 m.

Budynek stanowiący odrębną strefę pożarową, zlokalizowany jest bezpośrednio przy ścianie zachodniej biurowca w miejscu, gdzie budynki tworzą między sobą kąt 90° , w pasie 4 m posiada wymaganą klasę odporności ogniowej dla ścian oddzielenia przeciwpożarowego, tj. REI 120 oraz EI 60 w przypadku innych zamknięć.

Budynek służy przejazdowej

Budynek zlokalizowany został bezpośrednio przy budynku po serwerowni od strony zachodniej. Najmniejsza odległość służy samochodowej od budynku - garażu podziemnego ze ścianą pełną wynosi 3,65 m - ściana garażu pełna, bez otworów z wymaganą odpornością ogniową dla obu budynków, tj. REI 120. Odległość od południowego skrzydła przyszłego budynku Sądu wynosi 21,35 m. Odległość od budynku mieszkalnego wielorodzinnego od strony południowo-zachodniej wynosi 27,85 m.

9. Warunki i strategia ewakuacji ludzi lub ich uratowania w inny sposób.

Budynek główny

Ewakuacja z budynku głównego Sądu odbywa się za pomocą pionowych i poziomych dróg komunikacji ogólnej służących celom ewakuacji. Pionowe drogi komunikacji stanowią 4 ewakuacyjne klatki schodowe, które zaprojektowano jako obudowane i oddzielone na każdej kondygnacji od poziomych dróg komunikacji ogólnej, drzwiami o odporności ogniowej co najmniej EI30.

Ściany wewnętrzne stanowiące obudowę klatek schodowych zaprojektowano w klasie co najmniej REI/EI 60 odporności ogniowej. Wymagana minimalna odporność ogniowa biegów i spoczników wynosi co najmniej R 60.

Klatki schodowe posiadają szerokość biegu nie mniejszą niż 120 cm, mierzoną między poręczami i szerokość spocznika nie mniejszą niż 150 cm, przy wysokości stopnia do 17 cm.

Wszystkie ewakuacyjne klatki schodowe zostały wyposażone w instalację grawitacyjnego usuwania dymu, uruchamianą automatycznie lub ręcznie. Kłapy dymowe zainstalowane zostały w szczytach klatek schodowych. Wyjścia z klatek schodowych prowadzą bezpośrednio na zewnątrz budynku lub obudowanymi drogami ewakuacyjnymi w klasie REI/EI 60, z zamknięciem przylegających do tych dróg pomieszczeń drzwiami EI 30.

Na każdej kondygnacji budynku przewidziano również możliwość ewakuacji do sąsiedniej strefy pożarowej. Z poziomu parteru ewakuacja będzie realizowana również przez główny hol wejściowy.

Ewakuacja z przestrzeni po Medicover w poziomie parteru możliwa jest bezpośrednio na zewnątrz budynku dwoma wyjściami. Z części pomieszczeń zapewniono wyjście bezpośrednio na zewnątrz budynku w ramach przejścia ewakuacyjnego. Ewakuacja z przestrzeni po Medicover na I piętrze będzie realizowana w ramach przejścia i dojścia ewakuacyjnego, w tym schodów wewnętrznych obsługujących wyłącznie dwie kondygnacje. Schody wewnętrzne zostały włączone do strefy pożarowej S7 poprzez oddzielenie ich na piętrze I ścianami w odporności REI 120 oraz zamknięcie drzwiami EI60.

Minimalna klasa odporności ogniowej obudowy poziomych dróg ewakuacyjnych w budynku wynosi EI30. Wymaganie powyższe jest spełnione, z wyłączeniem pomieszczeń kuchennych (szklana zabudowa systemowa) oraz szatni na parterze, otwartych na przestrzeń korytarzy. W ramach przeprowadzonej przebudowy przewidziano zabudowę szklanych ścian w pomieszczeniach kuchennych do wymaganej odporności ogniowej. Na poziomie parteru w ramach rozwiązań zastępczych przewidziano zastosowanie opuszczanych mechanicznie kurtyn przeciwpożarowych o odporności ogniowej EW60/EI20, sterowanych za pomocą systemu sygnalizacji pożarowej. Ponadto na poziomie 4, w okolicy windy D8, powierzchnię nr SOWP 4 5062 „sekretariat wiceprezesa” ze względów funkcjonalnych włączono do przestrzeni poziomej komunikacji ogólnej z założeniem, że w pomieszczeniu tym materiały i wyroby wyposażenia wewnątrz będą wykonane z materiałów trudno zapalnych za wyjątkiem wyposażenia biurowego pomieszczenia sekretariatu, tj. sprzętu komputerowego.

Szerokości poziomych dróg ewakuacyjnych wynoszą nie mniej niż 1,4 m przyjmując wskaźnik 0,6 m na każde 100 osób mogących przebywać w danej strefie pożarowej

(ewakuacyjnej). Drogi ewakuacyjne przeznaczone do ewakuacji do 20 osób posiadają szerokość co najmniej 1,2 m.

W budynku na poziomych kierunkach ewakuacji zapewniono wymagane szerokości dróg ewakuacji. Skrzydła drzwi, stanowiące wyjście na drogę ewakuacyjną, nie mogą, po ich całkowitym otwarciu, zmniejszać wymaganej szerokości drogi ewakuacyjnej.

W budynku zapewniono dopuszczalne długości dojść ewakuacyjnych, zarówno przy jednym jak i wielu dojściach. Wyjątkiem są dopuszczalne długości dojść ewakuacyjnych w **strefie pożarowej S6** (strefa ZL III), gdzie dopuszczalna długość drogi ewakuacyjnej 20 m na poziomym odcinku drogi została przekroczona na kondygnacjach 2, 3 i 4 piętra. W ramach rozwiązań w aktualizacji Ekspertyzy stanu ochrony przeciwpożarowej oraz wystąpienia w sprawie dróg pożarowych dla Sądu Okręgowego Warszawa-Praga w Warszawie z lutego 2018 r. przewidziano zlikwidowanie niezgodności w zakresie przekroczonej długości dojścia na 2 piętrze w ramach rozwiązania - kaskadowego układu pomieszczeń. W przypadku pięter 3 i 4 uzyskano zgodę na spełnienie wymagań w zakresie bezpieczeństwa pożarowego w inny sposób niż to określono w przepisach techniczno-budowlanych, w drodze Postanowienia Mazowieckiego Komendanta Wojewódzkiego Państwowej Straży Pożarnej - Znak WZ.5595/181/12 z dnia 30.07.2012 r.

W pomieszczeniach spełniono wymagania w zakresie dopuszczalnej długości przejścia ewakuacyjnego, która wynosi w strefach pożarowych zaliczonych do ZL, nie więcej niż 40 m. Spełniono także warunek, iż przejścia ewakuacyjne prowadzą maksymalnie przez 3 pomieszczenia. W garażu podziemnym długość przejścia ewakuacyjnego spełnia wymagania obowiązujących przepisów i nie przekracza dopuszczalnej wartości 40 m. Połączenie garażu z budynkiem realizowane jest przez przedsionek przeciwpożarowy, zamknięty drzwiami o odporności ogniowej EI 30.

Wysokość poziomych dróg ewakuacyjnych w budynku jest nie mniejsza niż 2,2 m na kondygnacjach nadziemnych. Natomiast na poziomie kondygnacji najniższej nie są spełnione ww. wymagania w przestrzeni pomieszczeń archiwum (strefy pożarowe S1 i S4), gdzie minimalna wysokość drogi ewakuacyjnej wynosi około 1,85 m.

Oświetlenie awaryjne.

W ramach przebudowy przewidziano wyposażenie budynku w instalację awaryjnego oświetlenia ewakuacyjnego na drogach ewakuacyjnych, które w ramach rozwiązań zastępczych i zamiennych zapewnić będzie natężenie co najmniej 2 lx na wszystkich poziomych i pionowych drogach komunikacji ogólnej służącej celom ewakuacji.

Budynek po serwerowni

W piwnicy budynku w pomieszczeniach dla osób zatrzymanych może znajdować się do 40 osób, natomiast w parterze budynku może przebywać do 90 osób. W pomieszczeniach długość przejścia ewakuacyjnego nie przekracza 40 m. Z kondygnacji piwnicy zapewniono dwa wyjścia ewakuacyjne na wewnętrzną klatkę schodową, prowadzącą bezpośrednio na zewnątrz oraz do innej strefy pożarowej, tj. do budynku głównego. Z pomieszczeń parteru istnieją dwa dojścia ewakuacyjne, prowadzące bezpośrednio na zewnątrz budynku oraz do sąsiedniej strefy pożarowej (budynek główny Sądu), przy czym „pomieszczenie konwojentów” stanowi fragment poziomej drogi ewakuacyjnej. Ewakuacja z budynku odbywa się za pomocą poziomych i pionowej drogi komunikacji ogólnej służących celom ewakuacji. Pionową drogę komunikacji stanowi klatka schodowa, prowadząca na poziom parteru i dalej bezpośrednio na zewnątrz.

Budynek służy przejazdowej

Ewakuacja w budynku realizowana w ramach przejścia ewakuacyjnego, na zewnątrz obiektu przez drzwi rozwierane w bramie. Długość przejścia ewakuacyjnego nie przekracza 40 m.

10. Elementy wykończenia wnętrz i wyposażenia stałego.

W budynku nie są stosowane do wykończenia wnętrz materiały i wyroby łatwo zapalne, których produkty rozkładu termicznego są bardzo toksyczne lub intensywnie dymiące. W przypadku stosowania materiałów wykończeniowych luźno zwisających, w szczególności w kurtynach, zasłonach, draperiach, kotarach oraz żaluzjach, za łatwo zapalne uważa się materiały, których właściwości określone w badaniach zgodnych z Polskimi Normami odnoszącymi się do zapalności i rozprzestrzenienia płomienia przez wyroby włókiennicze, nie spełniają co najmniej jednego z kryteriów:

- 1) $t_i \geq 4$ s, co oznacza, że czas najkrótszy czas zapalenia lub czas zapoczątkowania spalania (przy jednym bodźcu energetycznym – małym płomieniu) nie powinien wynosić mniej niż 4 s;
- 2) $t_s \leq 30$ s, co oznacza, że czas następczego spalania płomieniowego lub czas trwania spalania w określonych warunkach badania, po usunięciu źródła zapłonu powinien wynosić mniej niż 30 s;
- 3) nie następuje przepalenie trzeciej nitki,
- 4) nie występują płonące krople.

Na drogach komunikacji ogólnej, służących celom ewakuacji, stosowanie materiałów i wyrobów budowlanych łatwo zapalnych jest zabronione.

W pomieszczeniach, przeznaczonych do jednoczesnego przebywania ponad 50 osób, stosowanie łatwo zapalnych przegród, stałych elementów wyposażenia i wystroju wnętrz oraz wykładzin podłogowych jest zabronione. Okładziny sufitów oraz sufity podwieszone wykonano z materiałów niepalnych lub niezapalnych, niekapiących i nieodpadających pod wpływem ognia. Przestrzeń między sufitem podwieszonym i stropem podzielona jest na sektory o powierzchni nie większej niż 1000 m^2 , a w korytarzach - przegrodami co 50 m, wykonanymi z materiałów niepalnych.

Podłogi podniesione o więcej niż 0,2 m ponad poziom stropu spełniają następujące wymagania:

- posiadają niepalną konstrukcję nośną oraz co najmniej niezapalne płyty podłogi od strony przestrzeni podpodłogowej mające klasę odporności ogniowej co najmniej REI 60,
- przestrzeń podpodłogową podzielono na sektory o powierzchni nie większej niż 1000 m^2 przegrodami o klasie odporności ogniowej co najmniej EI 60.

11. Sposób zabezpieczenia przeciwpożarowego instalacji użytkowych.

Przepusty instalacyjne w elementach oddzielenia przeciwpożarowego mają klasę odporności ogniowej (EI) wymaganą dla tych elementów.

Przepusty instalacyjne o średnicy powyżej 4 cm w ścianach i stropach, nie będących elementami oddzielenia przeciwpożarowego, dla których jest wymagana klasa odporności ogniowej co najmniej EI 60 lub REI 60, mają klasę odporności ogniowej (EI) tych elementów.

W zakresie wentylacji i klimatyzacji

Przewody wentylacyjne i klimatyzacyjne w miejscu przejścia przez elementy oddzielenia przeciwpożarowego wyposażone są w przeciwpożarowe klapy odcinające, o klasie odporności ogniowej (EI) (EIS) równej klasie odporności ogniowej elementu oddzielenia przeciwpożarowego.

Izolacje cieplne i akustyczne zastosowane w instalacjach: wodociągowej, kanalizacyjnej i ogrzewczej wykonane są w sposób nierozprzestrzeniający ognia.

W zakresie instalacji elektroenergetycznej

Przewody i kable, wraz z zamocowaniami zastosowane w systemach zasilania i sterowania urządzeniami służącymi ochronie przeciwpożarowej, zapewniają ciągłość dostawy energii elektrycznej w warunkach pożaru, przez wymagany czas działania urządzenia przeciwpożarowego, jednak nie mniejszy niż 90 min.

Przepusty instalacyjne w elementach oddzielenia przeciwpożarowego mają klasę odporności ogniowej (EI) wymaganą dla tych elementów. Przepusty instalacyjne o średnicy powyżej 4 cm w ścianach i stropach, nie będących elementami oddzielenia przeciwpożarowego, dla których jest wymagana klasa odporności ogniowej co najmniej EI 60 lub REI 60, mają klasę odporności ogniowej (EI) tych elementów.

Przeciwpożarowy wyłącznik prądu

Przeciwpożarowy wyłącznik prądu zlokalizowany został przy głównym wejściu oraz w pomieszczeniu ochrony. Przeciwpożarowy wyłącznik prądu odłącza napięcie z wszystkich rozdzielnic głównych (RGnn, RGA) z wyjątkiem rozdzielnic RPOŻ, zasilającej instalacje i urządzenia, których funkcjonowanie jest niezbędne podczas pożaru, podaje również sygnał do wyłączenia centralnych zasilaczy UPS zlokalizowanych w piwnicy.

12. Dobór urządzeń przeciwpożarowych i innych urządzeń służących bezpieczeństwu pożarowemu, dostosowanym do wymagań wynikających z przepisów dotyczących ochrony przeciwpożarowej i przyjętych scenariuszy pożarowych, z podstawową charakterystyką tych urządzeń.

Zgodnie z wymaganiami przepisów przeciwpożarowych oraz rozwiązaniami ponadstandardowymi, rekompensującymi niespełnione w budynku wymagania przepisów techniczno-budowlanych, budynek został wyposażony w następujące urządzenia (instalacje) przeciwpożarowe:

- 1) system sygnalizacji pożarowej (SSP) – ochrona całkowita (z wyłączeniem pomieszczenia PZO rozdzielni średniego napięcia STOEN) z monitoringiem do PSP. System sygnalizacji pożarowej, zaprojektowany został jako rozwiązanie zastępcze wynikające z Postanowienia Mazowieckiego Komendanta Wojewódzkiego Państwowej Straży Pożarnej, znak WZ.5595/126.1.2018 z dnia 30.03.2018 r;
- 2) stałe urządzenia gaśnicze (SUG) gazowe – ochrona pomieszczeń przeznaczonych na archiwa Sądu. Stałe urządzenia gaśnicze wykonane zostały ponadnormatywnie jako rozwiązanie zastępcze - Postanowienie Mazowieckiego Komendanta Wojewódzkiego Państwowej Straży Pożarnej, znak WZ.5595/126.1.2018 z dnia 30.03.2018 r.;
- 3) dźwiękowy system ostrzegawczy obejmujący wszystkie strefy pożarowe (z wyłączeniem przestrzeni pomieszczenia PZO rozdzielni średniego napięcia STOEN i komór transformatorowych Tr.1 i Tr.2) – wykonany jako rozwiązanie zastępcze – Postanowienie Mazowieckiego Komendanta Wojewódzkiego Państwowej Straży Pożarnej - znak WZ.5595/126.1.2018 z dnia 30.03.2018 r.;
- 4) instalację wodociągową przeciwpożarową. W budynku wykonano:
  - hydranty 25 z węzami półsztywnymi, o długości węża 30 m i zasięgu 33 m na kondygnacjach w przestrzeniach zakwalifikowanych do kategorii ZL I i ZL III od parteru do 4 piętra,
  - hydranty 33 na kondygnacji piwnicy w przestrzeni garażu,
  - hydraty 52 z węzem płasko składanym o długości węża 20 m i zasięgu 30 m w przestrzeniach pomieszczeń technicznych oraz archiwum o powierzchni powyżej 200 m², zlokalizowanych na kondygnacji piwnicy,

- zawory hydrantowe 52 w klatkach schodowych K1, K2, K3, K4 (w kondygnacji podziemnej po 2 zawory, w pozostałych – nadziemnych po jednym zaworze) - jako rozwiązanie zastępcze wynikające z Postanowienia Mazowieckiego Komendanta Wojewódzkiego Państwowej Straży Pożarnej, znak WZ.5595.127.1.2018 z dnia 30.03.2018 r.;
- 5) urządzenia oddymiające. W budynku przewidziano urządzenia oddymiające w 4 ewakuacyjnych w klatkach schodowych K1, K2, K3, K4 oraz, jako rozwiązanie zastępcze, urządzenia oddymiające szybów dźwigowych w budynku z wyjątkiem dźwigu D5 - Postanowienie Mazowieckiego Komendanta Wojewódzkiego Państwowej Straży Pożarnej, znak WZ.5595.127.1.2018 z dnia 30.03.2018 r.
Uzyskano odstępstwo od obowiązku wyposażenia garażu w samoczynne urządzenia oddymiające, znak WZ.5595/126.1.2018 z dnia 30.03.2018 r. Przewidziano natomiast wykonanie instalacji mgły wodnej w kondygnacji piwnicy w przestrzeni garażu podziemnego;
- 6) półstałe urządzenie gaśnicze mgły wodnej w garażu podziemnym – rozwiązanie zastępcze wynikające z Postanowienia Mazowieckiego Komendanta Wojewódzkiego Państwowej Straży Pożarnej, znak WZ.5595/126.1.2018 z dnia 30.03.2018 r.;
przewidziano wykonanie instalacji mgły wodnej wysokociśnieniowej do ochrony miejsc postojowych w garażu. Zaprojektowano po jednej dyszy przy jednym miejscu parkingowym. Instalacja wykonano w postaci czterech niezależnych sekcji (po dwie w każdej strefie pożarowej). Do zasilania instalacji przewidziano zestaw pompowy, w skład którego wchodzi pompy oraz zbiornik do podnoszenia ciśnienia. Zestaw zlokalizowany w pomieszczeniu technicznym, zasilany przez jedną nasadę DN 110. Nasaada znajduje się przy wjeździe do garażu;
- 7) awaryjne oświetlenie ewakuacyjne wykonano jako rozwiązanie zastępcze wynikające z Postanowienia Mazowieckiego Komendanta Wojewódzkiego Państwowej Straży Pożarnej, znak WZ.5595/126.1.2018 z dnia 30.03.2018 r. - awaryjne oświetlenie ewakuacyjne o natężeniu 2 lx na poziomych i pionowych drogach ewakuacyjnych oświetlonych wyłącznie światłem sztucznym. Ponadto zapewniono dwupoziomowe rozmieszczenie ewakuacyjnych opraw kierunkowych w garażu (jeden na wysokości ok 0,3 m od posadzki, a drugi na wysokości około 1,8 m – 2,0 m od posadzki);
- 8) przeciwpożarowy wyłącznik prądu. Przycisk przeciwpożarowego wyłącznika prądu zlokalizowano przy wejściu do budynku oraz w pomieszczeniu ochrony. Budynek po serwerowni posiada odrębny przeciwpożarowy wyłącznik prądu.

13. Przygotowanie obiektu i terenu do prowadzenia działań ratowniczo-gaśniczych, informacje o drogach pożarowych, zaopatrzeniu w wodę do zewnętrznego gaszenia pożaru oraz o sprzęcie służącym do tych działań.

Budynek wymaga zabezpieczenia w wodę do zewnętrznego gaszenia pożaru w ilości 20 dm³/s, co najmniej z dwóch hydrantów DN 80. Najbliższy hydrant zewnętrzny powinien być zlokalizowany w odległości od ściany budynku nie większej niż 75 m i nie mniejszej niż 5 m. Wymagane zabezpieczenie w wodę zapewnia miejska sieć wodociągowa z hydrantami zewnętrznymi, pierwszy znajduje się w odległości 15,80 m, drugi w odległości ok. 22,50 m od budynku.

Do budynku wymagane jest doprowadzenie drogi pożarowej dla ekip ratowniczych. W związku z niezachowaniem wymagań dotyczących przebiegu drogi pożarowej (braku wymaganego oddalenia drogi od budynku na całej długości jej przebiegu, braku przebiegu wzdłuż krótszego boku budynku, którego długość przekracza 60 m lub też braku doprowadzenia drogi do budynku w sposób zapewniający dostęp, do co najmniej 30 % elewacji budynku) uzyskano zgodę na zastosowanie rozwiązań zamiennych, zapewniających nie pogorszenie warunków ochrony przeciwpożarowej w drodze

Postanowienia Mazowieckiego Komendanta Wojewódzkiego Państwowej Straży Pożarnej, znak WZ.5560/84/12 z dnia 3.08.2012 r.

Droga pożarowa do budynku przebiega z dwóch stron obiektu. Szerokość drogi wynosi co najmniej 4 m, a jej nachylenie podłużne nie przekracza 5%. Promień zewnętrznego łuku drogi pożarowej wynosi nie mniej niż 11 m. Droga pożarowa zapewnia przejazd pojazdów o nacisku osi na powierzchnię drogi, co najmniej 100 kN. Od drogi pożarowej zapewnione zostanie dojście o szerokości minimalne 1,5 m i długości nie większej 50 m do dwóch klatek schodowych w budynku, w sposób umożliwiający dotarcie bezpośrednio lub drogami ewakuacyjnymi do każdej strefy pożarowej.

Odległość drogi pożarowej od przedmiotowego obiektu nie jest zachowana i wynosi ponad 15 m, co stanowi niezgodność z §12 ust. 2 rozporządzenia w sprawie przeciwpożarowego zaopatrzenia w wodę oraz dróg pożarowych. Bliższa krawędź wewnętrznej drogi pożarowej na odcinku 22,5 m jest oddalona jest od ściany budynku w odległość od 15 do 26,57 m. Wzdłuż krótszego boku budynku, którego długość wynosi około 72 m, przebiega ul. Poligonowa. Droga ta spełnia wymagania dotyczące dróg pożarowych za wyjątkiem przekroczenia maksymalnej odległości od ściany budynku wynoszącej od ok. 19,3 m do około 25,3 m przy wejściu głównym do budynku. Niezgodności z aktualnymi wymaganiami przepisów w zakresie dojazdu pożarowego zostały uzgodnione z Mazowieckim Komendantem Wojewódzkim PSP w ramach uzyskanego odstępstwa.

V. CHARAKTERYSTYKA ZAGROŻENIA POŻAROWEGO.

Na potencjalne zagrożenie pożarowe wpływ ma przede wszystkim rodzaj budynku lub jego części, tzn. jego przeznaczenie, funkcja użytkowa. O ile w budynkach, czy pomieszczeniach magazynowych, produkcyjnych i technicznych zagrożenie wynika z właściwości fizykochemicznych stosowanych materiałów palnych oraz warunków składowania, czy prowadzonych procesów technologicznych lub rodzaju i stanu urządzeń technicznych, tak w budynkach lub ich częściach spełniających funkcje użyteczności publicznej, biurowe, administracji publicznej, itp. zależny od innych czynników, spośród których wyróżnić można:

- liczbę oraz stopień sprawności osób przebywających w pomieszczeniach i na kondygnacjach budynków,
- wysokości budynku bezpośrednio związanej z możliwością przebywania osób na kondygnacjach użytkowych oraz wpływającej na możliwość prowadzenia działań ratowniczych przez jednostki PSP,
- warunki techniczno-budowlane oraz wyposażenie w techniczne środki zabezpieczenia przeciwpożarowego,
- rodzaj materiałów użytych jako wystrój i wyposażenie wnętrz.

Zagrożenie pożarowe w budynku Sądu może wynikać z wielu różnych czynników, w tym między innymi:

- 1) właściwości pożarowe materiałów stanowiących stałe elementy wyposażenia wnętrz w pomieszczeniach;
- 2) wyposażenie biurowe pomieszczeń, np. szafy, biurka, urządzenia, materiały biurowe, dokumentacja;
- 3) występujące instalacje i urządzenia techniczne;
- 4) występujące w budynku (strefach pożarowych) czynniki mogące zainicjować powstanie pożaru;
- 5) liczba osób mogących przebywać jednocześnie w budynku w jego poszczególnych pomieszczeniach i na kondygnacjach (w strefach pożarowych).

Bardzo istotną kwestią, którą należy rozpatrywać w budynkach użyteczności publicznej pod kątem występujących zagrożeń są instalacje użytkowe budynku, które mogą być źródłem zagrożeń pożarowych. W szczególności dotyczy to instalacji elektrycznej, wentylacyjnej i klimatyzacyjnej, grzewczej i możliwości wystąpienia stanów awaryjnych w ich funkcjonowaniu, np. w kontekście ich nieprawidłowej eksploatacji.

Zagrożenia związane z powyższym wynikają między innymi z możliwości występującego zadymienia oraz jego rozprzestrzeniania się w budynku. Do charakterystycznych zagrożeń pożarowych zaliczyć można zagrożenia powodowane akumulatorami używanymi jako źródła zasilania rezerwowego dla różnych urządzeń technologicznych i systemów bezpieczeństwa. W budynku Sądu wykorzystywanych jest wiele urządzeń komputerowych i teleinformatycznych, stosowanych obecnie jako typowe elementy wyposażenia służące do pracy biurowej i wyposażenia informatycznego.

Pożar w budynku wyposażonym w urządzenia teleinformatyczne charakteryzuje się z reguły małą mocą, natomiast znacznym zadymieniem. Zniszczenia termiczne spowodowane działaniem pożaru w takim obiekcie ograniczają się na ogół do ogniska pożaru. Najczęstszymi przyczynami są przeciążenia, zwarcia i inne awarie elementów i urządzeń elektrycznych. Powstałe ogniska pożarów ograniczają się zwykle do wymiarów uszkodzonych urządzeń elektrycznych.

Zniszczenia spowodowane dymem są często dużo groźniejsze. Produkty pirolizy, tzn. rozkładu termicznego tworzyw sztucznych stosowanych w urządzeniach elektrycznych są bardzo trujące i agresywne, dlatego też dym powstały w trakcie takich pożarów stanowi

bardzo poważne zagrożenie zarówno dla zdrowia i życia ludzi jak również dla poprawnego działania urządzeń elektronicznych. Komputery oraz sprzęt w serwerowni są bardzo podatne na zniszczenie przez temperaturę i produkty spalania. Temperatura rzędu 49°C powoduje uszkodzanie komponentów komputera, w temperaturze 52°C nośniki pamięci i podobne materiały zaczynają tracić dane, twarde dyski mogą ulec zniszczeniu przy utrzymującej się temperaturze otoczenia przekraczającej 66°C. Inne elementy zaczynają ulegać zniszczeniu w temperaturze około 80°C. Całkowite zniszczenie tych elementów następuje w temperaturze 150-200°C. Elementy wykonane z tworzyw sztucznych ulegają stopieniu w temperaturze rzędu 310 - 400°C, wytwarzając palne związki chemiczne.

Uwzględniając funkcję budynku, tj. budynek wymiaru sprawiedliwości, potencjalnymi zagrożeniami pożarowymi mogą być działania o charakterze terrorystycznym, sabotażem czy innym celowym działaniem mającym na celu, poprzez spowodowanie pożaru w budynku osiągnięcie konkretnych celów.

1. Potencjalne źródła powstania pożaru.

Potencjalne przyczyny powstania pożaru w budynku mogą wynikać z możliwości wystąpienia stanów awaryjnych, np. w pracy instalacji i urządzeń występujących w budynku, spowodowanych również nieprawidłowościami w zakresie ich utrzymania, jak również mogą być spowodowane działaniem człowieka, w tym nieostrożnością, zaniedbaniami bądź celowym działaniem.

Do potencjalnych przyczyn powstania pożaru w budynku można zaliczyć między innymi:

- 1) nieostrożność stałych użytkowników polegająca na:
  - pozostawianiu bez nadzoru pracujących maszyn i urządzeń, podczas gdy powinny one według instrukcji obsługi pozostawać pod nadzorem w trakcie pracy,
  - porzuceniu niedopałka papierosa lub zapalki na palne materiały,
  - wysypywaniu popiołu z popielniczek do palnego lub wypełnionego materiałami palnymi kosza,
  - używaniu otwartego ognia, zapalek, zapalniczek, poza pomieszczeniami i przestrzeniami wyznaczonymi do tego celu,
  - ustawianiu urządzeń, których powierzchnie nagrzewają się do temperatury powyżej 100°C, w odległości mniejszej niż 0,5 m od materiałów palnych,
  - stosowaniu cieczy łatwo zapalnych w miejscach i sytuacjach niedozwolonych,
- 2) awarie i wady urządzeń elektrycznych, w tym:
  - przeciążanie instalacji,
  - zasilaniem urządzeń elektrycznych za pomocą prowizorycznych podłączeń,
  - eksploataowanie przewodów elektrycznych z uszkodzoną izolacją,
  - wykonywanie napraw instalacji przez osoby nie posiadające wymaganych w tym zakresie uprawnień,
  - używanie urządzeń i maszyn zasilanych energią elektryczną wykazujących usterki techniczne,
  - stosowanie nieoryginalnych elementów instalacji czy osprzętu lub niezgodnie z ich przeznaczeniem,
  - nieusuwanie usterek instalacji stwierdzonych podczas przeglądów technicznych;
- 3) awarie i wady urządzeń klimatyzacyjnych i wentylacyjnych,
- 4) brak nadzoru i konserwacji urządzeń i instalacji elektrycznych, wentylacyjnych i klimatyzacyjnych, uziemiających, odgromowych i zabezpieczających,
- 5) działania celowe - podpalenia,
- 6) możliwość zaproszenia ognia przez osoby przebywające na terenie budynku,
- 7) nieprzestrzeganie przepisów przeciwpożarowych podczas prowadzenia w budynku prac niebezpiecznych pod względem pożarowym,
- 8) używanie do celów utrzymania porządku w budynku płynów łatwo zapalnych, np. do czyszczenia wykładzin, do zmywania posadzek.

Bezpośrednimi źródłami zapalenia palnych ciał stałych, a także zapłonu cieczy łatwo zapalnych mogą być zarówno sam ogień, jak i gorące produkty spalania.

W budynku nie należy wykluczać możliwości wystąpienia innych zagrożeń od tych, które są zagrożeniami pożarowymi.

2. Możliwe przyczyny rozprzestrzeniania się pożaru w budynku.

Do rozprzestrzeniania się pożaru w budynku może przyczynić się:

- 1) duże nagromadzenie materiałów palnych w pomieszczeniach;
- 2) palny wystrój i wyposażenie wnętrz;
- 3) opóźnione wykrycie pożaru, będące skutkiem:
  - uszkodzenia lub odłączenia systemu sygnalizacji pożarowej,
  - powstania pożaru w pomieszczeniach zamkniętych, bądź odległych od osoby dyżurującej,
  - braku kontroli miejsc gdzie wykonywane były prace niebezpieczne pod względem pożarowym;
- 4) opóźnione zaalarmowanie Państwowej Straży Pożarnej o powstałym pożarze, będące skutkiem:
  - resetowania centrali sygnalizacji pożarowej przez obsługę bez upewnienia się, że alarm jest fałszywy,
  - uszkodzenia systemu sygnalizacji pożarowej lub jego odłączenia np. z uwagi na trwające prace remontowe, konserwacyjne,
  - prowadzenia nieskutecznej akcji gaśniczej przez pracowników przy użyciu gaśnic, bez jednoczesnego poinformowania straży pożarnej,
  - niewłaściwego sposobu przekazania informacji o pożarze, np. w przypadku zgłaszania telefonicznego;
- 5) opóźnione podjęcie działań zmierzających do likwidacji źródła pożaru w zarodku, będące skutkiem:
  - braku znajomości zasad obsługi centrali sygnalizacji pożarowej (CSP),
  - nie zadziałania gaśnic, spowodowanego brakiem przeglądów i konserwacji,
  - brak gaśnic w pobliżu miejsca powstania pożaru,
  - brak możliwości szybkiego dostępu do podręcznego sprzętu gaśniczego,
  - braku umiejętności obsługi gaśnic zarówno przez pracowników jak i inne osoby przebywające w tym czasie w obiekcie,
  - braku możliwości szybkiego dotarcia do pomieszczeń, objętych pożarem,
  - nieznaności zasad postępowania w przypadku powstania pożaru;
- 6) opóźnione przystąpienie do działań ratowniczych jednostek Państwowej Straży Pożarnej, wynikające z:
  - niedokładnego wskazania przez osobę zgłaszającą pożar, adresu budynku, w którym doszło do zdarzenia,
  - utrudnionego dojazdu samochodów pożarniczych, np. w wyniku parkujących nieprawidłowo samochodów,
  - niesprzyjających warunków atmosferycznych,
  - innych zdarzeń losowych.

W dalszej części Instrukcji wskazano obszary, w których zagadnienia przedstawione w niniejszym dokumencie mają bezpośredni wpływ na wyeliminowanie, bądź ograniczenie w maksymalnym stopniu powstania i rozprzestrzenianie się pożaru w budynku. Są to sposoby postępowania użytkowników budynku, szkolenia teoretyczne i praktyczne, czynności konserwacyjne i przeglądy urządzeń przeciwpożarowych, przestrzeganie elementarnych zasad bezpieczeństwa pożarowego.

3. Podstawowe zasady zapobiegania pożarom.

Do podstawowych obowiązków wszystkich pracowników oraz innych osób przebywających w budynku należy zapobieganie możliwości powstania i rozprzestrzeniania się pożaru.

W trakcie eksploatacji budynku należy stosować nadrzędną regułę zapobiegania pożarom, zgodnie z którą w budynku należy ściśle przestrzegać zakazów wykonywania czynności, które mogą spowodować pożar, jego rozprzestrzenianie się, a w szczególności:

- 1) zakazu używania otwartego ognia, palenia tytoniu i stosowania innych czynników mogących zainicjować zapłon lub zapalenie materiałów palnych w miejscach występowania materiałów niebezpiecznych pożarowo i innych materiałów palnych, w miejscach określonych przez zarządcę lub użytkownika budynku, oznakowanych zgodnie z Polskimi Normami dotyczącymi znaków bezpieczeństwa;
- 2) zakazu użytkowania instalacji, urządzeń i narzędzi niesprawnych technicznie lub użytkowanych, w sposób niezgodny z przeznaczeniem albo warunkami określonymi przez producenta, bądź niepoddawanych okresowym kontrolom, o zakresie i częstotliwości wynikającej z przepisów prawa budowlanego.

Czynności zabronione

W budynku, jak również na terenie do niego przyległym, zgodnie z przepisami ochrony przeciwpożarowej zabrania się:

- 1) składowania materiałów palnych na drogach komunikacji ogólnej (korytarze i klatki schodowe) służących ewakuacji lub umieszczanie jakichkolwiek (również niepalnych) przedmiotów na tych drogach w sposób zmniejszający ich szerokość albo wysokość;
- 2) zamykania drzwi ewakuacyjnych w sposób uniemożliwiający ich natychmiastowe użycie;
- 3) lokalizowania elementów wystroju wewnątrz, instalacji i urządzeń w sposób zmniejszający wymiary drogi ewakuacyjnej poniżej wartości wymaganych w przepisach techniczno-budowlanych;
- 4) uniemożliwiania lub ograniczania dostępu do:
  - a) gaśnic i urządzeń przeciwpożarowych,
  - b) źródeł wody do celów przeciwpożarowych,
  - c) wyjść ewakuacyjnych,
  - d) urządzeń uruchamiających instalacje gaśnicze i sterujących takimi instalacjami oraz innymi instalacjami wpływającymi na stan bezpieczeństwa pożarowego obiektu,
  - e) przeciwpożarowych wyłączników prądu oraz wyłączników i tablic rozdzielczych prądu elektrycznego;
- 5) używania sprzętu gaśniczego do celów niezwiązanych z działaniem ratowniczo-gaśniczym;
- 6) przechowywania materiałów palnych oraz stosowanie wystroju i wyposażenia wewnątrz z materiałów palnych w odległości mniejszej niż 0,5 m od:
  - a) urządzeń i instalacji, których powierzchnie zewnętrzne mogą nagrzewać się do temperatury przekraczającej 373,15 K (100 °C), np. żarówki,
  - b) linii kablowych o napięciu powyżej 1 kV, przewodów uziemiających oraz przewodów odprowadzających instalacji piorunochronnej oraz czynnych rozdzielnic prądu elektrycznego, przewodów elektrycznych siłowych i gniazd wtykowych siłowych o napięciu powyżej 400V;

- 7) użytkowania elektrycznych urządzeń grzewczych ustawionych bezpośrednio na palnym podłożu, z wyjątkiem urządzeń eksploatowanych zgodnie z warunkami określonymi przez producenta;
- 8) stosowania na osłony punktów świetlnych materiałów palnych, z wyjątkiem materiałów trudno zapalnych, jeżeli zostaną umieszczone w odległości co najmniej 0,05 m od żarówki;
- 9) instalowania opraw oświetleniowych oraz osprzętu instalacji elektrycznych, takich jak: wyłączniki, przełączniki, gniazda wtykowe bezpośrednio na podłożu palnym, jeżeli ich konstrukcja nie zabezpiecza podłoża przed zapaleniem;
- 10) wykonywania prowizorycznej instalacji elektrycznej oraz korzystania z uszkodzonych gniazdek, wtyczek, wyłączników, przedłużaczy itp.;
- 11) włączania do sieci jednocześnie zbyt wielu urządzeń elektrycznych, co może spowodować przeciążenie instalacji elektrycznej;
- 12) pozostawiania bez dozoru po zakończonej pracy włączonych do sieci energii elektrycznej odbiorników nieprzystosowanych do ciągłej pracy;
- 13) rozgrzewania za pomocą otwartego ognia smoły i innych materiałów w odległości mniejszej niż 5 m od budynków lub składowiska z materiałami palnymi (dotyczy osób prowadzących roboty budowlane itp.);
- 14) spalania śmieci i odpadów;
- 15) prowadzenia prac spawalniczych bez zezwolenia i wymaganego zabezpieczenia,
- 16) blokowania drzwi przeciwpożarowych w pozycji otwartej;
- 17) rozłączania samozamykaczy drzwi przeciwpożarowych;
- 18) zastawiania lub blokowania dróg dojazdowych do budynku.

VI. WYPOSAŻENIE W WYMAGANE URZĄDZENIA PRZECIWPOŻAROWE I GAŚNICE ORAZ OZNAKOWANIE BEZPIECZEŃSTWA.

1. Instalacje i urządzenia przeciwpożarowe w budynku.

Budynek wyposażono w następujące instalacje i urządzenia przeciwpożarowe:

- system sygnalizacji pożaru SSP (wykonany jako ochrona całkowita),
- system monitoringu pożarowego do Komendy Miejskiej Państwowej Straży Pożarnej m.st. Warszawy,
- półstałe urządzenia gaśnicze – instalacja wysokociśnieniowej mgły wodnej (ochrona garażu w budynku Sądu na poziomie -1) z zestawem pompowym oraz zbiornikiem do podnoszenia ciśnienia,
- stałe urządzenia gaśnicze gazowe na gaz IG-55 o nazwie handlowej ProInert, przeznaczone do gaszenia pożaru w pomieszczeniach archiwów budynku Sądu,
- dźwiękowy system ostrzegawczy (DSO),
- wentylację pożarową klatek schodowych oraz szybów windowych,
- przeciwpożarowe klapy odcinające na kanałach wentylacyjnych,
- instalację wodociągową przeciwpożarową (hydranty 25 i 33 z wyposażeniem w węże półsztywne, hydranty 52 z wyposażeniem w węże płasko składane),
- awaryjne oświetlenie ewakuacyjne,
- drzwi i bramy przeciwpożarowe sterowane z systemu sygnalizacji pożaru,
- przeciwpożarowe wyłączniki prądu.

1.1. System sygnalizacji pożarowej.

Budynek wyposażono w system sygnalizacji pożarowej wykonany jako ochrona całkowita, co oznacza, że wszystkie przestrzenie są chronione systemem wykrywania pożaru. Zadaniem systemu sygnalizacji pożarowej (SSP) zastosowanego w budynku jest wczesne wykrycie pożaru i zaalarmowanie o powstałym zagrożeniu. Zastosowanie systemu sygnalizacji pożarowej zwiększa bezpieczeństwo ludzi w budynku ze względu na możliwość szybkiego i bezpiecznego opuszczenia budynku w razie pożaru.

Organizacja alarmowania.

Alarm pożarowy z czujek pożarowych, po wykryciu pożaru przez SSP, przekazywany jest dwustopniowo, zapewniając możliwość jego weryfikacji.

W przypadku zadziałania czujki następuje:

- 1) uruchomienie sygnalizacji optycznej i akustycznej centrali sygnalizacji pożarowej CSP usytuowanej w pomieszczeniu ochrony (personelu dyżurującego);
- 2) wyświetlenie na wyświetlaczu centrali CSP informacji o lokalizacji powstania pożaru;
- 3) sygnalizacja alarmu trwa przez czas $T1 = 30$ sekund. Okres ten jest przeznaczony na zgłoszenie się personelu (operatora centrali) i potwierdzenie alarmu przyciskiem POTWIERDZENIE (w czasie $T1$) oraz rozpoznania zagrożenia w obiekcie (w czasie $T2$);
- 4) brak odpowiedniej reakcji dyżurującego personelu na alarm I stopnia spowoduje automatycznie przejście centrali CSP w stan alarmu II stopnia;
- 5) jeżeli w czasie mniejszym od $T2 = 5$ minut operator nie przeprowadzi kasowania alarmu (przez wciśnięcie przycisku KASOWANIE), nastąpi uruchomienie alarmu II stopnia;

- 6) podczas stwierdzenia przez obsługę faktycznego wystąpienia pożaru, przyspieszenie uruchomienia alarmu II stopnia realizowane jest przez wciśnięcie ręcznego ostrzegacza pożarowego.

Użycie ręcznego ostrzegacza pożarowego ROP:

Uruchomienie ROP-a traktowane jest przez system SSP, jako zweryfikowana informacja o wystąpieniu w obiekcie pożaru – alarm pożarowy II stopnia, w przypisanej dla danego ROP-a strefie pożarowej. Ręczny ostrzegacz pożaru (ROP), powoduje bezzwłoczne powiadomienie Komendy Miejskiej Państwowej Straży Pożarnej, i uruchomienie sterowań pożarowych – **szczegóły wg. poszczególnych scenariuszy zdarzeń, które stanowią odrębne opracowanie dla budynku Sądu.**

Uwaga! Organizacja pracy pracowników ochrony budynku odpowiedzialnych za obsługę centrali sygnalizacji pożarowej powinna zapewnić możliwość dokonania rozpoznania sytuacji pożarowej i ewentualnego skasowania stanu alarmowego centrali sygnalizacji pożaru w wyznaczonym czasie łącznym T1+T2. W tym celu pracownicy ochrony budynku powinni być wyposażeni np. w radiotelefony.

Lokalizacja centrali sygnalizacji pożarowej (CSP).

Centrale pożarowe zlokalizowane są:

- na poziomie parteru w pomieszczeniu ochrony - 2 szt. CSP-1, CSP-2,
- na poziomie parteru w pomieszczeniu „G 042” - 2 szt. CSP-5, CSP-6,
- na poziomie parteru w pomieszczeniu „U 075” - 1 szt. CSP-9,
- na poziomie 3 piętra w pomieszczeniu „3 054” - 2 szt. CSP-3, CSP-3,
- na poziomie 3 piętra w pomieszczeniu „3 036” - 2 szt. CSP-7, CSP-8.

Wszystkie centrale sygnalizacji pożarowej połączone zostały w sieć. Na poziomie parteru znajduje się urządzenie do transmisji alarmów pożarowych do Państwowej Straży Pożarnej.

Zasilanie systemu.

Do zasilenia central przewidziano obwody z rozdzielnicy RPpoż. (kondygnacja -1) przewodem NHXH 3x2,5mm² zapewniającym ciągłość zasilania w warunkach pożaru w czasie 90 minut (przewód posiada odporność ogniową E90).

Jako źródło rezerwowego zasilania przewidziano baterię akumulatorów (w obudowie centrali), gwarantującą 30 godz. pracy systemu w stanie dozoru oraz co najmniej 30 min. w stanie alarmowania.

Współpraca systemu sygnalizacji pożarowej z innymi systemami.

Zasady sterowania.

W przypadku wykrycia pożaru, w zależności od lokalizacji alarmującej czujki i od stanu alarmowego system sygnalizacji pożarowej będzie wysyłał sygnały sterujące do odpowiednich urządzeń i realizował następujące zadania:

- 1) przekazanie sygnału do stacji monitorowania Państwowej Straży Pożarnej w przypadku braku sygnału anulującego;
- 2) uruchomienie instalacji dźwiękowego systemu ostrzegawczego – uruchamianie nadawania przez system komunikatów ewakuacyjnych i ostrzegawczych;
- 3) przekazanie sygnału alarmowego do centrali systemu SSP zlokalizowanej w części niejawnej,
- 4) uruchomienie sygnalizacji optycznej systemu sygnalizacji pożarowej;
- 5) zapewnienie możliwości natychmiastowego użycia drzwi na drodze ewakuacyjnej z zagrożonej strefy pożarowej poprzez:
  - odblokowanie drzwi objętych kontrolą dostępu na drogach ewakuacyjnych,

- odblokowanie bramek oraz tripodów na drogach ewakuacyjnych,
  - automatyczne otwarcie i pozostawienie w pozycji otwartej na drodze ewakuacyjnej ewentualnych drzwi rozsuwanych;
- 6) wyłączenie systemu wentylacji bytowej (wyłączenie central wentylacyjnych i klimatyzacyjnych oraz wyłączenie kurtyn powietrznych);
  - 7) zamknięcie wszystkich przeciwpożarowych klap odcinających instalacji wentylacyjnej i klimatyzacyjnej, zamontowanych w strefie pożarowej z sygnalizowanym pożarem;
  - 8) uruchomienie instalacji usuwających dym z klatek schodowych – uruchomienie grawitacyjnego systemu oddymiającego;
  - 9) uruchomienie instalacji usuwających dym z szybów windowych oraz wentylacji napowietrzającej przedsionków przeciwpożarowych;
  - 10) sterowanie windą (windą zjedzie na parter lub poziom „-1”);
  - 11) zamknięcie bram przeciwpożarowych na części garażowej na poziomie „-1”.

Zalecenia dla użytkownika systemu.

W celu zapewnienia prawidłowej eksploatacji systemu sygnalizacji pożarowej, mającego szczególnie istotne znaczenie dla bezpieczeństwa pożarowego budynku zaleca się przestrzeganie niżej wymienionych wytycznych:

- 1) w pomieszczeniu centrali sygnalizacji pożarowej należy umieścić plan sytuacyjny poszczególnych kondygnacji, opis funkcjonowania i obsługi urządzeń sygnalizacji pożaru, instruktaż postępowania w przypadku alarmu, książkę serwisową, w której należy wpisać:
  - przeprowadzone kontrole i naprawy systemu,
  - wprowadzone zmiany w systemie,
  - wszystkie alarmy z podaniem daty, godziny i przyczyn ich wywołania.

UWAGA !

Koniecznym jest, aby użytkownik dopełnił obowiązku spowodowania lub dopilnowania przeprowadzenia przeszkolenia osób, które będą obsługiwały CSP przez wykonawcę SSP.

Ponadto do czasu przekazania systemu do eksploatacji, należy zawrzeć umowę w zakresie stałej konserwacji urządzeń i instalacji sygnalizacji pożaru, uwzględniającej również czas przyjazdu serwisu do awarii maksymalnie w ciągu 24 godzin od chwili powiadomienia;

- 2) wprowadzone zmiany architektoniczne lub zmiany aranżacji pomieszczeń należy uzgodnić z projektantem SSP;
- 3) należy przechowywać w wyznaczonym miejscu uaktualniony projekt powykonawczy instalacji, z naniesionymi zmianami i uzgodnionymi z projektantem, protokoły badań, sprawdzeń i pomiarów, protokoły odbiorów częściowych instalacji, aktualne dokumenty potwierdzające dopuszczenie do stosowania poszczególnych elementów systemu do stosowania w ochronie przeciwpożarowej (np. świadectwa dopuszczenia, certyfikaty zgodności, deklaracje właściwości użytkowych).

1.2. Dźwiękowy system ostrzegawczy.

Dźwiękowy system ostrzegawczy (DSO) umożliwia rozgłaszanie sygnałów ostrzegawczych i komunikatów głosowych dla potrzeb przeprowadzenia sprawnej i bezpiecznej ewakuacji osób przebywających w budynku Sądu.

Dźwiękowy system ostrzegawczy zintegrowany jest z systemem sygnalizacji pożarowej, co umożliwia w przypadku wystąpienia zagrożenia pożarowego (alarm II stopnia) automatycznego nadawania nagranych komunikatów ostrzegawczych i alarmowych do

określonych stref w budynku, odpowiednio do zaistniałej sytuacji pożarowej. DSO skonfigurowano tak, aby w chwili przyjęcia alarmu przerywał realizację funkcji nie związanych z ostrzeganiem. Oprócz pracy automatycznej system może być obsługiwany manualnie z pulpitów mikrofonowych pozwalających na selektywny wybór strefy lub stref nagłośnienia, zgodnie z ustalonym scenariuszem ewakuacji.

Jednostka centralna DSO znajduje się w specjalnych szafach RACK przystosowanych do systemu DSO. Szafy te wyposażono w niezbędne elementy, takie jak: zasilacze, akumulatory, listwy, oraz urządzenia systemu DSO, tj.: kontroler sieciowy NCO, interfejs wielokanałowy, źródło dźwięku, expander audio, wzmacniacze robocze, wzmacniacz rezerwowy, rozdzielacz sieciowy, interfejs światłowodowy, mikrofon strażaka. Akumulatory są tak dobrane, aby zapewnić 24 godzinne zasilanie awaryjne. Zgodnie z projektem przewidziano dwa zestawy mikrofonowe. Jeden zlokalizowany jest w pomieszczeniu monitoringu i posiada 3 klawiatury. Drugi zestaw mikrofonowy (strażaka) zlokalizowano w przestrzeni komunikacji blisko wejście głównego.

Organizacja alarmowania.

Użytkownicy budynku będą alarmowani o występującym zagrożeniu w następujący sposób:

- po wykryciu pożaru przez SSP, alarm pożarowy z czujek automatycznych będzie realizowany w systemie dwustopniowym zapewniającym możliwość weryfikacji alarmu. W przypadku alarmu I stopnia (w trakcie alarmu wstępnego) ochrona budynku (obsługa systemu) dysponuje czasem 3 minut na weryfikację alarmu. Potwierdzenie pożaru uruchamia procedury przewidziane dla alarmu II stopnia. W przypadku alarmu II stopnia - zadziałanie ROP-a powoduje bezzwłoczne uruchomienie procedur przewidzianych dla alarmu II stopnia,
- po wystąpieniu alarmu II stopnia automatycznie uruchomiany jest DSO, który generuje emisję komunikatu ewakuacyjnego do zagrożonej strefy (stref).

Rodzaje sygnałów akustycznych.

W momencie wystąpienia zagrożenia pożarowego, system będzie generował następujące sygnały:

- pierwszym sygnałem będzie sygnał ostrzegawczy (dźwięk modulowany – gong),
- po upływie od 4 do 10 sekund po sygnale ostrzegawczym zostaje nadany automatycznie pierwszy komunikat słowny dla konkretnej strefy lub stref zagrożonych,
- następne sygnały i komunikaty będą nadawane bez przerwy aż do zmiany zgodnej z ustaloną procedurą ewakuacyjną lub ręcznym wyciszeniem. Przerwa między komunikatami nie powinna przekraczać 30 sekund. Komunikaty powinny być jasne, krótkie i jednoznaczne.

Po nadaniu sygnałów automatycznych prowadzący akcję ratowniczą podejmie decyzję o nadawaniu komunikatów w kolejnych strefach. Wybór konkretnych stref dokonywany jest na klawiaturze konsoli mikrofonowej ręcznie, według ustalonego scenariusza

Przykładowe treści komunikatów są następujące:

Proponowane komunikaty ewakuacyjne:

Uwaga! Uwaga!, Nadajemy komunikat! W budynku wystąpiło zagrożenie pożarowe, prosimy spokojnie opuścić budynek najbliższymi wyjściami ewakuacyjnymi i podporządkować się poleceniom personelu.”

Proponowane komunikaty alarmowe:

Uwaga! Uwaga! Nadajemy komunikat! W sąsiedniej części budynku został wykryty pożar. Pomieszczenie, w którym Państwo się znajdujecie jest obecnie bezpieczne. Proszę przerwać wszelkie czynności i oczekiwać na dalsze komunikaty oraz podporządkować się poleceniom personelu.”

Proponowane komunikaty odwołujące:

Uwaga! Alarm pożarowy został odwołany. Można kontynuować wszelkie dotychczasowe czynności. Prosimy o podporządkowanie się poleceniom personelu, straży pożarnej i służb porządkowych prowadzących czynności zabezpieczające i kontrolne.”

Komunikat odwołujący alarm należy nadać dwukrotnie z przerwą 2-5s pomiędzy komunikatami.

Zakończenie powiadamiania jest możliwe po ustąpieniu zagrożenia oraz na rozkaz osoby prowadzącej ewakuację.

Zasilanie systemu DSO.

Zasilanie szaf systemu DSO wykonane zostało przewodami NHXH 5x4mm² z rozdzielnic RPPoż. Zasilanie awaryjne DSO zapewnia czas pracy „dozoru” wynoszący 6 godz. oraz czas pracy w trybie zagrożenia 30 min.

1.3. Półstałe urządzenia gaśnicze – wysokociśnieniowa mgła wodna.

Charakterystyka systemu

Podstawowym zadaniem systemu mgły wodnej jest skuteczne ugaszenie pożaru oraz zminimalizowanie strat spowodowanych oddziaływaniem pożaru oraz akcją gaśniczą w chronionych pomieszczeniach/przestrzeniach. Do gaszenia wykorzystywana jest wysokociśnieniowa mgła wodna, która skutecznie gasi pożar w wyniku schładzania przestrzeni objętej pożarem, jak również powoduje lokalne zubożenie atmosfery (wypierając tlen). Ponadto zatrzymuje promieniowanie cieplne, umożliwiając ewakuację ludzi z zagrożonych obszarów oraz ogranicza możliwość rozprzestrzenienia się pożaru.

Opis systemu

Mgła wodna została wykonana jako rozwiązanie zastępcze, nie pogarszające warunków ochrony przeciwpożarowej w garażu podziemnym, zaprojektowane z dwoma rzędami dysz ściennych, chroniących całą powierzchnię garażu wraz ze stanowiskami postojowymi. Chroniony obszar został podzielony na sekcje. Każda sekcja posiada osobny zawór sekcyjny. System wysokociśnieniowej mgły wodnej jest zasilany zestawem pompowym z silnikiem elektrycznym, zlokalizowanym w pompowni. Zaprojektowano zbiornik zapasu wody na 20 min gaszenia, natomiast dalsze działanie urządzenia zapewniać mają samochody pożarnicze jednostek Państwowej Straży Pożarnej, poprzez nasadę DN 110 montowaną do zestawu pompowego.

Nasady zaprojektowano przy wjeździe do garażu.

Podział na sekcje

Instalacja mgły wodnej została podzielona na sekcje. Każda sekcja posiada własny, przyporządkowany zawór sekcyjny, który ochroni oddzielny obszar. Zapewnia to gaszenie mgłą wodną miejsca wystąpienia pożaru.

Strefy gaśnicze obejmują następujące, chronione obszary:

Nr sekcji	Chroniony obszar
1	Parking podziemny – parking policyjny
2	Parking podziemny – parking policyjny
3	Parking podziemny
4	Parking podziemny
5	Parking podziemny
6	Parking podziemny
7	Parking podziemny
8	Parking podziemny
9	Parking podziemny
10	Parking podziemny
11	Parking podziemny
12	Parking podziemny

Sterowanie procesem gaszenia, uruchomienie procesu gaszenia.

W sekcjach zalewowych instalacja wysokociśnieniowej mgły wodnej jest uruchamiana po otrzymaniu sygnału z detekcji pożaru w obszarze danej sekcji. Instalacja wysokociśnieniowej mgły wodnej może być uruchamiana ręcznie poprzez otwarcie zaworu sekcyjnego suchego ręcznie przy stanowisku parkingowym oraz głównego zaworu w pomieszczeniu pompowni.

Zakończenie procesu gaszenia.

Rozpoczęty proces gaszenia w instalacji wysokociśnieniowej mgły wodnej może być zatrzymany tylko przez dowódcę akcji ratowniczo-gaśniczej.

1.4. Stałe urządzenia gaśnicze gazowe.

Ochronę stałymi urządzeniami gaśniczymi gazowymi przewidziano dla pomieszczeń archiwów w budynku. Urządzenia gaśnicze obejmują następujące pomieszczenia archiwum: U030, U031, U034, U040, U042, U043, U046, U047, U048, U052, U053, U055, U059, U061.

W pomieszczeniach przewidziano automatyczny systemu gaszenia pożaru gazem o nazwie handlowej ProInert (gaz IG-55 będący mieszaniną gazów obojętnych argonu i azotu w stosunku 50:50) firmy FIKE. W systemie tym środek gaśniczy przechowywany jest w zbiornikach pod ciśnieniem 300 bar, umieszczonych w pomieszczeniu butlowni.

Działanie gazu IG-55 polega na działaniu fizycznym poprzez wyparcie tlenu ze środowiska pożaru w wyniku obniżeniu stężenia tlenu do wartości, przy jakich spalanie nie występuje (tj. w granicach 10-13% objętościowych powietrza). Mieszanina gazów argonu i azotu w stosunku 50:50, powoduje równomierne rozchodzenie się atmosfery gaśniczej w pomieszczeniu oraz skutkuje dłuższym utrzymywaniem się jej w całej kubaturze. Pozwala to zapobiec efektowi opadania lub unoszenia atmosfery gaśniczej, a w konsekwencji pojawiania się stref, w których może ponownie pojawić się ogień.

Każde chronione instalacją gaśniczą pomieszczenie obsługuje jedna centrala sterowania gaszeniem typu gaszenia IGNIS 1520M. Centrala IGNIS 1520M współpracuje z wyspecjalizowanymi przyciskami PU-61 i PW-61, umożliwiającymi ręczne uruchomienie i wstrzymanie procesu gaszenia, jak również z sygnalizatorami akustycznymi i optycznymi SA-K7, SE-1 i SW-1. Pomieszczenia chronione instalacjami gaśniczymi wyposażono w sygnalizatory informacyjne wewnętrzny SE-1 i zewnętrzny SW-1, przeznaczone są do optycznego i akustycznego powiadamiania osób znajdujących się w pomieszczeniu, o rozpoczęciu procedury gaszenia jak również ostrzeżenia przed wejściem do pomieszczenia, w którym nastąpiło wyładowanie środka gaśniczego.

Proces automatycznego gaszenia następuje w wyniku:

- jednoczesnego zadziałania czujek na dwóch liniach dozorowych pracujących w koincydencji z możliwością zaprogramowania wstępnego kasowania czujek,
- wciśnięcie przycisku PU-61 (START GASZENIA),
- wciśnięcie przycisku START GASZENIA w centrali.

Proces automatycznego gaszenia przebiega dwuetapowo:

- etap OSTRZEŻENIE - przeznaczony na ewakuację osób ze strefy gaszenia. Załączone zostaną wówczas, na zaprogramowany czas (od 0 do 1min.), ostrzegawcze sygnalizatory akustyczne i optyczne; w tym czasie proces gaszenia można zablokować poprzez wciśnięcie przycisku BLOKADA GASZENIA w centrali lub przycisku PW-61 (STOP GASZENIA) podłączonego do centrali,
- etap GASZENIE - przeznaczony na gaszenie pożaru w wyniku podania sygnałów sterujących z centrali na cewkę elektromagnesu otwierającego butlę pilotującą z gazem gaszącym.

Miejsca uruchomienia ręcznego urządzenia gaśniczego należy oznakować znakami bezpieczeństwa, wg części rysunkowej do niniejszej Instrukcji.

1.5. Instalacja wodociągowa przeciwpożarowa z hydrantami wewnętrznymi.

W budynku występują następujące punkty poboru wody do celów przeciwpożarowych:

- hydranty wewnętrzne 25 z węzłem półsztywnym w przestrzeniach zakwalifikowanych do kategorii ZL I i ZL III od parteru do 4 piętra,
- hydranty 33 na kondygnacji piwnicy w przestrzeni garażu,
- hydranty 52 z węzłem w przestrzeniach pomieszczeń technicznych oraz archiwum o powierzchni powyżej 200 m², zlokalizowanych na kondygnacji piwnicy,
- zawory hydrantowe 52 w kłatkach schodowych K1, K2, K3, K4 (w kondygnacji podziemnej po 2 zawory, w pozostałych – nadziemnych po jednym zaworze) – jako rozwiązanie zamienne, ponadstandardowe.

Minimalna zaprojektowana wydajność hydrantów 25 wynosi co najmniej 1,0 dm³/s, a zasięg 33 m z uwzględnieniem długości węża 30 m oraz 3 m zasięgu rzutu wody.

W przypadku hydrantów 33 minimalna zaprojektowana wydajność wynosi co najmniej 1,5 dm³/s, a zasięg 33 m z uwzględnieniem długości węża 30 m oraz 3 m zasięgu rzutu wody, przy prądzie wody rozproszonym. Minimalna zaprojektowana wydajność hydrantów 52 wynosi co najmniej 2,5 dm³/s, a zasięg 30 m z uwzględnieniem długości węża 20 m oraz 10 m zasięgu rzutu wody. Wydajność zaworów hydrantowych wynosi co najmniej 2,5 dm³/s. Instalacja zapewnia wymagane zapotrzebowanie na wodę dla hydrantów wewnętrznych, wynikające z jednoczesności działania dwóch sąsiednich hydrantów 52 lub dwóch zaworów hydrantowych 52, na jednej kondygnacji budynku lub w jednej strefie pożarowej, które wynosi 5 dm³/s.

W celu zapewnienia wymaganych parametrów wydajności i ciśnienia na hydrantach wewnętrznych w budynku zaprojektowano zestaw hydroforowy.

Zasady obsługi hydrantów wewnętrznych

Hydrant wewnętrzny jest to urządzenie przeciwpożarowe umieszczone na instalacji wodociągowej przeciwpożarowej, umożliwiające podanie strumienia wody do ogniska pożaru. Jako obudowany zespół składający się z zaworu hydrantowego 25, 33 lub 52, węża tłocznego i prądownicy wodnej, hydrant może być użyty do gaszenia pożarów grupy A, tj. ciał stałych oraz do chłodzenia powierzchni przedmiotów znajdujących się w sąsiedztwie źródła ognia.

Uwaga: Zabrania się gaszenia wodą instalacji i urządzeń elektrycznych pod napięciem !!!

Sposób użycia hydrantu wewnętrznego:

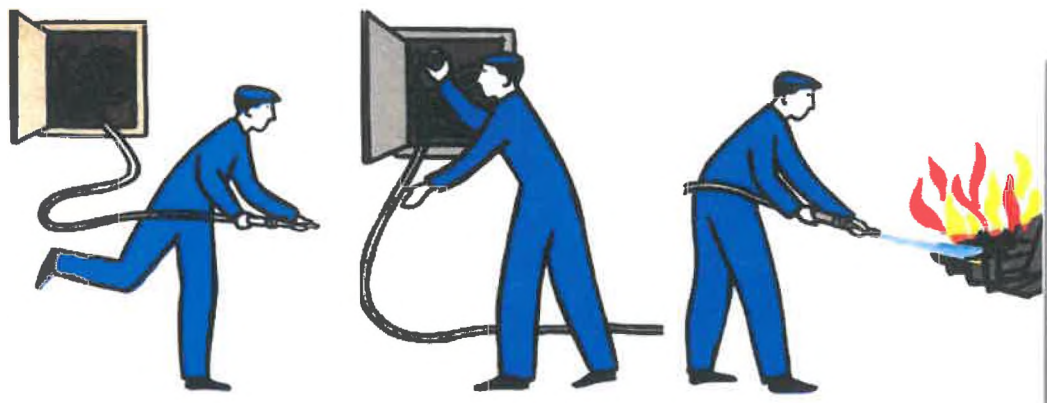
1. Otworzyć drzwiczki szafki hydrantowej.
2. Chwycić za prądownicę i rozwinąć wąż hydrantowy w kierunku pożaru, unikając zagięć i załamania.
3. Odkręcić zawór hydrantu i skierować strumień wody na palące się materiały.
4. Kształt strumienia wody oraz jej wypływ należy regulować zaworem prądownicy.
5. Gasić należy od brzegu ku środkowi powierzchni pożaru. Przy pożarach przedmiotów ustawionych pionowo należy gasić od góry do dołu.
6. Obsługa hydrantu we dwie osoby jest szybsza i skuteczniejsza. Jedna z osób obsługuje prądownicę, zaś druga zawór hydrantowy.

UWAGA !!!

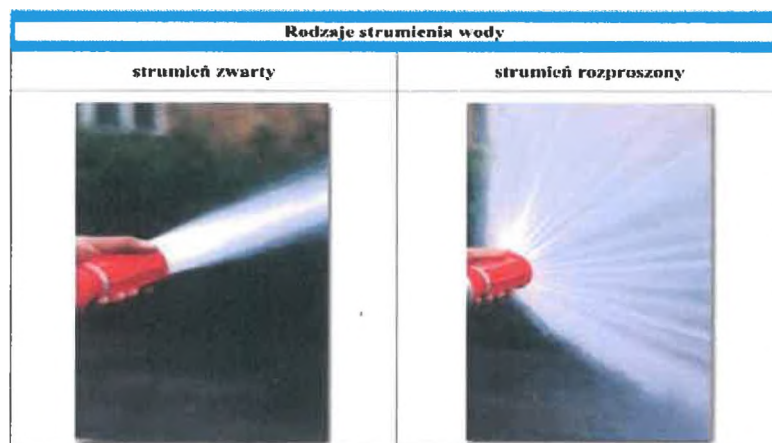
Konieczne należy zachować kolejność czynności, tzn. najpierw rozwinąć w całości wąż, a następnie odkręcić w szafce hydrantowej zawór wody.

Szczegóły dotyczące lokalizacji hydrantów przedstawiono w części rysunkowej.

Poniżej przedstawiono ilustrację obrazującą sposób rozwijania linii gaśniczej z hydratu wewnętrznego.

Obraz poniżej przedstawia sposób obsługi prądownicy umieszczonej na końcu, którą można zamknąć dopływ wody, jak również regulować jej strumień od zwartego po rozproszony.

1.6. Awaryjne oświetlenie ewakuacyjne.

Wszystkie drogi komunikacji ogólnej, służące celom ewakuacji, garaż oraz niektóre pomieszczenia zostały wyposażone w awaryjne oświetlenie ewakuacyjne, zapewniające zgodnie z wymaganiami określonymi w uzyskanych odstępstwach na podstawie postanowienia Mazowieckiego Komendanta Wojewódzkiego Państwowej Straży Pożarnej natężenie 2 lx na poziomych i pionowych drogach ewakuacyjnych oświetlonych wyłącznie światłem sztucznym. Ponadto, zgodnie z uzyskanym odstępstwem od wymagań przepisów techniczno-budowlanych w garażu zaprojektowano dwupoziomowe rozmieszczenie ewakuacyjnych opraw kierunkowych (jeden poziom na wysokości ok 0,3 m od posadzki, a drugi na wysokości ok. 1,8 m – 2,0 m od posadzki). W poszczególnych oprawach zastosowano inwerter z czasem podtrzymania 1h. Oprawy na ciągach komunikacyjnych w piwnicy oraz w garażu należy zastosować do pracy awaryjno-sieciowej tzw. „praca na jasno”. W budynku zaprojektowano system centralnego nadzoru opraw ewakuacyjnych. Centralka systemu zlokalizowana została w pomieszczeniu G032. Oprogramowanie centralki umożliwia grupowanie opraw i wykonywanie testów na wybranych grupach opraw. System umożliwia wykonywanie z poziomu centrali wykonywanie testów miesięcznych i rocznych przewidzianych Normą PN-EN 50172.

1.7. Wentylacja oddymiająca klatek schodowych i szybów dźwigowych.

Ewakuacyjne klatki schodowe w budynku zostały zabezpieczone w przed zadymieniem. Oddymianie klatek schodowych realizowane jest grawitacyjnie za pomocą klap dymowych umieszczonych w szczycie klatek. Powietrze kompensacyjne dla oddymiania klatek schodowych zapewniono poprzez automatycznie otwierane drzwi prowadzących do tych klatek schodowych.

Wentylacja oddymiająca szyby windowe.

W budynku zaprojektowano mechaniczne oddymianie szybów dźwigowych. Oddymiane są wszystkie dźwigi z wyjątkiem dźwigu D5. W skład zaprojektowanego systemu usuwania dymu z szybów dźwigowych wchodzi wentylatory oddymiające klasy F₄₀₀ 120, tj. o odporności na temperaturę 400⁰C (czas 120 min), umieszczone na nadszybiu, przewody oddymiające, kłapy do przewodów wentylacji oddymiającej.

Napływ powietrza kompensacyjnego realizowany jest za pośrednictwem czerpni powietrza zlokalizowanych na dole szybów windowych.

1.8. Przeciwpowarowy wyłącznik prądu.

Przeciwpowarowy wyłącznik prądu to wyłącznik odcinający dopływ prądu do wszystkich obwodów, z wyjątkiem obwodów zasilających instalacje i urządzenia, których funkcjonowanie jest niezbędne podczas pożaru.

W budynku został zainstalowany przeciwpowarowy wyłącznik prądu (PWP), którego przyciski sterujące zlokalizowano przy wejściu głównym do budynku oraz drugi w pomieszczeniu ochrony i monitoringu. Budynek po serwerowni posiada odrębny przeciwpowarowy wyłącznik prądu.

Przyciski przeciwpowarowego wyłącznika prądu oznakowane są zgodnie z Polską Normą znakiem:

Lokalizacja przycisków sterujących przeciwpowarowym wyłącznikiem prądu przedstawiona została w części graficznej.

2. Dobór, rozmieszczenie i obsługa gaśnic.

Zgodnie z § 32 ust. 1 rozporządzenia w sprawie ochrony przeciwpowarowej, budynek powinien być wyposażony w gaśnice, spełniające wymagania Polskich Norm dotyczących gaśnic. Rodzaj gaśnic powinien być dostosowany do gaszenia tych grup pożarów, określonych w Polskiej Normie PN- EN 2: 1998 „Podział pożarów”, które mogą wystąpić w budynku. W zależności od rodzaju palącego się materiału i sposobu jego spalania, pożary zostały podzielone na grupy i odpowiednio oznaczone.

Przykładowe sposoby oznaczania grup pożarów i doboru sprzętu gaśniczego do rodzaju palącego się materiału przedstawiono poniżej:

Grupa pożaru	Piktogram	Rodzaj materiału palnego	Rodzaj sprzętu gaśniczego
A		Pożary ciał stałych pochodzenia organicznego, np. pożary drewna, papieru, tworzyw sztucznych, tkanin itp.	Gaśnica pianowa lub proszkowa
B		Pożary cieczy palnych, np. pożary benzyn, alkoholi, lakierów, rozpuszczalników itp.	Zamiennie gaśnice pianowe, na CO ₂ , proszkowe
C		Pożary gazów palnych, np. pożary metanu, acetyleny, wodoru, gazu ziemnego i innych	Gaśnice proszkowe
D		Metale: np. sód, magnez, potas	Gaśnice proszkowe ze specjalnym środkiem gaśniczym (proszki klasy D)
F		Tłuszcze i oleje w urządzeniach kuchennych	Gaśnice płynowe ze specjalnym środkiem gaśniczym (np. środek gaśniczy o nazwie FETTEX)

2.1. Dobór rodzaju gaśnic.

Zasady doboru rodzaju sprzętu gaśniczego są następujące:

- do gaszenia pożarów grupy A (w których występuje zjawisko spalania płomieniowego lub bezpłomieniowego, np. drewna, papieru, tkanin) stosuje się gaśnice przenośne i przewoźne pianowe AB lub gaśnice proszkowe do gaszenia pożarów grup ABC,
- do gaszenia pożarów grupy B (cieczy palnych i substancji stałych topiących się np. benzyn, alkoholi, olejów, tłuszczów, lakierów) stosuje się gaśnice przenośne lub/i przewoźne pianowe (AB), na dwutlenek węgla (BC), proszkowe (ABC lub BC),
- do gaszenia pożarów grupy C (gazów palnych - acetylen, gaz ziemny itd.) stosuje się gaśnice przenośne i przewoźne proszkowe (ABC lub BC) oraz gaśnice na dwutlenek węgla (BC),
- do gaszenia pożarów grupy F stosuje się gaśnice płynowe do gaszenia tłuszczu i olejów w urządzeniach kuchennych,
- do gaszenia pożarów urządzeń elektrycznych pod napięciem oraz innych materiałów palnych znajdujących się w pobliżu tych urządzeń stosuje się gaśnice przenośne i przewoźne proszkowe lub na dwutlenek węgla (CO₂).

Jedna jednostka masy środka gaśniczego 2 kg (lub 3 dm³) zawartego w gaśnicach powinna przypadać na każde 100 m² powierzchni strefy pożarowej w budynku Sądu. W budynku Sądu należy przyjąć zasadę, że podstawowym środkiem gaśniczym będzie proszek, w związku z czym podstawowym sprzętem gaśniczym będą gaśnice proszkowe ABC. Należy przyjąć na wyposażenie gaśnice proszkowe do gaszenia pożarów ABC zawierające 4 kg lub 6 kg proszku gaśniczego.

Dla pomieszczeń, w których zlokalizowane są urządzenia elektroenergetyczne, np. rozdzielnie elektryczne, należy naliczyć gaśnice na CO₂ (jedna jednostka o masie środka gaśniczego 2 kg na 100 m²).

Gaśnice w budynku rozmieszczone są zgodnie z częścią graficzną, przedstawiającą plany poszczególnych kondygnacji.

Wykaz gaśnic zastosowanych w budynku Sądu Okręgowego Warszawa-Praga przy ul. Poligonowej 3 w Warszawie przedstawia poniższa tabela.

Lp.	Kondygnacja	GP x 6 ABC	GP x 4 ABC	GS x 5 BC
1.	-1	12 szt.	-	2 szt.
2.	0	17 szt.	-	-
3.	+1	12 szt.	-	-
4.	+2	13 szt.	-	-
5.	+3	12 szt.	-	-
6.	+4	14 szt.	2 szt.	-
Razem		80 szt.	2 szt.	2 szt.

Rodzaje gaśnic przenośnych stosowanych w budynkach:

gaśnice
proszkowe

gaśnice na
dwutlenek
węgla
(CO₂)

2.2. Oznaczenia stosowane na gaśnicach.

Gaśnice oznaczone są przez producenta specjalną naklejką informującą o rodzaju gaśnicy, przeznaczeniu gaśnicy (do jakiej grupy pożaru można danej gaśnicy użyć) oraz sposobie jej użycia. Ponadto zamieszczane są inne informacje ułatwiające identyfikację gaśnicy np. numer atestu, rodzaj środka gaśniczego, data produkcji, itp. Przykładowe oznaczenia przedstawiono poniżej:

Każda gaśnica powinna również zawierać kontrolkę przeprowadzonych czynności konserwacyjnych.

UWAGA!

Pierwszą konserwację należy przeprowadzić zgodnie z zaleceniami producenta, nie później jednak niż w ciągu roku od daty produkcji.

KONTROLKA											
rodzaj gaśnicy								pieczęć konserwatora			
PRZEGŁĄD				ŁADOWANIE				WYMIANA			
następna kontrola											
2010		2011		2012		2013		2014		2015	
I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII

2.3. Zasady rozmieszczenia podręcznego sprzętu gaśniczego w budynku.

Gaśnice umieszczono w miejscach łatwo dostępnych i widocznych, za które uznaje się w szczególności wejścia do budynku, przy klatkach schodowych, na korytarzach, wyjścia z pomieszczeń na zewnątrz, miejsca nienarażone na uszkodzenia mechaniczne oraz działanie źródeł ciepła (piece, grzejniki).

Do gaśnic zapewniono swobodny dostęp o szerokości co najmniej 1m.

Odległość z każdego miejsca w budynku, w którym może przebywać człowiek, do najbliższej gaśnicy, nie jest większa niż wymagane przepisami 30 m.

Miejsce wyznaczone do lokalizacji podręcznego sprzętu gaśniczego oraz drogę dotarcia do niego oznakowano zgodnie z Polską Normą znakiem:

Miejsca lokalizacji gaśnic wskazane zostały na rzutach poszczególnych kondygnacji.

2.4. Zasady bezpiecznego użycia gaśnicy.

Pożary, które przy zachowaniu odpowiedniej techniki gaszenia mogą być ugaszone przy użyciu gaśnic, to między innymi:

- mały pożar, np. niewielki pojedynczy (wolnostojący) przedmiot, kontener, kosz, podczas którego wysokość płomieni nie przekracza wysokości osoby i który nie obejmuje innych sąsiednich materiałów, jednocześnie warunki w pomieszczeniu (temperatura, promieniowanie cieplne, zadymienie) pozwalają na bezpieczne prowadzenie działań,
- pożar małych urządzeń w pomieszczeniach biurowych, socjalnych, itp., np. czajnik, grzejnik, ekspres do kawy, telewizor,

- pożary koszy na śmieci powstałe w wyniku zaproszenia ognia, np. przez osoby potajemnie palące papierosy w miejscach do tego nieprzeznaczonych,
- małe pożary grupy A i B powstałe w wyniku prowadzenia prac niebezpiecznych pod względem pożarowym (np. podczas cięcia, spawania, itp.).

Należy jednak pamiętać, że gaśnica służy do gaszenia pożaru w zarodku, gdy pożar ma niewielkie rozmiary, przy czym nawet w takich przypadkach prowadzenie działań gaśniczych z użyciem gaśnic przez osobę przeszkoloną stanowi pewne ryzyko związane z brakiem skuteczności działań.

Należy zdawać sobie sprawę z tego, że pożar zostanie wykryty z pewnym opóźnieniem i że trzeba będzie znaleźć gaśnicę, przynieść ją do miejsca, w którym wybuchł pożar i jeżeli będzie to możliwe użyć.

Wszystkie powyższe czynności do chwili użycia wymagają pewnego czasu, w którym pożar może rozwinąć się do rozmiarów uniemożliwiających użycie gaśnicy (ze względu na panujące warunki – zadymienie, temperaturę) lub nieskuteczne (zbyt mała ilość środka gaśniczego).

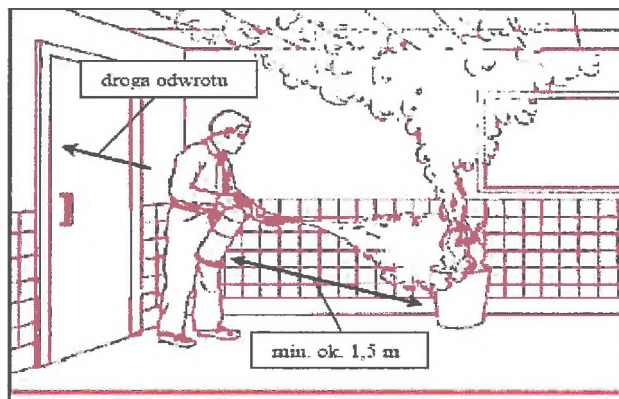
Osoba używająca gaśnicy może spróbować ocenić sytuację, czy pożar jest zbyt duży dla skutecznego i bezpiecznego użycia gaśnicy, czy też nie, wykorzystując następujące zasady:

- „jeżeli płomienie są powyżej głowy – użycie gaśnicy może być nieskuteczne”,
- „jeżeli trudno jest ocenić sytuację, przyjąć należy, że jest niebezpiecznie i wycofać się, przystępując do ewakuacji”.

Pożar może szybko rozwinąć się do rozmiarów przekraczających możliwości gaśnicy, np. w wyniku ruchu powietrza (przeciąg) lub w wyniku zapalenia się materiałów niebezpiecznych pożarowo (ciecze palne, gazy palne).

Nawet, jeżeli uda się zdmuchnąć płomienie, pożar może wybuchnąć ponownie, mogą pojawić się inne źródła ognia, pożar może zablokować drogę ewakuacyjną.

Należy pamiętać, że gaśnica ma ograniczoną ilość środka gaśniczego i ograniczony czas działania (od kilku do kilkunastu sekund) a pożar może rozwinąć się do znacznych rozmiarów także w ciągu kilku sekund.

Osoba prowadząca działanie gaśnicze zawsze powinna zapewnić sobie drogę odwrotu (ucieczki).

W związku z tym, aby można było ugasić pożar gaśnicą, osoba obsługująca gaśnicę musi mieć do niej natychmiastowy dostęp, musi umieć uruchomić gaśnicę i właściwie ją użyć (najskuteczniejszym sposobem w tym zakresie są ćwiczenia praktyczne).

Technika gaszenia pożarów gaśnicami - PORADY PRAKTYCZNE

PRZY POŻARACH NA OTWARTEJ PRZESTRZENI DO OGNIĄ PODCHODZ Z GÓRNE
Z KIERUNKU WIATRU - NIGDY POD WIATR

NALEŻY ZAPEWNIĆ WYSTARCZAJĄCĄ ILOŚĆ GAŚNIC - OPTYMALNYM JEST BY
KILKA GAŚNIC CZEKAŁO W ZAPASIE.

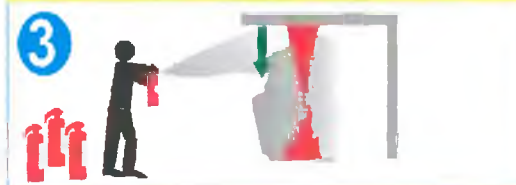
GASZENIE MATERIAŁÓW PALĄCYCH SIĘ NA PŁASKIEJ PRZESTRZENI
ZACZYNAJ OD BRZEGU

DOZORUJ POGORZELISKO - ISTNIEJE MOŻLIWOŚĆ WTORNEGO ZAPALENIA SIĘ
OGNIA

MATERIAŁY KAPĄCE I SPŁYWAJĄCE PO ŚCIANIE GAŚ OD GÓRY DO DOŁU

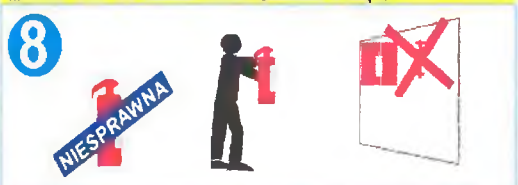
WSKAZANE JEST ZE WZGLĘDU NA BEZPIECZEŃSTWO, BY DZIAŁANIA
PODEJMOWAĆ W CO NAJMNIEJ 2 OSOBOWYCH ZE SPÓŁAC

PALĄCĄ SIĘ PIONOWĄ POWIERZCHNIĘ (NP. ŚCIANĘ) GAŚ OD DOŁU DO GÓRY

ROZŁADOWANĄ GAŚNICĘ WYRAŹNIE OZNAKUJ, NIE WIESZAJ NA JEJ STAŁE
MIEJSCE - ZŁEĆ NAPEŁNIENIE ROZŁADOWANEGO SPRZĘTU

3. Oznakowanie związane z ochroną przeciwpożarową

3.1. Zasady doboru, stosowania oraz rozmieszczenia znaków bezpieczeństwa w budynku

Do podstawowych obowiązków właściciela, zarządcy i użytkownika budynku, należy oznakowanie znakami zgodnymi z Polskimi Normami:

- dróg i wyjść ewakuacyjnych oraz pomieszczeń, w których zgodnie z przepisami techniczno-budowlanymi są wymagane co najmniej 2 wyjścia ewakuacyjne, w sposób zapewniający dostarczenie informacji niezbędnych do ewakuacji,
- miejsc usytuowania urządzeń przeciwpożarowych i gaśnic,
- miejsc usytuowania elementów sterujących urządzeniami przeciwpożarowymi,
- miejsc usytuowania nasady umożliwiającej zasilanie instalacji wodociągowej przeciwpożarowej, kurków głównych instalacji gazowej oraz materiałów niebezpiecznych pożarowo,
- pomieszczeń i terenów z materiałami niebezpiecznymi pożarowo,
- drabin ewakuacyjnych, rękawów ratowniczych, pojemników z maskami ucieczkowymi, miejsc zbiórki do ewakuacji, miejsc lokalizacji kluczy do wyjść ewakuacyjnych,
- dźwigów dla straży pożarnej,
- przeciwpożarowych zbiorników wody, zbiorników technologicznych stanowiących uzupełniające źródło wody do celów przeciwpożarowych, punktów poboru wody, stanowisk czerpania wody,
- drzwi przeciwpożarowych,
- dróg pożarowych,
- miejsc zaklasyfikowanych jako strefy zagrożenia wybuchem.

3.2. Znaki bezpieczeństwa z zakresu ochrony przeciwpożarowej i technicznych środków przeciwpożarowych.

Lp.	Znak bezpieczeństwa	Znaczenie (nazwa) znaku	Zastosowanie
1		Przycisk ręczny ostrzegacza pożarowego	Stosowany do wskazania przycisku pożarowego lub ręcznego sterowania urządzeń gaśniczych
2		Gaśnica	Stosowany do oznakowania miejsca umieszczenia gaśnicy
3		Przeciwpożarowy wyłącznik prądu	Techniczne środki przeciwpożarowe - znak stosowany do oznaczenia wyłącznika odcinającego dopływ prądu do wszystkich obwodów z wyjątkiem zasilających instalacje, których funkcjonowanie jest niezbędne podczas pożaru

Lp.	Znak bezpieczeństwa	Znaczenie (nazwa) znaku	Zastosowanie
4		Kierunek do miejsca rozmieszczenia sprzętu pożarniczego	Stosowany do oznaczenia kierunku do miejsc, w których znajduje się sprzęt przeciwpożarowy
5		Zakaz używania otwartego ognia palenie tytoniu zabronione	Stosowany do oznaczenia miejsc lub pomieszczeń, w których jest całkowity zakaz używania otwartego ognia i palenia tytoniu
6		Urządzenie do otwierania klap dymowych	Techniczne środki przeciwpożarowe - znak stosowany do oznaczenia miejsca uruchomienia klap dymowych
7		Hydrant wewnętrzny	znak stosowany do oznaczenia miejsca zlokalizowania hydrantu wewnętrznego
8		Droga pożarowa – nie zastawiaj	Znak uzupełniający
9		Hydrant przeciwpożarowy	Hydrant przeciwpożarowy zewnętrzny
10		Drzwi przeciwpożarowe	Stosowany do oznakowania drzwi, które posiadają odpowiednią klasę odporności ogniowej
11		Przyłącze półstałego urządzenia gaśniczego	Stosowany do oznakowania miejsca podłączenia armatury straży pożarnej
12		Miejsce uruchamiania urządzenia gaśniczego Uruchamianie ręczne	Stosowany do oznakowania miejsca przycisku uruchamiania instalacji gaśniczej

3.3. Znaki bezpieczeństwa dotyczące ewakuacji.

Lp.	Znak ewakuacyjny	Znaczenie (nazwa) znaku	Zastosowanie
1		Kierunek do wyjścia ewakuacyjnego w lewo	Do oznakowania drzwi ewakuacyjnych, za którymi droga ewakuacyjna skręca w lewo i biegnie poziomo□
2		Kierunek do wyjścia ewakuacyjnego – w dół w prawo	Do oznakowania drzwi ewakuacyjnych, za którymi droga ewakuacyjna skręca w prawo i biegnie w dół□
3		Kierunek do wyjścia – za drzwiami w górę, lewostronny□	Do oznakowania drzwi ewakuacyjnych, za którymi droga ewakuacyjna biegnie w górę
4		Kierunek do wyjścia – za drzwiami w dół, lewostronny	Do oznakowania drzwi ewakuacyjnych, za którymi droga ewakuacyjna biegnie w dół
5		Wyjście ewakuacyjne (lewostronne)	Wskazuje drogę ewakuacji do bezpiecznego miejsca
6		Klucz do wyjścia ewakuacyjnego	Do umieszczania bezpośrednio przy drzwiach ewakuacyjnych, które ze względu na konieczność kontroli dostępu muszą pozostawać w pozycji stale zamkniętej
7		Miejsce zbiórki do ewakuacji	Techniczne środki przeciwpożarowe - znak stosowany do oznaczenia miejsca zbiórki do ewakuacji

VII. SPOSOBY PODDAWANIA PRZEGLĄDOM TECHNICZNYM I CZYNNOŚCIOM KONSERWACYJNYM STOSOWANYCH W BUDYNKU URZĄDZEŃ PRZECIWPOŻAROWYCH.

Urządzenia i instalacje w budynku mające wpływ na stan bezpieczeństwa pożarowego, bądź likwidacji zagrożenia muszą być poddawane okresowym przeglądom technicznym i czynnościom konserwacyjnym, w czasookresach wskazanych w aktach prawnych, bądź dokumentacji techniczno-ruchowej.

Urządzenia przeciwpożarowe i gaśnice powinny być poddawane przeglądom technicznym i czynnościom konserwacyjnym zgodnie z zasadami określonymi w Polskich Normach dotyczących urządzeń przeciwpożarowych i gaśnic, w odnośnej dokumentacji techniczno-ruchowej oraz instrukcjach obsługi.

Przeglądy techniczne i czynności konserwacyjne, powinny być przeprowadzane zgodnie z instrukcją ustaloną przez producenta, **nie rzadziej jednak niż raz w roku.**

Lp.	Instalacja użytkowa lub urządzenie przeciwpożarowe	Zakres i wymagana częstotliwość przeglądów i badań	Procedura
1	Instalacja elektryczna	w zakresie oporności izolacji i ochrony przeciwporażeniowej – raz na 5 lat /zalecane co roku/	-
2	Instalacja piorunochronna	co najmniej raz na 5 lat	-
3	Przewody kominowe w obiekcie	co najmniej 1 raz w roku, jeżeli większa częstotliwość nie wynika z warunków użytkowych	-
4	Oświetlenie awaryjne ewakuacyjne	zgodnie z zaleceniami producenta i wykonawcy instalacji nie rzadziej jednak niż raz w roku	Załącznik nr 9a
5	Hydranty wewnętrzne	co najmniej raz w roku, zgodnie z wymaganiami określonymi w Polskiej Normie, tj. PN-EN 671 – 3,	Załącznik nr 9b
6	System sygnalizacji pożarowej SSP	powykonawczo, po zakończeniu remontu lub przebudowy sieci, okresowo zgodnie z Polskimi Normami i z dokumentacją techniczno - ruchową (DTR) nie rzadziej jednak niż raz w roku	Załącznik nr 9c
6	Dźwiękowy system ostrzegawczy DSO	powykonawczo, po zakończeniu remontu lub przebudowy sieci, okresowo zgodnie z Polskimi Normami i z dokumentacją techniczno - ruchową (DTR) nie rzadziej jednak niż raz w roku	Załącznik nr 9d
7	Stałe urządzenia gaśnicze gazowe	powykonawczo, po zakończeniu remontu lub przebudowy sieci, okresowo zgodnie z Polskimi Normami i z dokumentacją techniczno - ruchową (DTR) nie rzadziej jednak niż raz w roku	Załącznik nr 9e
8	Wentylacja oddymiająca klatek schodowych i	powykonawczo, po zakończeniu remontu lub przebudowy, okresowo	Załącznik nr 9f

	szybów dźwigowych	zgodnie z ustaleniami (DTR) oraz producenta nie rzadziej jednak niż raz w roku	
9	Przeciwpozarowy wyłącznik prądu	zgodnie z zaleceniami producenta i wykonawcy instalacji nie rzadziej jednak niż raz w roku	Załącznik nr 9g
10	Gaśnice	przeglądy okresowe w terminach określonych przez producentów sprzętu lecz nie rzadziej niż co 12 miesięcy (zakres przeglądów - zgodny z ustaleniami producenta sprzętu)	Załącznik nr 9h

VIII. SPOSOBY POSTĘPOWANIA NA WYPADEK POŻARU I INNEGO MIEJSCOWEGO ZAGROŻENIA.

1. Postanowienia ogólne.

Ustawa o ochronie przeciwpożarowej (art. 9) określa, że „**Kto zauważy pożar, klęskę żywiołową lub inne miejscowe zagrożenie**, jest obowiązany niezwłocznie zawiadomić osoby znajdujące się w strefie zagrożenia oraz: centrum powiadamiania ratunkowego lub jednostkę ochrony przeciwpożarowej albo Policję bądź wójta albo sołtysa”.

Zgodnie z art. 209¹ ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy (Dz. U. z 2018 r. poz. 108, z późn. zm.), pracodawca jest obowiązany wyznaczyć pracowników do wykonywania działań w zakresie zwalczania pożarów i ewakuacji pracowników.

Po otrzymaniu informacji o pożarze lub innym miejscowym zagrożeniu Dyrektor Sądu, a w razie nieobecności osoba wyznaczona lub zastępująca, obejmuje kierownictwo nad działaniami w zakresie zwalczania pożaru i ewakuacji pracowników do czasu przybycia jednostek Państwowej Straży Pożarnej.

2. Zasady postępowania w przypadku powstania pożaru do czasu przybycia jednostek ratowniczo-gaśniczych Państwowej Straży Pożarnej.

Każdy, kto zauważy pożar (lub jego symptomy) zobowiązany jest:

- wcisnąć najbliższy ROP (ręczny ostrzegacz pożarowy),
- zaalarmować osoby znajdujące się w najbliższym sąsiedztwie pożaru,
- zaalarmować ochronę obiekt **TEL. ....** - pracownik ochrony powiadamia Państwową Straż Pożarną - **tel. 998**, a następnie Dyrektora Sądu lub osobę zastępującą/upoważnioną.

Dyrektor Sądu lub osoba zastępująca/upoważniona, bądź osoba wyznaczona do zwalczania pożarów i ewakuacji, po otrzymaniu informacji o pożarze lub innym miejscowym zagrożeniu obejmuje kierownictwo akcją ratowniczo-gaśniczą do czasu przybycia jednostek Państwowej Straży Pożarnej, a w szczególności:

- 1) upewnia się, czy zaalarmowano Państwową Straż Pożarną;
- 2) udaje się bezzwłocznie na miejsce zdarzenia;
- 3) ocenia sytuację w zakresie zagrożenia pożarowego, wybuchowego bądź innego miejscowego zagrożenia oraz niebezpieczeństwa dla ludzi;
- 4) podejmuje decyzję o częściowej lub całkowitej ewakuacji ludzi z budynku;
- 5) podejmuje próbę ugaszenia pożaru przy użyciu podręcznego sprzętu gaśniczego.

Każda osoba przystępując do działań w zakresie zwalczania pożaru i ewakuacji pracowników powinna pamiętać, aby:

- 1) w pierwszej kolejności ratować ludzi;
- 2) usunąć, jeśli to możliwe, z zasięgu ognia materiały palne, cenne urządzenia bądź ważne dokumenty;
- 3) wyłączyć dopływ energii elektrycznej do pomieszczeń objętych pożarem,
- 4) nie otwierać bez koniecznej potrzeby drzwi i okien do pomieszczeń, w których powstał pożar, ponieważ dopływ powietrza sprzyja rozprzestrzenianiu się ognia.

3. Zasady postępowania po przybyciu Państwowej Straży Pożarnej.

Z chwilą przybycia jednostek Państwowej Straży Pożarnej osoba kierująca dotychczas działaniami w zakresie zwalczania pożaru i ewakuacji pracowników zobowiązana jest:

- 1) przedstawić aktualną sytuację dowódcy jednostek Państwowej Straży Pożarnej;
- 2) pozostać w dyspozycji przejmującego kierowanie akcją ratowniczo-gaśniczą w celu:
  - a) udzielania bieżących informacji w zależności od rozwoju sytuacji,
  - b) zapewnienia dostępu do pomieszczeń i urządzeń w budynku,
  - c) zapewnienia doraźnej pomocy przedmedycznej osobom poszkodowanym.
- 3) zabezpieczyć pogorzelisko w celu uniknięcia wtórnego pożaru oraz rozpoczęcia prac komisji powołanych do stwierdzenia przyczyn powstania pożaru.

4. Alarmowanie telefoniczne Państwowej Straży Pożarnej.

W przypadku potwierdzonego pożaru, każda osoba przebywająca w budynku lub za pośrednictwem pracownika ochrony, powinna zaalarmować drogą telefoniczną Państwową Straż Pożarną.

Zgłaszając pożar, do Państwowej Straży Pożarnej powinna wyraźnie podać:

- 1) nazwę i dokładny adres budynku, w którym powstał pożar;
- 2) rodzaj zdarzenia (*pożar, bądź inne zagrożenie*), gdzie ma miejsce (*rodzaj budynku, przeznaczenie pomieszczenia, rodzaj zastosowanych materiałów np. „pali się w pomieszczenie biurowe nr ... na II budynku Sądu Okręgowego Warszawa-Praga przy ul. Poligonowej 3 w Warszawie*);
- 3) czy występuje zagrożenie życia i zdrowia ludzi, (jeśli tak ile osób jest zagrożonych);
- 4) kierunek (-ki) dojazdu do budynku;
- 5) swoje imię i nazwisko oraz funkcję.

Rozmowę rozłącza dyżurny na stanowisku kierowania Państwowej Straży Pożarnej po potwierdzeniu przyjęcia zgłoszenia. Należy odpowiadać na każde zadane pytanie przez przyjmującego zgłoszenie dyżurnego.

Alarmowanie Państwowej Straży Pożarnej należy prowadzić z miejsca bezpiecznego dla zgłaszającego !!!

UWAGA ! Po potwierdzeniu przyjęcia meldunku należy odłożyć słuchawkę i odczekać przy telefonie na ewentualne sprawdzenie, czy meldunek o pożarze nie jest fałszywy.

W razie potrzeby (wypadek lub awaria) lub innego zagrożenia należy zaalarmować odpowiednio inne służby według wykazu numerów telefonów alarmowych zamieszczonego na stronie nr 2 Instrukcji.

5. Szczegółowe zasady alarmowania po zauważeniu pożaru dla pracowników budynku.

W przypadku, gdy zauważyłeś pożar na terenie budynku:

- 1) okrzykiem „pali się” zaalarmuj osoby znajdujące się w najbliższym otoczeniu;
- 2) wciśnij najbliższy przycisk ręcznego ostrzegacza pożarowego - ROP;
- 3) poinformuj pracownika ochrony, tel. .... i określ dokładnie miejsce, w którym zobaczyłeś pożar;
- 4) jeżeli nie uda ci się połączyć z ochroną budynku, zaalarmuj bezpośrednio Państwową Straż Pożarną tel. 998 lub 112;

- 5) jeżeli pozwala na to sytuacja i nie zagraża to twojemu życiu podejmij próbę gaszenia przy użyciu gaśnic znajdujących się w pobliżu;
- 6) jeśli zamierzasz korzystać z hydrantów wewnętrznych pamiętaj, że nie możesz podawać wody na urządzenia pod napięciem. Najpierw musisz odłączyć dopływ prądu do pomieszczenia, w którym się pali;
- 7) gaśnice zwykle możesz używać w przypadku urządzeń elektrycznych, jeśli ich napięcie nie przekracza 1000 V, lecz musisz stać w odległości co najmniej 1 m od urządzenia;
- 8) każda osoba funkcyjna, przyjmując wiarygodną informację o pożarze, ustala w toku takiej rozmowy czy wezwano straż pożarną. W przypadku wątpliwości sama alarmuje straż pożarną.

Alarmując telefonicznie Państwową Straż Pożarną, należy:

- a) wykręcić właściwy numer 998 lub 112, a po zgłoszeniu się dyżurnego strażaka, podać następujące informacje:
  - zgłaszam pożar w budynku znajdującym się przy ul. Poligonowej 3 w Warszawie,
  - pali się w ..... (podać dokładną lokalizację miejsca pożaru w budynku, np. pomieszczenie biurowe nr ..... na II piętrze),
  - palą się ..... (określić co się pali np. drewniane meble, szafa ubraniowa, komputer, itp.). Spróbuj określić jak duży jest pożar,
  - jeżeli są ranni podaj ich liczbę, rodzaj obrażeń (np. poparzenia, złamania) i stan ogólny (przytomny/nieprzytomny),
  - jeżeli dyżurny straży pożarnej zapyta o to, podaj swoje imię i nazwisko oraz numer telefonu, z którego dzwonisz;
- b) jeżeli nie znasz numeru telefonu, z którego dzwonisz, poinformuj o tym dyżurnego. Pamiętaj, że zastępy Państwowej Straży Pożarnej tak, czy inaczej zostaną zadysponowane.

UWAGA! nie odkładaj słuchawki dopóki dyżurny Państwowej Straży Pożarnej nie potwierdzi, że przyjął twoje zgłoszenie. Uważnie słuchaj dyżurnego i udzielaj mu informacji, o które pyta. Są one niezbędne do zadysponowania odpowiedniej liczby sił i środków służb ratowniczych, np. karetek pogotowia, samochodów pożarniczych.

6. Zasady postępowania służby ochrony w przypadku pożaru.

UWAGA!!!

Zapoznaj się z poniższymi zasadami, ponieważ w przypadku, gdy powstanie pożar będziesz musiał postępować według tych zasad.

Wyjaśnianie po fakcie, że *nie zapoznałeś się* z określonym trybem postępowania bądź przekonywanie, że *nie wiedziałeś* nie jest uznawane za wystarczające przez służby i organy prowadzące postępowanie popożarowe.

Pamiętaj, że w przypadku pożaru czas na podjęcie przez ciebie decyzji, od której będzie zależało zdrowie lub życie ludzi, a także ochrona mienia w budynku, liczony jest w sekundach. Kasowanie alarmu pożarowego sygnalizowanego przez Centralę Sygnalizacji Pożarowej **JEST ZABRONIONE** w sytuacji, kiedy nie dokonałeś sprawdzenia pomieszczenia, z którego dotarł alarm pożarowy i nie zlokalizowałeś wzbudzonej czujki pożarowej.

Zasady postępowania pracowników ochrony po wystąpieniu alarmu w centrali sygnalizacji pożarowej - pożar wykryty przez czujkę pożarową:

- 1) po wystąpieniu alarmu pożarowego z czujki pożarowej, sygnalizowanego przez centralę sygnalizacji pożarowej, masz 30 sekund, aby potwierdzić przyjęcie alarmu, tzn. czas T1. Potwierdzasz wciskając odpowiedni przycisk POTWIERDZAJĄCY. Jeżeli w tym czasie, tj. 30 sekund nie wciśniesz ww. przycisku, CSP wejdzie w stan alarmu II stopnia;
- 2) jeśli wciśniesz przycisk POTWIERDZAJĄCY rozpoczyna się odliczanie czasu T2, który w budynku wynosi 3 minuty;
- 3) jeżeli upłyną 3 minuty, a Ty nie wykasujesz alarmu, CSP wejdzie w stan alarmu pożarowego II stopnia, a więc stan alarmu - pożaru potwierdzonego i zostanie przekazany sygnał o pożarze do stacji monitoringu pożarowego;
- 4) sprawdź, z jakiej strefy dozorowej (pomieszczenia) dotarł sygnał a następnie skieruj przez radio pracownika ochrony do tego miejsca;
- 5) jeśli pracownik ochrony stwierdzi, że faktycznie wystąpił pożar, powinien wcisnąć przycisk najbliższego ręcznego ostrzegacza pożarowego (ROP);
- 6) jeżeli w trakcie tzw. rozpoznania sytuacji pożarowej pracownik ochrony nie zauważył pożaru powinien upewnić się czy czujka pożarowa została faktycznie wzbudzona. Wzbudzenie czujki sygnalizowane jest świecącą się diodą, a w przypadku, gdy czujka znajduje się, np. nad sufitem podwieszanym, sygnalizuje to wskaźnik zadziałania;
- 7) jeżeli podczas rozpoznania sytuacji pożarowej pracownik ochrony nie potwierdzi faktycznego pożaru, upewnij się czy prawidłowo odczytałeś z centrali pomieszczenie, z którego dotarł sygnał pożarowy;
- 8) w przypadku potwierdzonego pożaru poleć pracownikowi ochrony wcisnąć najbliższy ROP, a następnie telefonicznie zaalarmuj straż pożarną;
- 9) zaalarmuj również telefonicznie odpowiednie służby i osoby według wykazu telefonów alarmowych;
- 10) oczekuj na przybycie jednostek straży pożarnej. Skieruj ochronę na zewnątrz budynku celem wskazania drogi dojazdowej do budynku i najkrótszej drogi dotarcia do miejsca pożaru. W porze nocnej podejmij działania umożliwiające szybsze dotarcie jednostek straży pożarnej do budynku, np. poprzez sygnały świetlne latarki umożliwiające kierującym pojazdami pożarniczymi identyfikację dróg dojazdowych. Zaleca się stosowanie przez pracownika ochrony kamizelki odblaskowej;
- 11) kontroluj na bieżąco sytuację pożarową;
- 12) po przybyciu jednostek straży pożarnej pozostań do dyspozycji kierującego działaniami ratowniczymi.

7. Ewakuacja ludzi z budynku.

Ewakuacja ludzi z budynku odbywa się według zasad określonych w rozdziale X Instrukcji.

IX. SPOSOBY ZABEZPIECZENIA PRAC NIEBEZPIECZNYCH POD WZGLĘDEM POŻAROWYM.

Przez prace niebezpieczne pod względem pożarowym rozumie się w szczególności prace remontowo-budowlane związane z użyciem otwartego ognia, cięciem z wytwarzaniem iskier mechanicznych i spawaniem, prowadzone wewnątrz obiektów, na przyległych do nich terenach oraz placach składowych, a także wszelkie prace remontowo-budowlane wykonywane w strefach zagrożonych wybuchem.

Prace niebezpieczne pod względem pożarowym należy wykonywać w sposób uniemożliwiający powstanie pożaru lub wybuchu.

1. Organizacja prac niebezpiecznych pod względem pożarowym.

Prace niebezpieczne pod względem pożarowym mogą być wykonywane wyłącznie przez osoby do tego upoważnione, posiadające **odpowiednie kwalifikacje**, przy pomocy sprzętu sprawnego technicznie i zabezpieczonego przed możliwością wywołania pożaru.

W procesie przygotowania procedur w zakresie prowadzenia prac niebezpiecznych pod względem pożarowym, mogących spowodować bezpośrednie niebezpieczeństwo powstania pożaru, wymagany jest udział osób posiadających **odpowiednie kwalifikacje** do wykonywania czynności z zakresu ochrony przeciwpożarowej, polegających na zapobieganiu powstawaniu i rozprzestrzenianiu się pożaru.

W związku z powyższym zaleca się, aby przed rozpoczęciem prac ustalić każdorazowo komisyjnie zakres ww. czynności. Skład komisji powinni stanowić: przedstawiciel zarządcy budynku (przewodniczący komisji), specjalista ds. ochrony przeciwpożarowej oraz przedstawiciel wykonawcy prac.

Przed rozpoczęciem prac niebezpiecznych pod względem pożarowym komisja:

- 1) ocenia zagrożenie pożarowe w miejscu, w którym prace będą wykonywane;
- 2) ustala rodzaj przedsięwzięć mających na celu niedopuszczenie do powstania i rozprzestrzeniania się pożaru lub wybuchu;
- 3) wskazuje osoby odpowiedzialne za odpowiednie przygotowanie miejsca pracy, za przebieg oraz zabezpieczenie miejsca po zakończeniu pracy;
- 4) zapewnia wykonywanie prac wyłącznie przez osoby do tego upoważnione, posiadające odpowiednie kwalifikacje;
- 5) zaznacza osoby wykonujące prace z zagrożeniami pożarowymi występującymi w rejonie wykonywania prac oraz z przedsięwzięciami, mającymi na celu niedopuszczenie do powstania pożaru lub wybuchu.

Komisja ze swoich prac powinna sporządzić protokół zabezpieczenia przeciwpożarowego prac niebezpiecznych pod względem pożarowym, według wzoru w załączniku nr 12 do Instrukcji.

Po wykonaniu zabezpieczeń określonych w wyżej wymienionym protokole, przewodniczący komisji wydaje pisemne zezwolenie na przeprowadzenie prac, według wzoru określonego w załączniku nr 13 do Instrukcji.

Po zakończeniu prac komisja dokonuje sprawdzenia miejsca wykonywania prac oraz organizuje dozór rejonu prac, zgodnie z ustaleniami protokołu.

Przy wykonywaniu prac niebezpiecznych pod względem pożarowym należy przestrzegać następujących zasad:

- 1) wszelkie materiały palne występujące w miejscu wykonywania prac oraz w rejonach przyległych należy zabezpieczyć przed zapaleniem;
- 2) w miejscu wykonywania prac powinien znajdować się sprzęt umożliwiający likwidację wszelkich źródeł pożaru;
- 3) każdorazowo po zakończeniu prac należy poddać kontroli miejsce, w którym prace były wykonywane oraz rejony przyległe;
- 4) prace niebezpieczne pożarowo mogą być wykonywane wyłącznie przez osoby do tego upoważnione, posiadające odpowiednie kwalifikacje;
- 5) sprzęt używany do wykonywania prac powinien być sprawny technicznie i zabezpieczony przed możliwością wywołania pożaru.

W zakresie prac niebezpiecznych pożarowo obowiązują następujące zasady organizacyjne:

- 1) całkowitą odpowiedzialność za bezpieczne pod względem przeciwpożarowym prowadzenie prac niebezpiecznych pożarowo ponosi wykonawca tych prac (osoba lub firma, której te prace zlecono);
- 2) do przestrzegania niniejszych postanowień zobowiązani są wszyscy pracownicy, uczestniczący bezpośrednio lub pośrednio w wykonywaniu prac niebezpiecznych pożarowo, pracownicy nadzorujący przebieg tych prac oraz użytkownicy budynku (pomieszczeń, terenu), gdzie prowadzone są prace;
- 3) postanowienia rozdziału VIII oraz IX niniejszej Instrukcji obowiązują także wszystkich pracowników firm zewnętrznych, wykonujących prace niebezpieczne pod względem pożarowym w budynku i na terenie przyległym.

Zapoznanie pracowników oraz firm zewnętrznych, o których mowa w punkcie 3 w zakresie określonym w rozdziale VIII oraz IX Instrukcji jest obowiązkiem osoby zatrudniającej tych pracowników lub firmy, zawierającej umowę na wykonanie prac niebezpiecznych pod względem pożarowym. W tym celu zarządca budynku udostępni Instrukcję.

2. Przygotowanie pomieszczeń do prowadzenia prac niebezpiecznych pod względem pożarowym.

Przygotowanie pomieszczeń przez wykonawcę prac polega między innymi na:

- 1) oczyszczeniu pomieszczeń lub miejsc, gdzie będą wykonywane prace z wszelkich palnych materiałów i zanieczyszczeń, odsunięciu na bezpieczną odległość od miejsca prowadzenia prac wszelkich przedmiotów palnych i niepalnych w opakowaniach palnych;
- 2) zabezpieczeniu przed działaniem np. odprysków spawalniczych materiałów, których usunięcie na bezpieczną odległość nie jest możliwe, przez osłonięcie ich np. arkuszami blachy, płytami gipsowymi;
- 3) sprawdzeniu, czy znajdujące się w sąsiednich pomieszczeniach materiały lub przedmioty podatne na zapalenie wskutek przewodnictwa cieplnego bądź rozprysków spawalniczych nie wymagają zastosowania lokalnych zabezpieczeń;
- 4) uszczelnieniu materiałami niepalnymi wszelkich przelotowych otworów kanalizacyjnych, kablowych, wentylacyjnych itp. znajdujących się w pobliżu miejsca prowadzenia prac;
- 5) zabezpieczeniu przed rozpryskami spawalniczymi lub uszkodzeniami mechanicznymi kabli, przewodów elektrycznych, gazowych oraz instalacyjnych z palną izolacją, o ile znajdują się w zasięgu zagrożenia spowodowanego pracami niebezpiecznymi pod względem pożarowym;

- 6) sprawdzeniu, czy w miejscu planowanych prac nie prowadzono tego dnia prac malarskich lub innych przy użyciu substancji łatwo zapalnych;
- 7) przygotowaniu w miejscu dokonywania prac niebezpiecznych pod względem pożarowym:
  - a) napełnionych wodą metalowych pojemników na rozgrzane odpadki np. drutu spawalniczego, elektrod,
  - b) materiałów osłonowych i izolacyjnych niezbędnych do zabezpieczenia toku prac,
  - c) podręcznego sprzętu gaśniczego;
- 8) zapewnieniu stałej drożności przejść, dróg i wyjść ewakuacyjnych z miejsc prowadzenia prac niebezpiecznych pod względem pożarowym.

Do obowiązków wykonawcy prac niebezpiecznych pod względem pożarowym należy w szczególności:

- 1) sprawdzenie, czy sprzęt i narzędzia są technicznie sprawne i należyce zabezpieczone przed możliwością zainicjowania oraz rozprzestrzeniania się pożaru;
- 2) ścisłe przestrzeganie wytycznych zabezpieczenia ustalonych dla prowadzenia danego rodzaju prac niebezpiecznych pod względem pożarowym;
- 3) znajomość przepisów przeciwpożarowych, obsługi podręcznego sprzętu gaśniczego oraz zasad postępowania w przypadku powstania pożaru;
- 4) sprawdzenie przed przystąpieniem do pracy, czy zostały wykonane wszystkie zabezpieczenia przewidziane dla danego rodzaju prac niebezpiecznych pod względem pożarowym;
- 5) sprawdzenie przed przystąpieniem do pracy, czy stanowisko zostało wyposażone w odpowiednią ilość i rodzaj podręcznego sprzętu gaśniczego;
- 6) rozpoczęcie prac niebezpiecznych pod względem pożarowym tylko po otrzymaniu pisemnego zezwolenia;
- 7) przerwanie pracy w przypadku stwierdzenia sytuacji lub warunków umożliwiających powstanie i rozprzestrzenianie pożaru oraz zgłoszenie tego faktu przełożonemu;
- 8) powiadamianie przedstawiciela zarządcy budynku o zakończeniu prac niebezpiecznych pod względem pożarowym;
- 9) dokładne sprawdzenie po zakończeniu pracy stanowiska i jego otoczenia w celu stwierdzenia, czy podczas wykonywania prac niebezpiecznych pod względem pożarowym nie zainicjowano pożaru.

3. Sposoby prowadzenia prac niebezpiecznych pod względem pożarowym.

Przy wykonywaniu prac niebezpiecznych pod względem pożarowym przy użyciu cieczy, gazów i pyłów mogących tworzyć z powietrzem mieszaniny wybuchowe należy przestrzegać następujących zasad:

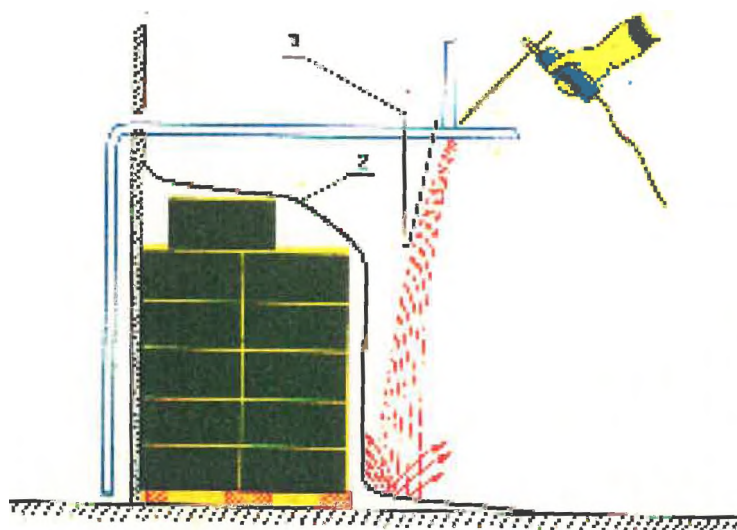
- 1) na stanowiskach pracy mogą znajdować się stosowane tam ciecze, gazy i pyły palne w ilości niezbędnej do prowadzenia prac, z zapasem umożliwiającym utrzymanie ciągłości pracy;
- 2) zapas substancji znajdującej się na stanowisku pracy powinien być przechowywany w niepalnych, szczelnych opakowaniach;
- 3) pozostawianie opróżnionych opakowań na stanowisku pracy jest zabronione;
- 4) po zakończeniu prac wszystkie naczynia, wanny i pojemniki należy szczelnie zamknąć lub zabezpieczyć w inny sposób, przed emisją do otoczenia znajdujących się w nich substancji tworzących z powietrzem mieszaniny wybuchowe;
- 5) ciecze, gazy i pyły oraz ich pozostałości nie powinny zalegać na urządzeniach stanowiska, w przewodach wentylacyjnych i na podłożu.

Po zakończeniu prac niebezpiecznych pod względem pożarowym w miejscu ich wykonywania i w pomieszczeniach sąsiednich oraz innych, w których mogło wystąpić zagrożenie, należy przeprowadzić dokładną kontrolę, mającą na celu sprawdzenie, czy:

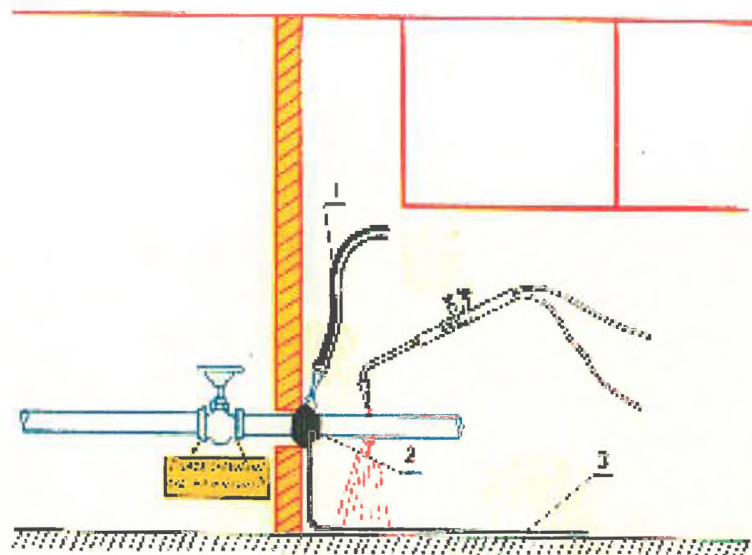
- 1) nie pozostawiono tłących lub żarzących się cząstek w rejonie prowadzenia prac;
- 2) nie występują objawy pożaru;
- 3) sprzęt spawalniczy został zdemonstowany i odłączony od źródeł zasilania;
- 4) zakręcono butle z gazami technicznymi;
- 5) sprzęt został zabezpieczony przed dostępem osób postronnych.

Kontrole należy ponowić po upływie 0,5, 1 i 2 oraz w miarę możliwości po upływie 4 godzin (w zależności od sytuacji) licząc od czasu zakończenia prac niebezpiecznych pod względem pożarowym - liczbę oraz częstotliwość kontroli określa się w zezwoleniu na prowadzenie tych prac.

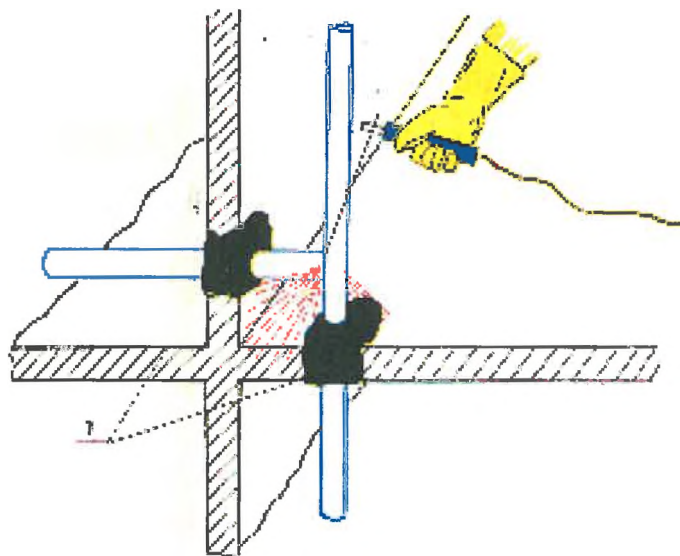
4. Przykłady zabezpieczenia prac niebezpiecznych pod względem pożarowym.

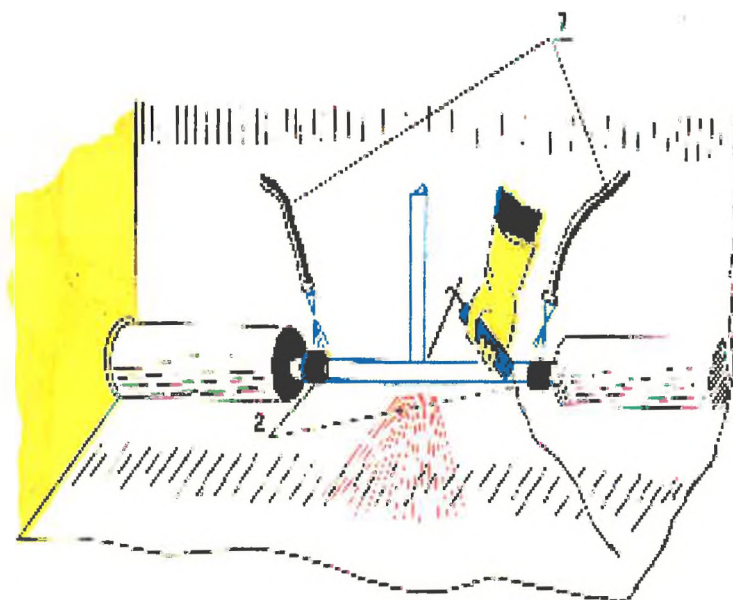
Rys. 1. Materiały palne, których nie można odsunąć poza zasięg rozprysków spawalniczych osłaniamy w sposób gwarantujący bezpieczeństwo: 1- ekran z blachy, 2- koc gaśniczy

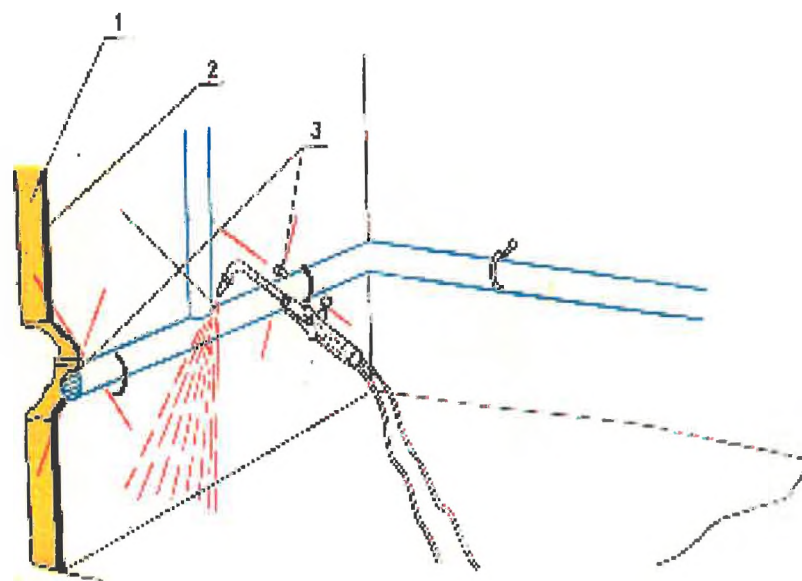
Rys. 2. Spawane przewody, części maszyn i urządzeń oraz elementy konstrukcji budowlanych stykające się z materiałami palnymi lub znajdujące się w bliskiej odległości należy skutecznie chłodzić: 1- przewód doprowadzający wodę, 2- zwoje mokrej tkaniny trudno zapalnej, 3- koc gaśniczy

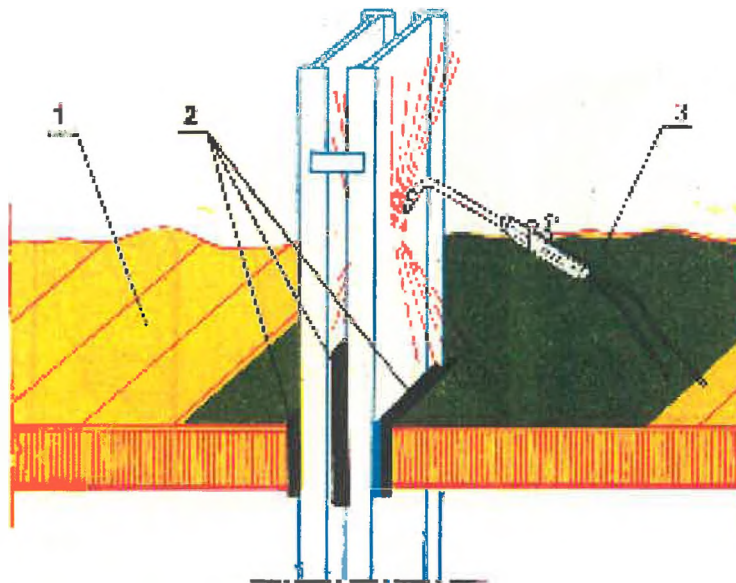
Rys. 3. Wszelkie otwory i szczeliny prowadzące do sąsiednich pomieszczeń pozostające w zasięgu rozprysków spawalniczych powinny być uszczelnione materiałem niepalnym (1)

Rys. 4. Z izolowanych rurociągów, na których prowadzi się prace spawalnicze, należy usunąć izolację cieplną na odcinku gwarantującym bezpieczeństwo, a w razie potrzeby chłodzić skutecznie: 1- przewody doprowadzające wodę, 2- zwoje mokrej tkaniny

Rys. 5. Elementy instalacji, rozgrzewające się przy spawaniu od płomienia lub na skutek przewodnictwa cieplnego, stykające się z materiałami palnymi należy zdemonstrować lub skutecznie chłodzić: 1- palna ścianka, 2- niepalna wykładzina, 3- haki podtrzymujące instalację

Rys. 6. Sposób prawidłowego zabezpieczenia spawania metalowego elementu konstrukcji, przechodzącego przez drewniany strop: 1- drewniany strop, 2- niepalne uszczelnienie, 3- koc gaśniczy

X. WARUNKI I ORGANIZACJA EWAKUACJI LUDZI ORAZ PRAKTYCZNE SPOSOBY ICH SPRAWDZANIA.

1. Warunki i organizacja ewakuacji.

1.1 Charakterystyka dróg ewakuacyjnych.

Długość przejść ewakuacyjnych w pomieszczeniach nie przekracza wartości dopuszczalnych. Długości dojść ewakuacyjnych spełniają wymagania określone w przepisach techniczno-budowlanych dla kategorii zagrożenia życia ludzi ZL I oraz ZL III z uwzględnieniem uzyskanych odstępstw od przepisów w tym zakresie.

Zachowana jest minimalna wysokość dróg ewakuacyjnych, tj. 2,2 m, z lokalnymi obniżeniami wysokości dróg ewakuacyjnych oraz uwzględnieniem odstępstw w tym zakresie, uzyskanych w drodze postanowienia Komendanta Wojewódzkiego PSP. Zachowano również wymaganą szerokość dla poziomych dróg ewakuacyjnych, wynoszącą 1,4 m dla dróg ewakuacyjnych przewidzianych do ewakuacji powyżej 20 osób.

Spełnione są wymagania w zakresie wymaganej klasy odporności ogniowej obudowy dróg ewakuacyjnych.

Elementy wykończenia wnętrz spełniają wymagania przepisów rozporządzenia w sprawie warunków technicznych.

1.2 Ogólne zasady przeprowadzania ewakuacji.

Podstawowym środkiem ogłaszania komunikatu o konieczności ewakuacji jest dźwiękowy system ostrzegawczy. Innymi, uzupełniającymi środkami przekazywania komunikatów są:

- telefony w sieci stacjonarnej bądź komórkowej,
- łączność bezprzewodowa (radiotelefony), którymi dysponują pracownicy ochrony budynku,

- komunikaty przekazywane głosem – krzykiem.

W celu wygenerowania w sposób automatyczny komunikatu o ewakuacji przez dźwiękowy system ostrzegawczy musi wystąpić alarm pożarowy II stopnia w centrali sygnalizacji pożarowej.

Przykładowa treść komunikatu o konieczności ewakuacji jest następująca:

„Uwaga! Uwaga!, Nadajemy komunikat! W budynku wystąpiło zagrożenie pożarowe, prosimy spokojnie opuścić budynek najbliższymi wyjściami ewakuacyjnymi i podporządkować się poleceniom personelu.”

1.3 Zasady postępowania osób odpowiedzialnych za zwalczanie pożarów i ewakuację pracowników.

Uwaga !

Alarm pożarowy, w wyniku którego nastąpiło wygenerowanie komunikatów o konieczności ewakuacji przez DSO lub oczekiwanie na konkretne instruktaże jest jednocześnie sygnałem dla osób odpowiedzialnych za zwalczanie pożaru i ewakuację pracowników w budynku Sądu.

Osoby te ze względu na szczególną rolę w organizacji i przebiegu procesu ewakuacji powinny:

- 1) o ile to możliwe podjąć próbę ugaszenia pożaru przy użyciu dostępnego sprzętu gaśniczego;
- 2) kierować ludzi zgodnie z kierunkami ewakuacji do ewakuacyjnych klatek schodowych;
- 3) udzielić lub spowodować, aby udzielono niezbędnej pomocy osobom niepełnosprawnym bądź rannym;
- 4) koordynować przebieg ewakuacji na danym odcinku (powierzonej kondygnacji) i w razie konieczności reagować na powstałe zagrożenia bądź utrudnienia, np. oznaki niepokoju, paniki oraz np. chwilowe wstrzymanie ewakuacji w razie takiej potrzeby;
- 5) podjąć próbę ustalenia, czy wszystkie osoby opuściły swoje stanowiska pracy w celu ewakuowania się z budynku;
- 6) sprawdzić osobiście lub wydać polecenie sprawdzenia pomieszczeń, w których mogą potencjalnie przebywać ludzie, np. toalety, pomieszczenia rzadko otwierane;
- 7) opuścić jako ostatnie kondygnację/część kondygnacji (za którą są odpowiedzialni) i kierować ludzi w wyznaczone miejsce na zewnątrz budynku – tj. teren na sąsiedniej działce od strony południowej budynku.

1.4 Ogólne zasady postępowania w czasie ewakuacji ludzi w sytuacji pożaru lub innego zagrożenia.

W przypadku ogłoszenia komunikatu o ewakuacji, wszystkie osoby przebywające w budynku powinny bezwzględnie podporządkować się wydanym dyspozycjom przez osoby wyznaczone do zwalczania pożaru i ewakuacji pracowników, i udać się na zewnątrz budynku do miejsca zbiórki znajdującego się na działce w kierunku południowym od budynku.

Miejsce to wskazano na planie sytuacyjnym i oznakowano znakiem wskazanym niżej.

Pracownicy sekretariatów Wydziałów Sądu mają obowiązek zabrania list obecności i rejestru wyjść w godzinach pracy.

Uczestnicząc w ewakuacji ludzi z budynku należy kierować się następującymi zasadami:

- 1) po usłyszeniu komunikatu o ewakuacji osoby na poszczególnych kondygnacjach bezzwłocznie powinny przerwać pracę i przygotować się do ewakuacji z budynku;
- 2) należy dążyć do tego, aby wśród ewakuowanych w pierwszej kolejności były osoby o ograniczonej zdolności poruszania się;
- 3) jeżeli w twoim pomieszczeniu przebywała (-y) osoba (-y) z zewnątrz pamiętaj, że jesteś odpowiedzialny (-a) za jej (ich) ewakuację;
- 4) opuszczając pomieszczenie zabierz ze sobą dokumenty osobiste, kartę dostępu, zamknij za sobą drzwi (lecz nie na klucz). Drzwi zamknij za sobą wyłącznie wtedy, gdy w pomieszczeniu nie pozostała żadna osoba;
- 5) podporządkuj się osobom wyznaczonym do zwalczania pożarów i ewakuacji pracowników;
- 6) w miarę możliwości poruszaj się szybko i sprawnie, lecz nie biegaj i nie wyprzedzaj innych osób;
- 7) nie podejmuj jakichkolwiek czynności mogących wywołać niepokój wśród innych lub panikę;
- 8) nie zatrzymuj się i nie poruszaj w kierunku przeciwnym do kierunku prowadzonej ewakuacji;
- 9) nie podejmuj próby powrotu do budynku po jego opuszczeniu;
- 10) bez potrzeby nie otwieraj drzwi do pomieszczeń, które mogą być objęte pożarem; gwałtowny dopływ powietrza sprzyja rozprzestrzenianiu się ognia;
- 11) przy silnym zadymieniu dróg ewakuacyjnych poruszaj się w pozycji pochylonej starając się trzymać głowę jak najniżej (w dolnych partiach pomieszczeń jest najmniej dymu i najwięcej tlenu), nos i usta w miarę możliwości zasłoń mokrą chustką, dla ułatwienia oddychania, trzymaj się ścian by nie stracić orientacji, co do kierunku ruchu;
- 12) w przypadku braku możliwości ewakuowania się drogami ewakuacyjnymi należy pozostać w pomieszczeniu, powiadamiając niezwłocznie o swojej sytuacji dostępnymi środkami (np. telefon komórkowy) pracowników ochrony budynku lub straż pożarną tel. 998, 112 i podając swoją lokalizację.

Po opuszczeniu budynku wszystkie osoby mają obowiązek udania się do miejsca zbiórki do ewakuacji. W miejscu zbiórki pracownicy podporządkowują się poleceniom właściwych przełożonych.

Pracownicy sekretariatów zabierają listy pracowników oraz książki wyjść i ewakuują się do miejsca zbiórki do ewakuacji. W miejscu zbiórki do ewakuacji następuje zliczanie stanów osobowych przez pracowników sekretariatów, po czym po ustaleniu stanu faktycznego osób, które ewakuowały się z budynku, jedna z osób (pracownik sekretariatu) przekazuje informację zbiorczą, z informacją o występujących brakach w stanach osobowych do osoby kierującej ewakuacją, która następnie powiadamia o tym fakcie dowodzącego akcją ratowniczą z jednostki ratowniczo-gaśniczej Państwowej Straży Pożarnej.

2. Sposoby praktycznego sprawdzenia organizacji i warunków ewakuacji.

Przygotowanie budynku i organizacja ewakuacji ma na celu zapewnienie odpowiednich warunków do bezpiecznego opuszczenia budynku w przypadku realnego zagrożenia, zarówno pożarowego, jak też innego, zagrażającego bezpośrednio życiu i zdrowiu ludzi w nim przebywających.

Właściciel lub zarządca obiektu powinien powiadomić właściwego miejscowo komendanta miejskiego Państwowej Straży Pożarnej o terminie przeprowadzenia ćwiczeń w zakresie praktycznego sprawdzenia organizacji oraz warunków ewakuacji, jednak nie później niż na tydzień przed ich przeprowadzeniem.

Zasady postępowania podczas ewakuacji, zarówno w trakcie ćwiczeń, jak i podczas rzeczywistego zdarzenia są takie same. Celem ćwiczeń jest wyrobienie wśród użytkowników budynku trwałych nawyków, które będą niezbędne podczas realnego zagrożenia.

Praktyczne sprawdzenie organizacji oraz warunków ewakuacji w budynku Sądu Okręgowego Warszawa-Praga przeprowadzane jest co najmniej raz na dwa lata.

Ćwiczenia powinny odbywać się w czasie normalnego funkcjonowania budynku.

Praktyczne sprawdzenie organizacji oraz warunków ewakuacji powinno przebiegać zgodnie z ustaleniami zawartymi w Instrukcji. Przy przeprowadzaniu ćwiczenia funkcje obserwatorów sprawują wyznaczeni pracownicy oraz inspektor ds. ochrony przeciwpożarowej. Po zakończeniu ćwiczeń inspektor ds. ochrony przeciwpożarowej sporządza protokół, zawierający uwagi i wnioski.

Szczegółowe uregulowania w zakresie określenia zadań ww. osób oraz zapewnienia właściwego przebiegu ewakuacji zawarte są w Planie praktycznego sprawdzenia organizacji oraz warunków ewakuacji, przygotowywanym każdorazowo przed przystąpieniem do ćwiczeń.

Przykładowy plan zawiera załącznik nr 10 do Instrukcji.

Cel ćwiczeń

Celem prowadzonych ćwiczeń (praktycznego sprawdzenia organizacji i warunków ewakuacji) jest:

- 1) pogłębienie i utrwalenie wiadomości o zasadach postępowania w przypadku pożaru;
- 2) przygotowanie użytkowników do współdziałania ze Państwową Strażą Pożarną w walce z pożarami;
- 3) sprawdzenie funkcjonowania systemu sygnalizacji pożaru;
- 4) sprawdzenie funkcjonowania występujących w budynku urządzeń przeciwpożarowych;
- 5) sprawdzenie realności założeń Instrukcji;
- 6) sprawdzenie rzeczywistego czasu ewakuacji ludzi z poszczególnych kondygnacji.

Jeżeli w ćwiczeniach brała będzie udział Państwowa Straż Pożarna przedsięwzięcie to służy również:

- 1) zapoznaniu ratowników (strażaków) ze specyfiką budynku oraz jego układem komunikacyjnym;
- 2) ocenie sprawności technicznej punktów czerpania wody do celów gaśniczych;
- 3) rozpoznaniu dróg pożarowych oraz ocenie dojazdu do budynku dla samochodów specjalnych;
- 4) doskonaleniu współdziałania pomiędzy różnymi służbami ratowniczymi.

Organizacja ćwiczeń

Praktyczne sprawdzenie warunków ewakuacji polega na przeprowadzeniu ćwiczeń ewakuacyjnych, przed którymi należy bezwzględnie sprawdzić:

- 1) drożność poziomych i pionowych dróg ewakuacyjnych;
- 2) aktualność oznakowania ewakuacyjnego;
- 3) stan techniczny drzwi ewakuacyjnych;
- 4) działanie awaryjnego oświetlenia ewakuacyjnego;
- 5) kompletność sprzętu przewidzianego do użytku w czasie ewakuacji;
- 6) działanie systemów przeznaczonych do ogłaszania ewakuacji: dźwiękowego systemu ostrzegawczego, połączeń telefonicznych;
- 7) znajomość zadań związanych z ewakuacją przez osoby będące stałymi użytkownikami budynku.

Po dokonaniu sprawdzenia warunków ewakuacji należy przedsięwziąć kroki mające na celu usunięcie zauważonych nieprawidłowości w powyższym zakresie.

Przygotowanie ćwiczeń powinno obejmować:

- 1) opracowanie „Planu praktycznego sprawdzenia organizacji i warunków ewakuacji”;
- 2) ustalenie terminu ćwiczeń;
- 3) wyznaczenie kierownika ćwiczeń;
- 4) sprawdzenie aktualności niniejszej Instrukcji;
- 5) określenie metod i środków pozoracji;
- 6) wyznaczenie obserwatorów ćwiczeń.

Przebieg ćwiczeń

Sprawdzenie organizacji oraz warunków ewakuacji przeprowadza specjalista ds. ochrony przeciwpożarowej przy współudziale osób ujętych w planie ćwiczeń.

Ćwiczenia przeprowadza się zgodnie z zatwierdzonym „Planem praktycznego sprawdzenia organizacji oraz warunków ewakuacji”.

Podstawowym zadaniem wszystkich osób podczas ewakuacji jest:

- 1) zachować spokój;
- 2) zabrać ze sobą dokumenty osobiste, karty dostępu;
- 3) zamknąć okna, opuścić pomieszczenie nie zamykając drzwi na klucz;
- 4) podporządkować się osobom wyznaczonym do prowadzenia działań w zakresie zwalczania pożarów i ewakuacji pracowników;
- 5) udzielić pomocy osobom rannym i poszkodowanym, udać się do najbliższej ewakuacyjnej klatki schodowej i opuścić budynek;
- 6) skierować się do rejonu ewakuacji;
- 7) wypełniać polecenia Kierownika ćwiczeń lub przełożonego.

W trakcie ćwiczeń zabrania się:

- 1) stosowania pozoracji ogniem otwartym w miejscach, w których ze względu na właściwości materiałów może dojść do pożaru lub wybuchu;
- 2) stosowania drażniących i toksycznych środków pozoracji;
- 3) silnego zadymiania rejonu ewakuacji;
- 4) używania niesprawnego sprzętu i urządzeń ratowniczych;
- 5) blokowania dróg ewakuacyjnych.

Podsumowanie ćwiczeń

Podsumowanie ćwiczeń jest obowiązkiem kierownika ćwiczeń. Podsumowanie odbywa się w gronie osób wyznaczonych w „Planie praktycznego sprawdzenia organizacji i warunków ewakuacji” do prowadzenia działań w zakresie zwalczania pożarów i ewakuacji pracowników. Omówienie ćwiczeń powinno obejmować:

- 1) stopień osiągnięcia postawionych celów;
- 2) ocenę postępowania osób wyznaczonych do przeprowadzenia ćwiczeń;
- 3) ocenę zachowania się użytkowników budynku;
- 4) ocenę warunków ewakuacji;
- 5) ogólną ocenę wykonania ćwiczeń i wnioski, które powinny znaleźć się w protokole sporządzanym po zakończeniu ćwiczeń przez inspektora ds. ochrony przeciwpożarowej.

XI. SPOSOBY ZAPOZNAWANIA UŻYTKOWNIKÓW BUDYNKU Z PRZEPISAMI PRZECIWOPOŻAROWYMI ORAZ Z TREŚCIĄ PRZEDMIOTOWEJ INSTRUKCJI.

Uczestniczenie w szkoleniu z zakresu ochrony przeciwpożarowej jest obowiązkiem każdego pracownika. Dopuszczenie pracownika do wykonywania czynności służbowych przed odbyciem szkolenia przeciwpożarowego, jest niedozwolone.

Pracowników budynku Sądu oraz podmiotów zajmujących pomieszczenia w budynku Sądu Okręgowego Warszawa-Praga przy ul. Poligonowej 3 w Warszawie należy zapoznać z Instrukcją poprzez szkolenia oraz udostępnienie Instrukcji w formie pisemnej.

1. Cel i zakres szkoleń.

Celem szkoleń jest zapoznanie pracowników z:

- 1) przepisami dotyczącymi ochrony przeciwpożarowej;
- 2) zagrożeniami pożarowymi występującymi w budynku i sposobami ich eliminacji;
- 3) zasadami postępowania na wypadek powstania pożaru lub innego zagrożenia;
- 4) zasadami obsługi podręcznego sprzętu gaśniczego, hydrantów wewnętrznych oraz uruchomienia innych urządzeń przeciwpożarowych występujących w budynku;
- 5) zasadami prowadzenia ewakuacji;
- 6) niniejszą Instrukcją.

2. Rodzaje szkoleń przeciwpożarowych.

Szkolenie wstępne obejmuje zapoznanie pracowników przyjmowanych do pracy, przed przystąpieniem do niej, z zagrożeniem pożarowym na określonym stanowisku pracy oraz z zadaniami na wypadek pożaru oraz niniejszą Instrukcją.

Program szkolenia wstępnego przedstawia tabela:

Temat szkolenia	Liczba godzin
1. Zagrożenie pożarowe na określonym stanowisku lub miejscu pracy	1/4
2. Możliwe przyczyny powstawania i rozprzestrzeniania się pożarów	1/4
3. Zasady alarmowania i postępowania na wypadek pożaru, użycie podręcznego sprzętu gaśniczego, ewakuacja osób i mienia	1/4

Podczas instruktażu wstępnego pracownik powinien również poznać Instrukcję bezpieczeństwa pożarowego. Po zapoznaniu się z niniejszą Instrukcją, pracownik zobowiązany jest do podpisania oświadczenia o zapoznaniu i zobowiązaniu się do przestrzegania postanowień Instrukcji, wg. wzoru stanowiącego Załącznik nr 15 oraz zaświadczenia wg. wzoru stanowiącego Załącznik nr 14.

Podpisywane przez pracownika oświadczenie przechowywane jest w jego aktach osobowych.

Szkolenie okresowe przeprowadza się w celu uaktualnienia posiadanej wiedzy z zakresu ochrony przeciwpożarowej i postępowania w razie powstania pożaru, oraz utrwalenia postanowień niniejszej Instrukcji. Szkolenie okresowe przeprowadzane jest z częstotliwością, z jaką odbywa się szkolenie okresowe w dziedzinie bhp.

Celem szkolenia okresowego z zakresu ochrony przeciwpożarowej jest zapoznanie pracowników z obowiązkami i zadaniami w zakresie zapobiegania powstawaniu i rozprzestrzenianiu się pożaru oraz zadaniami na wypadek powstania pożaru.

W wyniku przeszkolenia każdy pracownik powinien znać:

- zagrożenia pożarowe,
- warunki techniczno – budowlane obiektu,
- działanie technicznych systemów zabezpieczeń,
- zasady zachowania się w sytuacjach pożaru lub innego zagrożenia w tym: zasady alarmowania, wykorzystanie podręcznego sprzętu gaśniczego, zasady i warunki ewakuacji, obowiązki poszczególnych pracowników w tym zakresie,
- przepisy przeciwpożarowe,
- „Instrukcję Bezpieczeństwa Pożarowego”.

Szkolenie okresowe dotyczy wszystkich pracowników jednostek organizacyjnych na terenie obiektu i jest szkoleniem doskonalącym w zakresie postanowień niniejszej Instrukcji - obejmuje praktyczne wskazania, co do zasad postępowania na wypadek powstania pożaru lub innego zagrożenia w miejscu pracy (zasady alarmowania, ewakuacji, obsługi sprzętu przeciwpożarowego, itp.).

Szkolenie okresowe prowadzone jest dla każdego pracownika jednorazowo w okresie określonym w rozporządzeniu Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 27 lipca 2004 r. w sprawie szkolenia w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy (Dz. U. 2004, Nr 180, poz. 1860 z późn. zm.).

Szkolenie powinna prowadzić specjalistyczna firma pod nadzorem pracownika prowadzącego sprawy ochrony przeciwpożarowej.

Uczestnicy szkolenia podlegają egzaminowi, po którym otrzymują zaświadczenie o ukończeniu szkolenia, wg. wzoru stanowiącego Załącznik do rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 9 października 2007 zmieniającego rozporządzenie w sprawie szkolenia w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy (Dz. U. 2007, nr 196, poz. 1420), uzupełnianego o szczegółowy program szkolenia w zakresie ochrony przeciwpożarowej.

Zaświadczenie o przeszkoleniu przechowywane jest w aktach osobowych pracownika.

Szkolenie okresowe pracowników zapewnia komórka kadrowa.

Uwaga:

W przypadku stwierdzenia braku znajomości przez pracownika podstawowych zasad bezpieczeństwa pożarowego w obiekcie oraz postępowania na wypadek powstania pożaru, pracownik może być ponownie skierowany na szkolenie okresowe.

Decyzję w tym zakresie podejmuje Dyrektor Sądu na wniosek osoby prowadzącej sprawy ochrony przeciwpożarowej.

3. Szkolenie pracowników firm zewnętrznych.

Pracownicy firm zewnętrznych (np. pracowników ochrony budynku, sprzątających, remontowych itp.) zapoznają się z Instrukcją w zakresie:

- sposobów postępowania na wypadek pożaru,
- zasad ewakuacji,
- schematów ewakuacji,
- wykazu czynności zabronionych,
- prowadzenia prac niebezpiecznych pod względem pożarowym.

4. Szkolenie w ramach praktycznego sprawdzenia organizacji oraz warunków ewakuacji.

Szkolenie w ramach praktycznego sprawdzenia organizacji oraz warunków ewakuacji zalecane jest przed przeprowadzeniem praktycznego sprawdzenia warunków i organizacji ewakuacji dla osób wyznaczonych do przeprowadzania ewakuacji, w tym wyznaczonych do wykonywania działań w zakresie zwalczania pożarów i ewakuacji pracowników.

Szkolenie odbywa się cyklicznie co 2 lata w formie zajęć teoretycznych i ćwiczeń.

UWAGA !

Osobom wyznaczonym zgodnie z przepisami Prawa pracy do wykonywania działań w zakresie zwalczania pożarów i ewakuacji pracowników w razie pożaru lub innego zagrożenia należy zapewnić szkolenie adekwatne do powierzonych obowiązków z akcentem na szkolenie praktyczne.

5. Dokumentacja szkoleń

Potwierdzenie faktu odbycia szkoleń przeciwpożarowych stanowi podpisane oświadczenie osoby przeszkolonej, które włącza się do akt osobowych pracownika. Wzór oświadczenia o odbyciu szkolenia przeciwpożarowego stanowi załącznik nr 14 do Instrukcji.

Potwierdzeniem faktu zapoznania pracownika z treścią niniejszej Instrukcji, a zwłaszcza z postanowieniami zawartymi w rozdziałach III, IV, V, VI, VIII, X, XI jest podpisane oświadczenie osoby przeszkolonej, które włącza się do akt osobowych pracownika. Wzór oświadczenia o zapoznaniu pracownika z treścią Instrukcji stanowi załącznik nr 15 do Instrukcji.

W budynku należy prowadzić imienną ewidencję przeszkolonych pracowników z odnotowaniem rodzaju i daty odbytego szkolenia przeciwpożarowego.

Dokumentację szkoleń stanowi notatka osoby prowadzącej szkolenie, zawierająca datę szkolenia, miejsce szkolenia, wykaz uczestników szkolenia i rodzaj szkolenia.

Dokumentację szkoleń z zakresu ochrony przeciwpożarowej przechowuje osoba odpowiedzialna za sprawy ochrony przeciwpożarowej.

XII. OBOWIĄZKI STAŁYCH UŻYTKOWNIKÓW BUDYNKU W ZAKRESIE OCHRONY PRZECIWPOŻAROWEJ.

1. Obowiązki właściciela, zarządcy budynku.

Zgodnie z ustawą o ochronie przeciwpożarowej oraz przepisami wykonawczymi do ustawy, właściciel budynku, obiektu budowlanego lub terenu, bądź faktycznie władający - zarządca budynku (**Prezes Sądu**), zapewniając ich ochronę przeciwpożarową, jest zobowiązany do:

- 1) przestrzegania przeciwpożarowych wymagań techniczno-budowlanych, instalacyjnych i technologicznych;
- 2) wyposażenia budynku w wymagane urządzenia przeciwpożarowe i gaśnice;
- 3) zapewnienia konserwacji oraz napraw urządzeń przeciwpożarowych i gaśnic w sposób gwarantujący ich sprawne i niezawodne funkcjonowanie;
- 4) zapewniania osobom przebywającym w budynku bezpieczeństwa i możliwości ewakuacji;
- 5) przygotowania budynku do prowadzenia akcji ratowniczej;
- 6) określenia sposobów zapoznania użytkowników budynku, w tym zatrudnionych pracowników, z przepisami przeciwpożarowymi oraz treścią niniejszej Instrukcji;
- 7) ustalania sposobów postępowania na wypadek powstania pożaru, klęski żywiołowej lub innego miejscowego zagrożenia;
- 8) zapewnienia opracowania oraz wdrożenia instrukcji bezpieczeństwa pożarowego oraz dokonywania jej aktualizacji, co najmniej raz na dwa lata oraz w przypadkach zmian sposobu użytkowania budynku, wpływających na zmianę warunków ochrony przeciwpożarowej;
- 9) przeprowadzania, co najmniej raz na dwa lata, praktycznego sprawdzenia organizacji oraz warunków ewakuacji z budynku (tzw. ćwiczeń ewakuacyjnych);
- 10) powiadamiania Komendanta Miejskiego Państwowej Straży Pożarnej m. st. Warszawy o terminie przeprowadzenia działań dotyczących praktycznego sprawdzenia organizacji i warunków ewakuacji budynku, co najmniej na tydzień przed przeprowadzeniem tych działań;
- 11) uzgadniania z Komendantem Miejskim Państwowej Straży Pożarnej m. st. Warszawy sposobu połączenia urządzeń sygnalizacyjno-alarmowych systemu sygnalizacji pożarowej z obiektem komendy PSP lub obiektem, wskazanym przez Komendanta.

Powyższe obowiązki są czynnościami z zakresu ochrony przeciwpożarowej, które zarządca budynku może realizować poprzez osobę posiadającą odpowiednie kwalifikacje.

Właściwa realizacja wszystkich obowiązków w zakresie ochrony przeciwpożarowej polega na określeniu przez właściciela (zarządcę, użytkownika), zakresu odpowiedzialności dla poszczególnych osób w odniesieniu do warunków bezpieczeństwa pożarowego w budynku.

Odpowiednio do podziału kompetencji służbowych na stanowiskach pracy określa się zadania i obowiązki w zakresie ochrony przeciwpożarowej dla wszystkich pracowników.

Bezpośrednią odpowiedzialność za stan bezpieczeństwa pożarowego w budynku ponoszą wszyscy pracownicy na swoich stanowiskach pracy, każdy w zakresie swoich zadań i obowiązków.

2. Dyrektor Sądu.

Dyrektor Sądu jest zobowiązany do:

- 1) sprawowania nadzoru nad całokształtem ochrony przeciwpożarowej w budynku;
- 2) znajomości zagrożenia pożarowego i innych miejscowych zagrożeń w obiekcie, wynikających z charakteru budynku oraz eksploatacji urządzeń i instalacji;
- 3) zapewnienia warunków ochrony przeciwpożarowej, w zakresie bezpieczeństwa osób i mienia, w tym możliwości ewakuacji na wypadek powstania pożaru lub innego miejscowego zagrożenia, użytkownikom oraz osobom czasowo przebywającym w budynku;
- 4) zapewnienia wyposażenia obiektu w sprzęt i urządzenia przeciwpożarowe oraz zapewnienie ich sprawności i terminowej konserwacji;
- 5) wyznaczania pracowników do wykonywania działań w zakresie zwalczania pożarów i ewakuacji pracowników oraz obserwatorów ćwiczeń ewakuacyjnych;
- 6) zarządzenia przeprowadzenia praktycznego sprawdzenia organizacji oraz warunków ewakuacji z budynku (ćwiczeń ewakuacyjnych);
- 7) uwzględniania w planach finansowych środków niezbędnych dla zapewnienia prawidłowej ochrony przeciwpożarowej w budynku;
- 8) nadzorowania wprowadzenia w życie Instrukcji oraz jej okresowej aktualizacji;
- 9) zapewniania wymaganych przeszkoleń z zakresu ochrony przeciwpożarowej dla pracowników Sądu;
- 10) wyciągania konsekwencji służbowych w stosunku do pracowników nieprzestrzegających przepisów przeciwpożarowych.

3. Zadania i obowiązki Przewodniczących Wydziałów Sądu.

Przewodniczący Wydziałów Sądu w budynku Sądu zobowiązani są w zakresie ochrony przeciwpożarowej do:

- 1) znajomości zagrożeń pożarowych i innych miejscowych zagrożeń w budynku, w szczególności w kierowanym Wydziale, wynikających z charakteru pracy oraz rodzaju stosowanych materiałów palnych, urządzeń i instalacji;
- 2) znajomości i przestrzegania zasad bezpieczeństwa pożarowego zawartych w Instrukcji oraz w przepisach przeciwpożarowych;
- 3) kierowania realizacją zadań swojego Wydziału z uwzględnieniem bezpieczeństwa pożarowego;
- 4) nadzorowania przestrzegania przez podległych pracowników postanowień zawartych w Instrukcji oraz w przepisach przeciwpożarowych;
- 5) dbania o utrzymanie dyscypliny i porządku na stanowiskach pracy oraz ich sąsiedztwie;
- 6) uczestniczenia w praktycznym sprawdzaniu organizacji i warunków ewakuacji w budynku;
- 7) postępowania zgodnie z obowiązującymi instrukcjami w przypadku powstania pożaru.

4. Zadania i obowiązki Kierownika Oddziału Gospodarczego.

Kierownik Oddziału Gospodarczego zobowiązany jest do:

- 1) zapewniania przeprowadzania okresowych przeglądów technicznych i czynności konserwacyjnych instalacji i urządzeń przeciwpożarowych oraz realizowania zaleceń:

- wynikających z przeprowadzonych przeglądów technicznych i czynności konserwacyjnych instalacji i urządzeń przeciwpożarowych,
  - w sprawach dotyczących zabezpieczenia przeciwpożarowego budynku;
- 2) przechowywania w dokumentacji świadectw dopuszczenia do stosowania, deklaracji właściwości użytkowych, certyfikatów zgodności, klasyfikacji ogniowych z badań oraz innych wymaganych dokumentów potwierdzających dopuszczenie do stosowania w budownictwie i ochronie przeciwpożarowej zastosowanych w budynku Sądu urządzeń przeciwpożarowych, elementów budowlanych oraz materiałów do wystroju wnętrz;
  - 3) znajomości obowiązujących przepisów przeciwpożarowych dotyczących prawidłowego utrzymania i eksploatacji budynków, urządzeń technicznych i instalacji;
  - 4) nadzoru nad robotami z zakresu konserwacji i napraw zleconych podmiotom zewnętrznym, w tym instalacji i urządzeń technicznych mających wpływ na bezpieczeństwo pożarowe;
  - 5) wykonywania zadań wynikających z przeprowadzonych przeglądów i kontroli instalacji oraz urządzeń technicznych;
  - 6) rozpatrywania zgłaszanych przez pracowników budynku Sądu uwag dotyczących bezpieczeństwa pożarowego oraz spowodowania niezwłocznego usuwania usterek i nieprawidłowości mających wpływ na bezpieczeństwo pożarowe;
  - 7) wydawania zezwoleń na wykonywanie prac niebezpiecznych pożarowo (wzór w załączniku nr 13) oraz przechowywania dokumentacji w tym zakresie;
  - 8) nadzoru nad przestrzeganiem przez podległych pracowników oraz pracowników firm lub instytucji wykonujących prace na terenie obiektu obowiązujących zasad i przepisów przeciwpożarowych, w szczególności zawartych w Instrukcji;
  - 9) ujmowania w umowach zawieranych z firmami lub instytucjami wykonującymi w budynku prace, w tym niebezpieczne pod względem pożarowym zapisów o obowiązku przestrzegania przez pracowników tych wykonawców, przepisów przeciwpożarowych oraz niniejszej Instrukcji;
  - 10) wyposażenia budynku w wykazy telefonów alarmowych, instrukcje postępowania w przypadku powstania pożaru, znaki bezpieczeństwa oraz oznakowanie dróg i wyjść ewakuacyjnych, wyłączników prądu elektrycznego oraz innego wymaganego przepisami prawa oznakowania;
  - 11) współpracy z Oddziałem Gospodarczym w zakresie spraw związanych z eksploatacją, bieżącymi naprawami i konserwacją obiektu Sądu;

5. Zadania i obowiązki Kierownika Oddziału Inwestycyjnego.

Kierownik Oddziału Inwestycyjnego zobowiązany jest do:

- 1) realizacji inwestycji budowlanych w budynku Sądu lub jego części z uwzględnieniem wymagań obowiązujących przepisów w zakresie ochrony przeciwpożarowej;
- 2) przygotowywania dokumentacji prawnej i projektowo - kosztorysowej dla inwestycji i remontów z uwzględnieniem wymagań ochrony przeciwpożarowej;
- 3) rozpatrywania propozycji rozwiązań zmierzających do ewentualnej poprawy zabezpieczenia przeciwpożarowego budynku;
- 4) zapewnienia udziału przedstawicieli Oddziału w przeglądach obiektu Sądu;
- 5) współpracy z Oddziałem Gospodarczym w zakresie spraw związanych z eksploatacją, bieżącymi naprawami i konserwacją obiektu Sądu.

6. Zadania i obowiązki Kierownika Oddziału Kadr

Kierownik Oddziału zobowiązany jest do:

- 1) kierowania pracowników nowo zatrudnionych lub zmieniających stanowisko pracy na szkolenie instruktazowe wstępne z zakresu ochrony przeciwpożarowej do prowadzącego sprawę ochrony przeciwpożarowej;
- 2) organizowania szkoleń okresowych w zakresie ochrony przeciwpożarowej;
- 3) przechowywania w aktach osobowych oświadczeń pracowników o zapoznaniu się z Instrukcją oraz o ukończeniu szkolenia podstawowego lub okresowego z zakresu ochrony przeciwpożarowej.

7. Inspektor do spraw ochrony przeciwpożarowej.

Inspektor do spraw ochrony przeciwpożarowej jest zobowiązany do:

- 4) dokonywania na bieżąco kontroli budynku i jego bezpośredniego otoczenia pod względem zachowania w nim właściwych warunków organizacyjnych, techniczno-budowlanych i instalacyjnych dla zapewnienia ochrony życia, zdrowia i mienia przed pożarem, klęską żywiołową lub innym miejscowym zagrożeniem;
- 5) zgłaszania Dyrektorowi Sądu stwierdzonych nieprawidłowości w zakresie ochrony przeciwpożarowej oraz przedstawiania sposobów ich usunięcia a także przedstawiania wniosków zmierzających do poprawy stanu ochrony przeciwpożarowej;
- 6) kontrolowania prawidłowości rozmieszczenia podręcznego sprzętu gaśniczego i urządzeń przeciwpożarowych oraz oznakowania ewakuacyjnego i innych znaków bezpieczeństwa;
- 7) współdziałania z właściwymi komórkami organizacyjnymi w zakresie ustalania wymogów bezpieczeństwa pożarowego przy prowadzeniu prac niebezpiecznych pod względem pożarowym;
- 8) sprawowania nadzoru nad urządzeniami przeciwpożarowymi, w celu zapewnienia ich sprawnego działania;
- 9) zgłaszania potrzeby poddawania urządzeń przeciwpożarowych i podręcznego sprzętu gaśniczego przeglądowi technicznemu i czynnościom konserwacyjnym lub naprawie;
- 10) przedstawiania propozycji zmian i udziału w dokonywaniu aktualizacji Instrukcji;
- 11) udziału w przygotowaniu i przeprowadzeniu praktycznego sprawdzenia organizacji oraz warunków ewakuacji z całego budynku (ćwiczeń ewakuacyjnych);
- 12) współdziałania przy organizacji szkoleń w zakresie ochrony przeciwpożarowej w budynku;
- 13) prowadzenia dokumentacji dotyczącej ochrony przeciwpożarowej w budynku Sądu.

8. Osoby wyznaczone do wykonywania działań w zakresie zwalczania pożarów i ewakuacji pracowników.

Osoby wyznaczone do wykonywania działań w zakresie zwalczania pożarów i ewakuacji pracowników są zobowiązane do:

- 1) znajomości zasad ewakuacji ludzi i mienia, w tym znajomości technik ewakuacji osób wymagających pomocy;
- 2) znajomości sygnałów alarmowych w budynku i sposobów postępowania na wypadek pożaru;
- 3) znajomości kierunków ewakuacji i wyjść ewakuacyjnych z budynku;
- 4) gaszenia pożaru przy użyciu dostępnego sprzętu gaśniczego, po dokonaniu oceny sytuacji, co do możliwości skutecznego i bezpiecznego użycia tego sprzętu;

- 5) powiadamiania osób znajdujących się w rejonie własnej odpowiedzialności o konieczności ewakuacji;
- 6) nadzorowania ewakuacji pracowników z powierzonej części budynku - rejonu odpowiedzialności;
- 7) kierowania ludzi do wyznaczonego miejsca zbiórki do ewakuacji;
- 8) kontrolowania stanu osobowego ewakuowanych;
- 9) sprawdzenia, czy wszystkie osoby opuściły budynek;
- 10) współpracy z kierującym akcją ratowniczą w zakresie bieżącej informacji o prowadzonej ewakuacji.

9. Wszyscy pracownicy budynku Sądu, niezależnie od stanowiska pracy.

Wszyscy pracownicy budynku Sądu są zobowiązani do:

- 1) przestrzegania postanowień niniejszej Instrukcji i obowiązujących przepisów przeciwpożarowych;
- 2) znajomości zagrożenia pożarowego występującego w budynku, a w szczególności na stanowisku pracy oraz sposobów przeciwdziałania możliwości powstania i rozprzestrzeniania się pożaru;
- 3) znajomości zasad postępowania w przypadku powstania pożaru lub innego zagrożenia;
- 4) znajomości rozmieszczenia sprzętu gaśniczego i urządzeń przeciwpożarowych oraz miejsc lokalizacji ręcznych ostrzegaczy przeciwpożarowych (ROP-ów);
- 5) umiejętności obsługi sprzętu gaśniczego;
- 6) znajomości warunków przeprowadzenia sprawnej ewakuacji osób i mienia;
- 7) podporządkowania się w trakcie zagrożenia, osobom wyznaczonym do zwalczania pożaru i ewakuacji pracowników;
- 8) udziału w szkoleniach z zakresu ochrony przeciwpożarowej;
- 9) niezwłocznego zgłaszania przełożonym usterek lub innych nieprawidłowości mogących spowodować pożar lub niewłaściwe funkcjonowanie urządzeń przeciwpożarowych;
- 10) niezastawiania dojsć do gaśnic, hydrantów wewnętrznych i miejsc uruchamiania urządzeń przeciwpożarowych oraz nieblokowania dróg i wyjść ewakuacyjnych;
- 11) zwracania uwagi, aby osoby z zewnątrz przebywające w budynku stosowały się do obowiązujących przepisów przeciwpożarowych oraz przedmiotowej Instrukcji.
- 12) przestrzegania zakazu palenia tytoniu i używania ognia otwartego w miejscach, w których ten zakaz obowiązuje;
- 13) nienaruszania sprawności urządzeń przeciwpożarowych (np. blokowania lub demontażu samozamykaczy w drzwiach je posiadających) czy samowolnego dokonywania napraw lub przeróbek tych urządzeń.

10. Zadania osób obsługujących pomieszczenie Central SSP i DSO.

Osoby obsługujące w budynku pomieszczenie central CSP i DSO, w ramach pełnionych obowiązków są zobowiązane w szczególności do:

- 1) znajomości systemów zabezpieczeń przeciwpożarowych zastosowanych w obiekcie oraz ich lokalizacji;
- 2) znajomości topografii budynku i terenu przyległego do niego, dróg ewakuacyjnych oraz lokalizacji: najbliższych położonych hydrantów zewnętrznych, dojazdów pożarowych, miejsc zbiórki do ewakuacji, gaśnic i miejsc uruchamiania urządzeń przeciwpożarowych w budynku, urządzeń alarmowych, przeciwpożarowych wyłączników prądu, nasad tłocznych do zasilania w wodę do celów przeciwpożarowych;

- 3) znajomości obsługi central systemu sygnalizacji pożaru i dźwiękowego systemu ostrzegawczego oraz zasad postępowania w przypadku wystąpienia sygnału o alarmie pożarowym oraz innych sygnałów;
- 4) znajomości i stosowania procedur postępowania, zgodnie ze scenariuszami zdarzeń w przypadku powstania pożaru w obiekcie;
- 5) nadzorowania działania instalacji i urządzeń przeciwpożarowych oraz innych instalacji i urządzeń służących zapewnieniu właściwej ochrony przeciwpożarowej budynku;
- 6) znajomości zasad postępowania w przypadku powstania pożaru lub innego miejscowego zagrożenia, sposobów alarmowania i przeprowadzania ewakuacji oraz aktualnych numerów telefonów alarmowych (wg wykazu na str. 2 Instrukcji)
- 7) niezwłocznego zaalarmowania Państwowej Straży Pożarnej oraz osób funkcyjnych z Sądu wskazanych w wykazie telefonów alarmowych oraz postępowania według ustalonych zasad w przypadku uzyskania powiadomienia o wystąpieniu alarmu pożarowego lub innego zagrożenia;
- 8) udzielania koniecznych informacji dowódcy przybyłych jednostek ratowniczo-gaśniczych Państwowej Straży Pożarnej o powstałej sytuacji oraz udostępnienia niniejszej Instrukcji na potrzeby działań ratowniczych;
- 9) współdziałania z kierującym akcją ratowniczo-gaśniczą oraz wykonywania decyzji dowódcy jednostek Państwowej Straży Pożarnej podczas prowadzenia działań ratowniczo-gaśniczych w budynku i na terenie przyległym do niego.

11. Pracownicy ochrony budynku.

Do obowiązków Szefa Ochrony i podległych mu pracowników ochrony z uwagi na szczególnie związek z odpowiedzialnością służbową za sprawy ochrony przeciwpożarowej należy:

- 1) prowadzenie dozoru budynku, w szczególności miejsc, w których istnieje większe ryzyko powstania pożaru, zwłaszcza tych miejsc, gdzie wykonywano prace niebezpieczne pod względem pożarowym (po zakończeniu pracy i opuszczeniu pomieszczeń przez pracowników firm wykonujących te prace);
- 2) znajomość zasad postępowania w przypadku powstania pożaru lub innego miejscowego zagrożenia, sposobów alarmowania i przeprowadzania ewakuacji oraz znajomości numerów telefonów alarmowych;
- 3) znajomość budynku Sądu oraz terenu do niego przyległego, dróg ewakuacyjnych i pożarowych oraz lokalizacji:
  - a) najbliższych położonych hydrantów zewnętrznych,
  - b) dróg pożarowych oraz punktu przyjęcia sił i środków jednostek ochrony przeciwpożarowej,
  - c) miejsc zbiórki do ewakuacji,
  - d) gaśnic i miejsc uruchamiania urządzeń przeciwpożarowych w obiekcie,
  - e) urządzeń alarmowych,
  - f) pomieszczeń technicznych i pomieszczeń o szczególnym zagrożeniu pożarowym;
- 4) znajomość znajdujących się w budynku technicznych systemów zabezpieczeń przeciwpożarowych oraz umiejętność ich obsługi lub użycia zasad użycia w przypadku pożaru;
- 5) posiadanie wykazu liczby osób przebywających poza stałymi godzinami pracy w budynku oraz w jakich pomieszczeniach bądź miejscach (dotyczy okresu po godzinach pracy Sądu);

- 6) znajomość miejsc przechowywania kluczy do pomieszczeń w budynku, zasad ich identyfikacji i użycia w razie potrzeby oraz sprawdzenia przed przystąpieniem do pracy/służby kompletu kluczy;
- 7) natychmiastowe interweniowanie w przypadkach stwierdzenia zagrożenia pożarowego lub innego miejscowego zagrożenia oraz w przypadkach stwierdzenia naruszenia przepisów przeciwpożarowych przez jakiegokolwiek osoby przebywające w budynku Sądu;
- 8) realizacji zadań z zakresu ochrony przeciwpożarowej wynikających z wpisów do książki służby lub poleconych przez przełożonych;
- 9) znajomość i umiejętność korzystania ze sprzętu przeciwpożarowego znajdującego się na wyposażeniu budynku;
- 10) znajomości zasad postępowania podczas ewakuacji ludzi oraz mienia o szczególnym znaczeniu;
- 11) wydawanie zakazu wstępu do budynku osobom w przypadku pożaru lub innego miejscowego zagrożenia oraz utrzymanie ładu i porządku w czasie prowadzenia akcji ratowniczej;
- 12) powiadomienie przełożonego - Kierownika zmiany o wszelkich nieprawidłowościach mogących mieć wpływ na powstanie i rozprzestrzenianie się pożaru oraz o zauważonych usterkach (np. uszkodzone gaśnice, hydranty, drzwi lub bramy przeciwpożarowe, zablokowane drzwi ewakuacyjne, itp.);
- 13) bezzwłoczne powiadomienie o zaistniałym pożarze lub innym miejscowym zagrożeniu i postępowania zgodnie z instrukcją postępowania w przypadku pożaru, a także:
  - oczekiwanie na przybycie jednostek Państwowej Straży Pożarnej,
  - udzielenie informacji dowódcy przybyłych jednostek ratowniczo-gaśniczych i wskazania drogi do miejsca zdarzenia oraz pomieszczenia w którym zlokalizowane są centrale SSP i DSO,
  - wskazanie lokalizacji hydrantów zewnętrznych,
  - wskazania lokalizacji przeciwpożarowego wyłącznika prądu,
  - zabezpieczania terenu zdarzenia przed dostępem osób postronnych,
  - wykonywania czynności na polecenie kierującego akcją ratowniczo-gaśniczą oraz udział w utrzymywaniu porządku w trakcie jej prowadzenia;
- 14) współpracy z osobami nadzorującymi pracę systemów ochrony przeciwpożarowej, w tym central SSP i DSO oraz wykonywanie jego poleceń w zakresie bezpieczeństwa pożarowego obiektu;
- 15) zwracania szczególnej uwagi w czasie wykonywania rutynowych czynności w zakresie obchodów budynku, na wszelkie zjawiska mające znamiona pożaru: swąd, dym, podwyższona temperatura lub płomień.

XIII. WSKAZANIE OSÓB LUB PODMIOTÓW OPRACOWUJĄCYCH INSTRUKCJĘ.

1. Wymagane kwalifikacje osób wykonujących czynności z zakresu ochrony przeciwpożarowej.

Instrukcja bezpieczeństwa pożarowego jest dokumentem, który jest wykonywany w ramach czynności z zakresu ochrony przeciwpożarowej. Na podstawie art. 4 ust. 2 ustawy o ochronie przeciwpożarowej ww. czynności mogą być wykonywane wyłącznie przez osoby posiadające odpowiednie kwalifikacje.

Opracowanie instrukcji bezpieczeństwa pożarowego należy do zakresu obowiązków właściciela budynku, obiektu budowlanego lub terenu, które wynikają z treści art. 4 ust. 1 ustawy o ochronie przeciwpożarowej, w związku z tym przedmiotowy dokument może być opracowany przez osobę posiadającą co najmniej wykształcenie średnie i uprawnienia inspektora ochrony przeciwpożarowej lub kwalifikacje do wykonywania zawodu technik pożarnictwa.

2. Osoby odpowiedzialne za zwalczanie pożarów i ewakuację pracowników.

Zgodnie z ustawą Kodeks pracy pracodawca zobowiązany jest do wyznaczenia pracowników odpowiedzialnych za wykonywanie działań w zakresie zwalczania pożarów i ewakuacji zagrożonych osób znajdujących się w obiekcie.

Osoby te muszą ukończyć szkolenie wstępne z zakresu ochrony przeciwpożarowej oraz znajomości niniejszej Instrukcji.

Liczba wyznaczonych pracowników, ich szkolenie oraz wyposażenie powinny uwzględniać rodzaj i poziom występujących zagrożeń.

Podstawy prawne opracowania

Przepisy prawa

1. *Ustawa z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej (Dz. U. z 2018 r. poz. 620).*
2. *Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane (Dz. U. z 2017 r. poz. 1332, ze zm.).*
3. *Ustawa z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy (Dz. U. z 2018 r. poz. 108, ze zm.).*
4. *Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. Nr 109, poz. 719).*
5. *Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 24 lipca 2009 r. w sprawie przeciwpożarowego zaopatrzenia w wodę oraz dróg pożarowych (Dz. U. Nr 124, poz. 1030).*
6. *Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. z 2015 r. poz. 1422, z późn. zm.).*

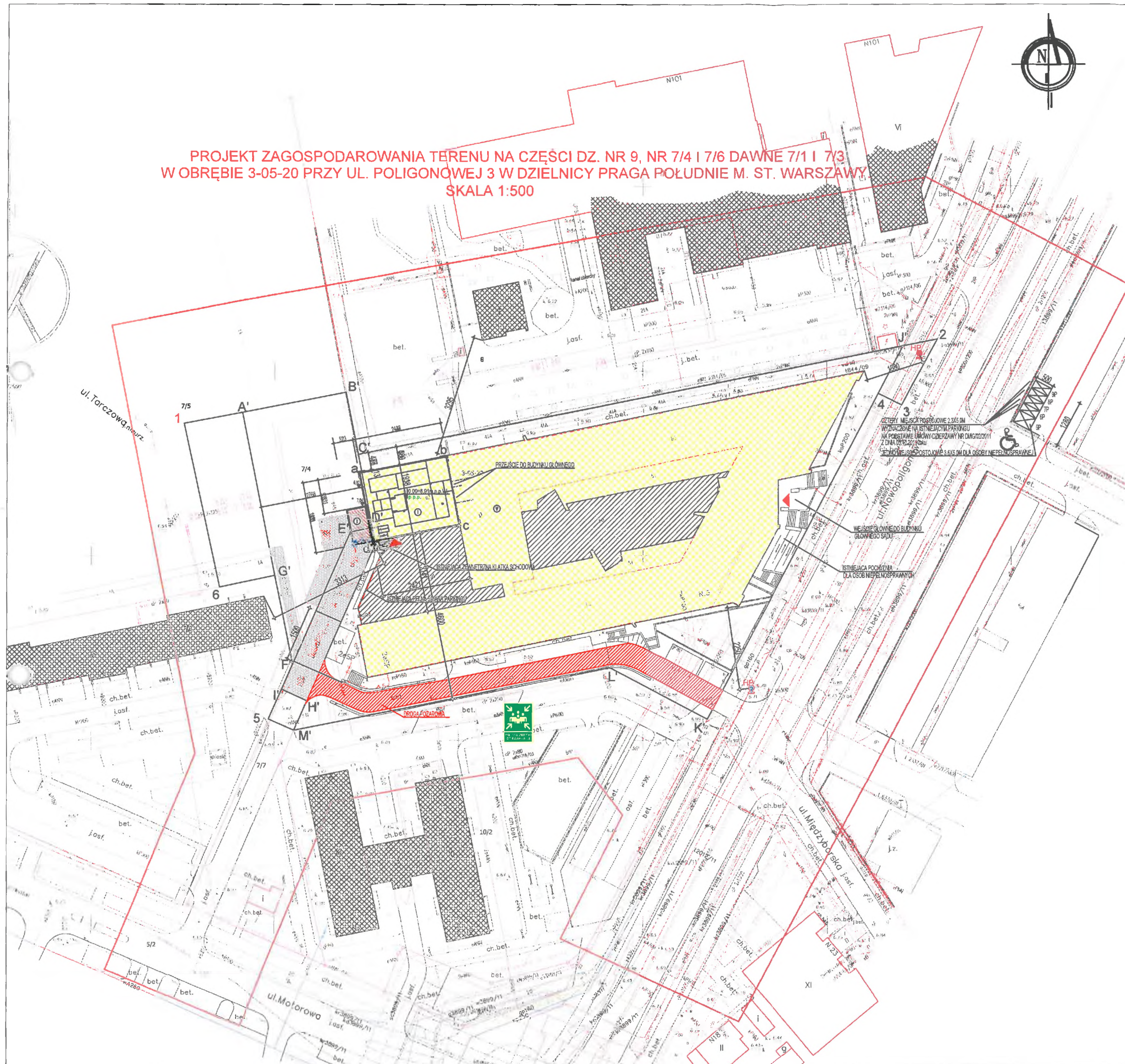
Normy techniczne

7. *PN-ISO 7010:2006 Symbole graficzne - Barwy bezpieczeństwa i znaki bezpieczeństwa - Znaki bezpieczeństwa stosowane w miejscach pracy i w obszarach użyteczności publicznej*
8. *PN-N-01256-4:1997 Znaki bezpieczeństwa. Techniczne środki przeciwpożarowe.*
9. *PN-N-01256-5:1998 Znaki bezpieczeństwa. Zasady umieszczania znaków bezpieczeństwa na drogach ewakuacyjnych i drogach pożarowych.*
10. *PN-B-02852:2001 Ochrona przeciwpożarowa budynków. Obliczanie gęstości obciążenia ogniowego oraz wyznaczanie względnego czasu trwania pożaru.*
11. *PN-EN 671-1 Stale urządzenia gaśnicze. Hydranty wewnętrzne. Hydranty wewnętrzne z węzłem półsztywnym.*
12. *PN-EN 671-3 Stale urządzenia gaśnicze. Hydranty wewnętrzne. Konserwacja hydrantów wewnętrznych z węzłem półsztywnym i hydrantów wewnętrznych z węzłem płasko składanym.*
13. *PN-IEC PN-HD 60364-5-56:2010 Instalacje elektryczne w obiektach budowlanych. Dobór i montaż wyposażenia elektrycznego. Instalacje bezpieczeństwa.*
14. *PN-EN 1838: 2005 Zastosowania oświetlenia. Oświetlenie ewakuacyjne.*
15. *PN-B-02877-4: 2001/Az1: 2006 Instalacje grawitacyjne do odprowadzania dymu i ciepła. Zasady projektowania*
16. *PKN-CEN/TS 54-14:2006 Systemy sygnalizacji pożarowej. Projektowanie, zakładanie, odbiór, eksploatacja i konserwacja instalacji.*

17. PN-EN 60849:2001 Dźwiękowe systemy ostrzegawcze.
18. PN-EN 81-73:2006 Przepisy bezpieczeństwa dotyczące budowy i instalowania dźwigów osobowych i towarowych. Część 73: Funkcjonowanie dźwigów w przypadku pożaru.
19. Dokumentacja projektowa udostępniona przez władającego budynkiem.
20. Ekspertyza stanu ochrony przeciwpożarowej oraz wystąpienie w sprawie dróg pożarowych dla Sądu Okręgowego Warszawa-Praga w Warszawie – aktualizacja. Autorzy: mgr inż. Paweł Wróbel - rzeczoznawca ds. zabezpieczeń przeciwpożarowych, Nr upr. 521/2009, mgr inż. Karol Halwic - rzeczoznawca budowlany, Nr upr. RZE/X/060/04, upr. nr ST-63/80. Warszawa, luty 2018 r.
21. Postanowienie Mazowieckiego Komendanta Wojewódzkiego Państwowej Straży Pożarnej - Znak WZ.5595.126.1.2018 z dnia 30.03.2018 r.
22. Postanowienie Mazowieckiego Komendanta Wojewódzkiego Państwowej Straży Pożarnej - Znak WZ.5595.127.1.2018 z dnia 30.03.2018 r.

PROJEKT ZAGOSPODAROWANIA TERENU NA CZĘŚCI DZ. NR 9, NR 7/4 I 7/6 DAWNE 7/1 I 7/3
W OBRĘBIE 3-05-20 PRZY UL. POLIGONOWEJ 3 W DZIELNICY PRAGA POŁUDNIE M. ST. WARSZAWY
SKALA 1:500

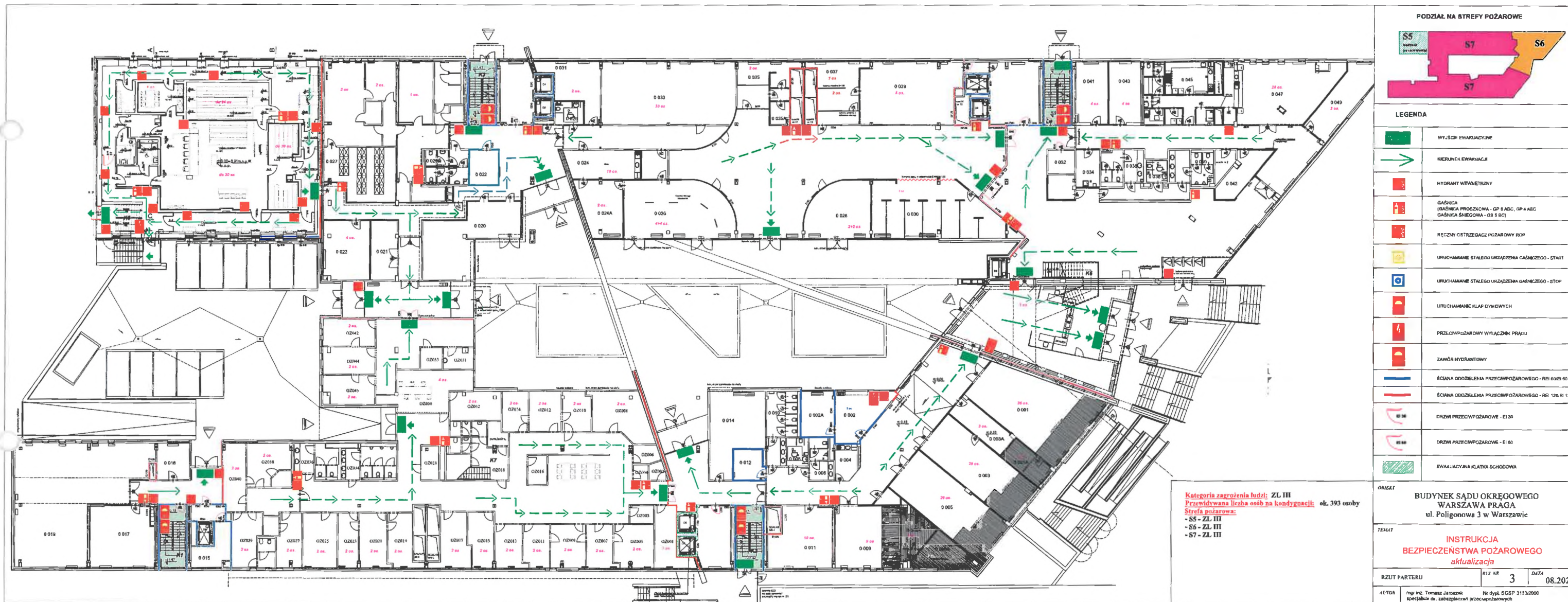

LEGENDA

	BUDYNEK SĄDU
	IŁOŚĆ KONDYGNACJI NADZIEMNYCH
	WEJŚCIE DO BUDYNKU
	HYDRANT ZEWNĘTRZNY
	DROGA POŻAROWA
	MIEJSCE ZBIÓRKI PO EWAKUACJI

OBIEKT			BUDYNEK SĄDU OKRĘGOWEGO WARSZAWA PRAGA ul. Poligonowa 3 w Warszawie
TEMAT			INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO
SITUACJA	RYS. NR	DATA	
AUTOR	mgr inż. Tomasz Jaroszek specjalista ds. zabezpieczeń przeciwpożarowych	1	08.2018

**Załączniki do Instrukcji bezpieczeństwa pożarowego dla budynku Sądu
Okręgowego Warszawa-Praga przy ul. Poligonowej 3 w Warszawie.**

Załącznik nr 1 – Plan sytuacyjny

Załącznik nr 2 – plan ewakuacji oraz rozmieszczenie urządzeń przeciwpożarowych
– poziom -1

Załącznik nr 3 – plan ewakuacji oraz rozmieszczenie urządzeń przeciwpożarowych
– parter

PODZIAŁ NA STREFY POŻAROWE

LEGENDA

	WYŚCIE EWAKUACYJNE
	KIERUNEK EWAKUACJI
	HYDRANT WĘGLOWY
	GASNIWA (GASNIWA PRZEDKOWA - GP 0 ABC, GP 4 ABC GASNIWA ŚNIEŻOWA - GS 0 BC)
	RĘCZNY OSTRZEGACZ POŻAROWY ROP
	URUCHAMIANIE STAŁEGO URZĄDZENIA GASNIWOWEGO - START
	URUCHAMIANIE STAŁEGO URZĄDZENIA GASNIWOWEGO - STOP
	URUCHAMIANIE KLAP DYMOWYCH
	PRZECIWPÓŻAROWY WYŁĄCZNIK PRĄDU
	ZAWÓR HYDRANTOWY
	ŚCIANA ODDZIELAJĄCA PRZECIWPÓŻAROWEGO - REI 60/120
	ŚCIANA ODDZIELAJĄCA PRZECIWPÓŻAROWEGO - REI 120/120
	BRUZY PRZECIWPÓŻAROWE - EI 30
	DRZWI PRZECIWPÓŻAROWE - EI 60
	EWAKUACJA NA KŁATKA SCHODOWA

Kategoria zagrożenia ludzi: ZL III
Przewidywana liczba osób na kondygnacji: ok. 392 osoby
Strefa pożarowa:
- S6 - ZL III
- S10 - ZL III

OBIEKT	HUDYNEK SĄDU OKRĘGOWEGO WARSZAWA PRAGA ul. Poligonowa 3 w Warszawie
TEMAT	INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO aktualizacja
RZUT PIĘTRA	3
RYSEK	VR
DATUM	08.2021
AUTOR	mjr inż. Tomasz Jaroński specjalista ds. zabezpieczenia przeciwpożarowego
Nr egz.	RGSP 3150/0000

PODZIAŁ NA STREFY POŻAROWE

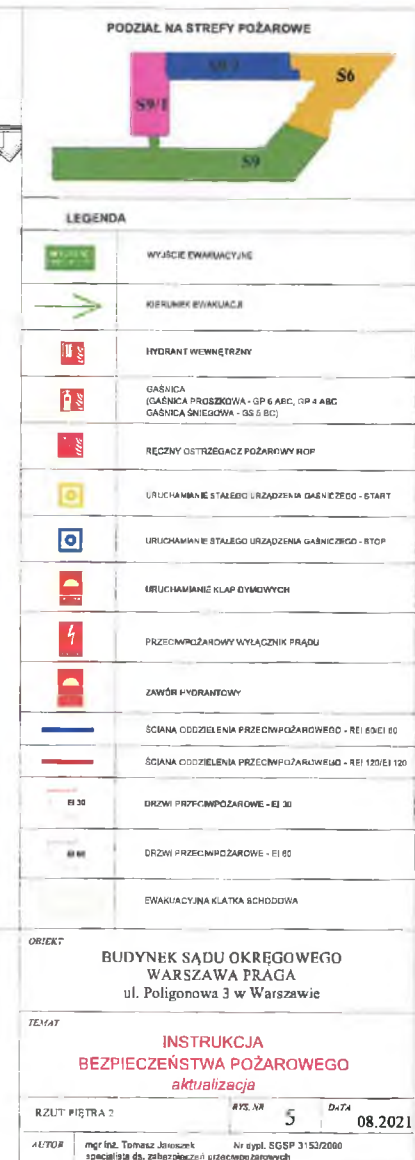
LEGENDA	
	WYJŚCIE EWAKUACYJNE
	KIERUNEK EWAKUACJI
	HYDRANT WEWNĘTRZNY
	GASNIENIE (GASNIENIE PROSZKOWE - GP 5 ABC, GP 4 ABC; GASNIENIE ŚNIEGOWA - GS 5 BC)
	RĘCZNY GŁOSZĄCZ POŻAROWY ROP
	URUCHAMIANIE STAŁEGO URZĄDZENIA GASNIENIA - START
	URUCHAMIANIE STAŁEGO URZĄDZENIA GASNIENIA - STOP
	URUCHAMIANIE KLAP DYMOWYCH
	PRZECIWPÓŻAROWY WYŁĄCZNIK PRĄDU
	ZAWÓR HYDRANTOWY
	ŚCIANA ODDZIELENIA PRZECIWPÓŻAROWEGO - REI 30/120
	ŚCIANA ODDZIELENIA PRZECIWPÓŻAROWEGO - REI 120/150
	DRZWI PRZECIWPÓŻAROWE - EI 30
	DRZWI PRZECIWPÓŻAROWE - EI 60
	EWAKUACYJNA KLATKA SCHODOWA

Kategoria zagrożenia ludzi: ZL I, ZL III
Przewidywana liczba osób na kondygnacji: ok. 472 osoby
Strefa pożarowa:
- S6 - ZL III
- S11 - ZL III + ZL I

OBJEKT
BUDYNEK SĄDU OKRĘGOWEGO
WARSZAWA PRAGA
ul. Polygonowa 3 w Warszawie

TEMAT
INSTRUKCJA
BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO
aktualizacja

RZUT PIĘTRA 4	RTS. NR 7	DATA 08.2021
AUTOR mgr inż. Tomasz Juraszek specjalista ds. zabezpieczeń przeciwpożarowych		

<p>PODZIAŁ NA STREFY POŻAROWE</p>	
<p>LEGENDA</p> <ul style="list-style-type: none"> WYŚCIE EWAKUACYJNE KIERUNEK EWAKUACJI HYDRANT WEWNĘTRZNY GAŚNICA (GAŚNICA PROSZKOWA - GP 6 ABC, GP 4 ABC; GAŚNICA ŚNIEGOWA - GS 5 BC) RECYNY OSTRZEGACZ POŻAROWY ROP URUCHAMIANIE STAŁEGO URZĄDZENIA GAŚNICZEGO - START URUCHAMIANIE STAŁEGO URZĄDZENIA GAŚNICZEGO - STOP URUCHAMIANIE KLAP RYLOWYCH PRZECIWPÓŻAROWY WYŁĄCZNIK PRĄDU ZAWÓR HYDRANTOWY ŚCIANA ODDZIELENIA PRZECIWPÓŻAROWEGO - REI 60/1 80 ŚCIANA ODDZIELENIA PRZECIWPÓŻAROWEGO - REI 120/1 190 DRZWI PRZECIWPÓŻAROWE - EI 30 DRZWI PRZECIWPÓŻAROWE - EI 60 EWAKUACyjNA KŁATKA SCHODOWA 	
<p>OBJEKT</p>	<p>BUDYNEK SĄDU OKRĘGOWEGO WARSZAWA PRAGA ul. Polygonowa 3 w Warszawie</p>
<p>TEMAT</p>	<p>INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO aktualizacja</p>
<p>WZJĄT PWNICZY</p>	<p>RYC. NR 2 DATA 08.2021</p>
<p>AUTOR</p>	<p>mjr inż. Tomasz Jarczak opracował: ss. zastępcy szefów przeciwpożarowych</p>

Kategoria zagrożenia ludzi: ZL III, PM
Przewidywana liczba osób na kondygnacji: ok. 79 osób
Strefa pożarowa:
- S1 - ZL III
- S2 - PM
- S3 - PM
- S4 - ZL III
- S5 - ZL III

Załącznik nr 4 – plan ewakuacji oraz rozmieszczenie urządzeń przeciwpożarowych
– I piętro

Załącznik nr 5 – plan ewakuacji oraz rozmieszczenie urządzeń przeciwpożarowych
– II piętro

Załącznik nr 6 – plan ewakuacji oraz rozmieszczenie urządzeń przeciwpożarowych
– III piętro

Załącznik nr 7 – plan ewakuacji oraz rozmieszczenie urządzeń przeciwpożarowych
– IV piętro

Załącznik nr 8 – Instrukcja postępowania na wypadek powstania pożaru

I. Alarmowanie

Każdy, kto zauważy pożar (bądź jego symptomy) zobowiązany jest:

- 1) bezzwłocznie wcisnąć najbliższy ROP (ręczny ostrzegacz pożarowy) i zaalarmować osoby znajdujące się w najbliższym sąsiedztwie pożaru;
- 2) następnie telefonicznie alarmuje pracownika ochrony budynku znajdującego się przy centrali sygnalizacji pożarowej (CSP) pod numer tel. .... , który alarmuje Państwową Straż Pożarną, podając dokładny adres oraz rodzaj zdarzenia;
- 3) w miarę możliwości ograniczyć rozwój pożaru przy pomocy gaśnicy lub hydrantu wewnętrznego;

II. Działania w zakresie zwalczania pożaru i ewakuacji pracowników

Po wystąpieniu alarmu pożarowego należy przystąpić do działań w zakresie zwalczania pożaru i ewakuacji pracowników.

Działania w zakresie zwalczania pożaru i ewakuacji pracowników prowadzone są przez wyznaczonych pracowników na każdej kondygnacji budynku. Działaniami tymi do czasu przybycia jednostek Państwowej Straży Pożarnej kieruje:

- Dyrektor Sądu lub osoba upoważniona, bądź zastępująca.

Po przybyciu jednostek ratowniczo-gaśniczych PSP, kierownictwo akcją obejmuje dowódca przybyłych jednostek.

Kierujący działaniami ratowniczymi ma prawo:

- wprowadzić zakaz przebywania osób trzecich w rejonie działań ratowniczych,
- przejąć w użytkowanie na czas niezbędny do działania ratowniczego nieruchomości i ruchomości, środki transportu, sprzęt, ujęcia wody, a także przedmioty i urządzenia przydatne w działaniach ratowniczych,
- żądać niezbędnej pomocy od instytucji, podmiotów gospodarczych i osób fizycznych,
- może odstąpić w trakcie działań od zasad uznanych za bezpieczne.

Każda osoba przystępująca do zwalczania pożaru i ewakuacji pracowników powinna pamiętać, że:

- w pierwszej kolejności należy przeprowadzić ratowanie zagrożonego życia ludzi,
- należy wyłączyć dopływ prądu do pomieszczeń objętych pożarem,
- nie wolno gasić wodą urządzeń elektrycznych będących pod napięciem,
- należy usunąć z zasięgu ognia materiały palne,
- nie wolno otwierać bez potrzeby drzwi, okien do pomieszczeń, w których powstał pożar, ponieważ dopływ powietrza sprzyja rozprzestrzenianiu się ognia,
- szybkie i prawidłowe uruchomienie środków gaśniczych umożliwia ugaszenie pożaru w zarodku.

Załącznik nr 9 - Sposoby poddawania przeglądom technicznym i czynnościom konserwacyjnym urządzeń przeciwpożarowych i gaśnic

Załącznik Nr 9a sposoby poddawania przeglądom technicznym i czynnościom konserwacyjnym oświetlenia awaryjnego ewakuacyjnego.

Instrukcja przeglądu rocznego oświetlenia awaryjnego i ewakuacyjnego.

Konserwacja powinna być prowadzona zgodnie z dokumentacją techniczno-ruchową dla danego typu instalacji.

Kontrolowanie działania oświetlenia awaryjnego sprowadza się do wykonania niżej wymienionych czynności (według PN-EN 50172:2005):

- w przypadku używania automatycznego urządzenia testującego informacje powinny być rejestrowane co miesiąc.
- w przypadku wszystkich innych systemów testy wraz z zarejestrowaniem ich wyników powinny być wykonywane w następujący sposób:

Rodzaj czynności	Zakres	Czasookres	Dokumentacja	Uwagi
Obsługa codzienna	Użytkownik powinien zapewnić, aby sprawdzono wizualnie wskaźniki pracy instalacji	W każdy dzień roboczy	Każde zauważone uszkodzenie powinno być zapisane w książce eksploatacji	Działania naprawcze powinny być podjęte tak szybko, jak to możliwe
Obsługa miesięczna	Użytkownik powinien zagwarantować, aby: włączono w trybie pracy awaryjnej każdą oprawę i każdy wewnętrznie podświetlany znak ewakuacyjny, poprzez symulację awarii zasilania oświetlenia podstawowego, na okres wystarczający do sprawdzenia, czy każda oprawa świeci. W tym czasie należy sprawdzić prawidłowe funkcjonowanie wszystkich opraw oświetlenia awaryjnego i podświetlanych znaków	Co najmniej raz w miesiącu	Każde uszkodzenie powinno być zapisane w książce eksploatacji	Działania naprawcze powinny być podjęte tak szybko, jak to możliwe. Uwaga: należy wyłączyć tylko te obwody, które zasilają lampy oświetlenia awaryjnego, unikać wyłączania obwodów zasilających urządzenia bardzo istotne dla funkcjonowania obiektu
Obsługa półroczna	Użytkownik powinien zagwarantować, aby wykonano ten sam test co comiesięcznie, a także test pełnookresowy, połączony z pomiarem czasu pracy awaryjnej i zarejestrowaniem jego wyników	Co najmniej dwa razy w roku	Każde uszkodzenie powinno być zapisane w książce eksploatacji	Działania naprawcze powinny być podjęte tak szybko, jak to możliwe.

Ponadto należy:

- wykonać zewnętrzne oględziny opraw oświetlenia awaryjnego i ewakuacyjnego (czy nie ma uszkodzeń mechanicznych;
- sprawdzić czy oświetlenie ewakuacyjne pojawi się w ciągu 2 s po zaniku innego rodzaju oświetlenia elektrycznego.
- sprawdzić przy przeglądzie czy natężenie oświetlenie ewakuacyjnego nie jest mniejsze niż 1 lx.
- sprawdzić czy po zaniku napięcia akumulatory wmontowane w oprawy będą pracowały przez 1 godzinę.
- dbać o czystość napisów oraz piktogramów na oprawach,
- przynajmniej raz na pół roku zdjąć i oczyścić klosze.
- w przypadku, gdy któraś z lamp nie zadziała wezwać serwis techniczny zajmujący się tego rodzaju oświetleniem,
- uszkodzone oprawy lub akumulatory wymienić na nowe.

Załącznik Nr 9b – sposoby poddawania przeglądom technicznym i czynnościom konserwacyjnym instalacji wodociągowej przeciwpożarowej – hydranty wewnętrzne 25, 33, 52.

Powinna być poddawana przeglądom i czynnościami konserwacyjnymi zgodnie z PN-EN 671-3 stałe urządzenia gaśnicze - hydranty wewnętrzne.

Doroczne przeglądy i konserwacje

Przeglądy i konserwacja powinny być przeprowadzane przez osobę kompetentną. Wąż hydrantu powinien być całkowicie rozwinięty, hydrant poddany ciśnieniu i sprawdzony według następujących punktów, czy:

- urządzenie nie jest zastawione, nie uszkodzone, a elementy nie są skorodowane lub przeciekające;
- instrukcje obsługi są czyste i czytelne;
- miejsce umieszczenia jest wyraźnie oznakowane;
- mocowania do ściany są odpowiednie do ich przeznaczenia i pewnie zamontowane;
- wypływ wody jest równomierny i dostateczny (wskazane jest użycie miernika przepływu oraz miernika ciśnienia);
- miernik ciśnienia (jeżeli jest zastosowany) pracuje prawidłowo i w swoim zakresie pomiarowym;
- wąż na całej długości nie wykazuje oznak uszkodzeń, zniekształceń, zużycia ani pęknięć. Jeżeli wąż wykazuje jakieś uszkodzenia, powinien być wymieniony na nowy lub poddany próbie ciśnieniowej na maksymalne ciśnienie robocze;
- zaciski, lub taśmowanie, węża są prawidłowego typu i właściwie zaciśnięte;
- zwijadło wężowe obraca się lekko w obu kierunkach;
- w przypadku wychylnego zwijadła wężowego zwijadło wężowe obraca się łatwo i czy wychyli się o 180°;
- w przypadku ręcznych zwijadeł zawór odcinający jest właściwego typu i czy działa łatwo i prawidłowo;
- w przypadku zwijadeł automatycznych praca zaworu automatycznego jest prawidłowa oraz czy praca dodatkowego serwisowego zaworu odcinającego jest właściwa;
- stan przewodów rurowych zasilających w wodę jest właściwy, szczególną uwagę zwrócić na to czy odcinki elastyczne nie wykazują oznak zużycia lub zniszczenia;
- jeżeli hydrant wyposażony jest w szafkę, czy nie nosi ona oznak uszkodzenia i czy drzwiczki szafki łatwo się otwierają;
- prądownica jest właściwego typu i czy łatwo się nią posługiwać;
- praca prowadnic węża jest prawidłowa, upewnić się, że są one właściwie i pewnie zamocowane;
- pozostawić hydrant wewnętrzny w stanie gotowym do natychmiastowego użycia,
- jeżeli konieczne są poważniejsze naprawy, hydrant powinien być oznakowany "USZKODZONY" i kompetentna osoba powinna powiadomić o tym użytkownika właściciela.

Okresowe przeglądy i konserwacje wszystkich wężów

Co 5 lat wszystkie węże powinny być poddane próbie ciśnieniowej na maksymalne ciśnienie robocze instalacji, zgodnie z EN 671-1 i/lub EN 671-2.

Dokumentowanie przeglądów i konserwacji

Po przeglądzie i przeprowadzeniu niezbędnych pomiarów hydranty wewnętrzne powinny być przez kompetentne osoby oznakowane napisem "SPRAWDZONE". Osoby odpowiedzialne powinny przechowywać trwałe zapisy o wszystkich przeglądach, kontrolach i testach. Zapis taki powinien zawierać:

- datę (miesiąc i rok) przeglądu i testów;
- wyniki testów;
- wykaz i datę zainstalowania części zamiennych;
- dodatkowe testy do wykonania, jeśli są wymagane;
- datę (miesiąc i rok) następnego przeglądu i testów;
- wykaz wszystkich hydrantów wewnętrznych z węzem półsztywnym i/lub z węzem płasko składanym.

Bezpieczeństwo pożarowe podczas przeglądów i konserwacji

Ponieważ przegląd i konserwacja mogą okresowo zmniejszyć efektywność zabezpieczenia przeciwpożarowego należy:

- zależnie od przewidywanego zagrożenia pożarowego, poddać równocześnie konserwacji na danej powierzchni tylko ograniczoną liczbę hydrantów;
- zapewnić dodatkowe przedsięwzięcia zabezpieczające oraz przeprowadzić dodatkowy instruktaż na czas konserwacji oraz na okres braku zasilania w wodę.

Usuwanie usterek

Tylko podzespoły, na przykład węże, prądownice, zawory odcinające, spełniające wymagania standardów dostawców lub mające dopuszczenia do stosowania w hydrantach wewnętrznych mogą być używane do wymiany, zastępując niewłaściwe w celu dalszego użytkowania.

Uwaga: Podstawą jest usunięcie wszystkich stwierdzonych usterek w możliwie jak najkrótszym czasie, tak by instalacja gaśnicza przywrócona została do właściwego stanu.

Etykiety konserwacji i przeglądów

Dane dotyczące konserwacji i przeglądu powinny być zapisane na etykiecie, która nie może zakrywać żadnych oznaczeń producenta. Na etykiecie powinny być umieszczone następujące dane:

- słowo "SPRAWDZONE";
- nazwa i adres dostawcy hydrantu;
- znak jednoznacznie identyfikujący osobę kompetentną; data (rok i miesiąc), kiedy konserwacja była przeprowadzona.

Załącznik Nr 9c – sposoby poddawania przeglądów technicznym i czynnościom konserwacyjnym systemu sygnalizacji pożarowej.

Zgodnie z PKN-CEN/TS 54-14 instalacja powinna być regularnie konserwowana (przeglądana) i poddawana obsłudze technicznej.

Obsługa codzienna.

Użytkownik lub właściciel powinien zapewnić, aby w każdy dzień roboczy było sprawdzone:

- czy centrala sygnalizacji pożaru (CSP) wskazuje stan dozoru, lub czy każde odchylenie od stanu dozoru jest odnotowane w książce eksploatacji, i czy we właściwy sposób został zawiadomiony konserwator,
- czy po każdym alarmie zarejestrowanym poprzedniego dnia podjęto odpowiednie działania,
- czy jeżeli instalacja była wyłączona, przełączana lub miała wykasowaną sygnalizację, to została przywrócona do stanu dozoru.

Każda zauważona nieprawidłowość powinna być odnotowana w książce eksploatacji i możliwie szybko usunięta.

Obsługa miesięczna.

Użytkownik lub właściciel powinien zapewnić, aby co najmniej raz w miesiącu; przeprowadzono próby rozruchu każdego awaryjnego zespołu prądowłóczego, który powinien spełniać wymagania określone w cytowanej wyżej normie, oraz sprawdzono zapas paliwa i - w razie potrzeby - uzupełniono go, zagwarantowano wystarczający zapas papieru, tuszu lub taśmy dla każdej drukarki, przeprowadzono test wskaźników optycznych w centrali (wg PN-EN 54-2:2002 p.12.11), a każdy fakt niesprawności jakiegokolwiek wskaźnika został odnotowany w książce eksploatacji.

Każda zauważona nieprawidłowość powinna być odnotowana w książce eksploatacji i możliwie szybko usunięta.

Obsługa kwartalna.

Użytkownik lub właściciel powinien zapewnić, aby co najmniej raz na trzy miesiące, osoba kompetentna;

- sprawdziła wszystkie zapisy w książce eksploatacji i podjęła niezbędne działania, aby doprowadzić do prawidłowej pracy instalacji,
- spowodowała zadziałanie, co najmniej jednej czujki lub ręcznego ostrzegacza pożarowego w każdej strefie, w celu sprawdzenia czy CSP prawidłowo odbiera i wyświetla określone sygnały, emituje alarm akustyczny oraz uruchamia wszystkie inne urządzenia alarmowe i pomocnicze,
- sprawdziła, czy nadzorowanie uszkodzeń CSP funkcjonuje prawidłowo,
- sprawdziła zdolność CSP do uaktywnienia wszystkich trzymaczy i zwalniczy drzwi, tam gdzie jest to możliwe, spowodowała zadziałanie każdego łącza do straży pożarnej lub do zdalnego centrum alarmowego,
- przeprowadziła wszystkie inne próby, określone przez instalatora, dostawcę lub producenta,
- dokonała rozpoznania, czy nastąpiły jakieś zmiany budowlane w budynku lub jego przeznaczeniu, które mogły mieć wpływ na poprawność rozmieszczenia czujek i ręcznych ostrzegaczy pożarowych oraz urządzeń alarmowych i jeżeli tak – dokonała oględzin.

Każda zauważona nieprawidłowość powinna być odnotowana w książce eksploatacji i możliwie szybko usunięta.

Obsługa roczna.

Użytkownik lub właściciel powinien zapewnić, aby co najmniej raz w roku, specjalista przeprowadził próby zalecane dla obsługi codziennej, miesięcznej i kwartalnej,

- sprawdził każdą czujkę na poprawność działania zgodnie z zaleceniami producenta,
- sprawdził zdolność CSP do uaktywnienia wszystkich wyjść funkcji pomocniczych,
- sprawdził wzrokowo, czy wszystkie połączenia kablowe i aparatura są sprawne, nieuszkodzone i odpowiednio zabezpieczone,
- dokonał oględzin, w celu ustalenia, czy nastąpiły jakieś zmiany budowlane w budynku lub jego przeznaczeniu, które mogły wpłynąć na poprawność rozmieszczenia czujek i ręcznych ostrzegaczy pożarowych oraz urządzeń alarmowych; sprawdzi także, czy pod każdą czujką jest utrzymana wolna przestrzeń co najmniej 0,5 m we wszystkich kierunkach i czy wszystkie ręczne ostrzegacze pożarowe są dostępne i widoczne,
- sprawdził stan wszystkich baterii akumulatorów rezerwowych.

Każda zauważona nieprawidłowość powinna być odnotowana w książce eksploatacji i możliwie szybko usunięta.

Załącznik Nr 9d – sposoby poddawania przeglądom technicznym i czynnościom konserwacyjnym dźwiękowego systemu ostrzegawczego (DSO).

Protokół konserwacji nr .... - .... - ....
numer miesiąc rok

Konserwacja Dźwiękowego Systemu Ostrzegawczego dla budynku Sądu Okręgowego Warszawa-Praga z garażem podziemnym przy ul. Poligonowej 3 w Warszawie, przeprowadzona została w dniu: .....

Obiektu: budynek Sądu Okręgowego Warszawa-Praga z garażem podziemnym

Lokalizacja obiektu: Warszawa, ul. Poligonowa 3

TESTY KONSERWACYJNE

- Systemu DSO -

1. Test tygodniowy

<i>Numer Testu</i>	Nazwa testu	Wynik testu OK NOK NT
Test tygodniowy		
Kontrola pracy centrali nagłośnieniowej		
1.1.	Kontrola zasilania	
1.2.	Kontrola trybów pracy kontrolera sieciowego	
1.3.	Kontrola trybów pracy wzmacniaczy	
Kontrola pracy zasilaczy awaryjnych i linii głośnikowych		
1.4.	Kontrola poprawności pracy systemu zasilania awaryjnego	
1.5.	Kontrola stanu linii głośnikowych na kontrolerze sieciowym	

2. Test miesięczny

2.1.	Test zadziałania systemu, przy sztucznie wywołanym alarmie II stopnia z centrali sygnalizacji pożarowej (próbę należy przeprowadzić przy udziale osoby odpowiedzialnej za system p-poż – przy wyłączonych wzmacniaczach .	
2.2.	Test sygnalizacji stanów niewłaściwych do centrali sygnalizacji pożarowej a) odłączenie jednej z linii głośnikowych b) wyłączenie zasilania podstawowego Sprawdzić zarejestrowanie usterek w centrali sygnalizacji pożarowej	

3. Test kwartalny

3.1.	Test zadziałania systemu przy sztucznie wywołanym alarmie II stopnia z centrali sygnalizacji pożarowej (próbę należy przeprowadzić przy udziale osoby odpowiedzialnej za system sygnalizacji pożarowej – przy włączonych wzmacniaczach . Skontrolować należy losowo wybrane kondygnacje.	
3.2.	Kontrola parametrów programowych systemu – ustawienia programowe centrali systemu.	
3.3.	Test zadziałania systemu przy symulacji uszkodzenia jednego ze wzmacniaczy – sprawdzenie poprawności włączenia do systemu wzmacniacza rezerwowego.	
3.4.	Kontrola wizualna głośników	
3.5.	Kontrola poprawności zasilania podstawowego (wydzielony, opisany obwód RNN)	
3.6.	Kontrola automatycznego przejścia na zasilanie awaryjne	
3.7.	Kontrola poprawności zasilania awaryjnego	
3.8.	Kontrola automatycznego powrotu na zasilanie podstawowe	
3.9.	Kontrola stanu przewodów sygnałowych i zasilających	
3.10.	Kontrola stanu szafy i przewodów łączących	
3.11.	Czyszczenie elementów centrali systemu – czyszczenie filtrów	

Uwagi

Opis:

Konserwację przeprowadził:

Konserwację zatwierdził:

.....
(podpis)

.....
(podpis)

Wyniki testu:

OK – poprawnie,

NOK – nie poprawnie (Not OK),

NT – nie sprawdzany (Not Tested),

Jeżeli NOK – należy stworzyć kartę usterki,

Jeżeli NT – wyjaśnienie dlaczego nie przeprowadzono testu.

* - niepotrzebne skreślić

Załącznik Nr 9e – sposoby poddawania przeglądom technicznym i czynnościom konserwacyjnym stałej instalacji gazowej na gaz obojętny (IG 55)

Serwis i konserwacja systemu

Dane ogólne

Instalator powinien przeszkolić użytkownika w zakresie wymagań serwisowych i szkolenia personelu w zakresie bezpieczeństwa. Jeśli występuje szczątkowe ryzyko należy przekazać tę informację użytkownikowi.

Użytkownik powinien kontrolować program inspekcji, aranżować przeglądy zgodnie z wymaganą częstotliwością oraz zachować zapis z inspekcji i serwisu w książce serwisowej.

Uwaga.

Ciągła zdolność do efektywnego działania systemu zwalczającego pożar polega na pełnym odpowiednim przeprowadzeniu testów.

Instalator powinien wyposażać użytkownika w książkę serwisową, w której będą zapisywane szczegóły serwisu i inspekcji.

Program inspekcji wykonywany przez użytkownika

Instalator powinien zapoznać użytkownika z programem inspekcji komponentów systemu. Program inspekcji użytkownika zmierza do wykrycia uszkodzeń we wczesnej fazie zanim może zająć potrzeba uruchomienia systemu.

Odpowiedni program zawiera:

a) Czynności tygodniowe:

- wizualnie sprawdzić zagrożenia i integralność pomieszczenia pod kątem zmian mogących wprowadzić redukcję skuteczności systemu,
- sprawdzenie wizualne czy nie ma zniszczeń rurociągu oraz że wszystkie elementy kontrolne i komponenty systemu są poprawnie zamontowane i nie zniszczone,
- sprawdzić czujniki ciśnienia czy wskazania są poprawne i podjąć akcję (powiadomienie serwisu) jeśli nie są poprawne.

b) Czynności miesięczne:

- sprawdzić czy cały personel, który może użyć elementów lub całego systemu jest przeszkolony, w szczególności powinien zostać poinstruowany nowy personel.

Harmonogram serwisu.

Harmonogram serwisów powinien zawierać wymagania okresowej inspekcji i testu kompletnego systemu, włącznie ze zbiornikami ciśnieniowymi.

Odpowiednia procedura weryfikacji systemu przedstawiona jest poniżej:

a) Czynności półroczne:

- test i serwis detekcji elektrycznej i systemu sterującego zgodnie z instrukcją producenta. Każdy detektor dymu powinien być przetestowany co najmniej raz w roku,
- weryfikacja wizualna rurociągów celem sprawdzenia ich stanu. Wymienić, lub sprawdzić ciśnieniowo i jeśli zajdzie potrzeba naprawić skorodowany lub mechanicznie zniszczony rurociąg,
- zewnętrznie sprawdzić zbiorniki, czy nie wykazują uszkodzeń lub nieautoryzowanych modyfikacji oraz zniszczeń węży systemowych,

- sprawdzić wskaźniki ciśnienia zbiorników. Odchylenie przy systemach z gazem ciekłym (jak NOVEC-1230) powinno mieścić się w granicy 10% względem prawidłowego ciśnienia napełnienia.
- dla gazów ciekłych sprawdzić wagę, aby zweryfikować poprawną zawartość zbiorników. Wymienić lub dopełnić jeśli spadek jest większy niż 5%.

b) Czynności roczne:

Sprawdzić wizualnie czy nie nastąpiły zmiany w konstrukcji pomieszczenia (nowe otwory, pęknięcia ścian). Jeśli zmiany są widoczne lub też nie można ich wizualnie ocenić należy sprawdzić integralność pomieszczenia za pomocą testu wykonanego wentylatorem drzwiowym. Jeśli zmierzona powierzchnia wycieków zwiększyła się od pomiaru podczas instalacji co jednocześnie zakłóci działanie systemu, należy podjąć kroki aby zredukować wycieki.

c) Zgodnie z datą następnego badania zbiornika:

Należy zdemonstrować zbiorniki oraz poddać badaniu ciśnieniowemu. Badanie wykonać w obecności inspektora posiadającego odpowiednie uprawnienia pozwalające na przedłużenie okresu użytkowania zbiornika. Po zdemonstrowaniu zbiorników pomieszczenie nie będzie chronione. Należy przewidzieć zamiennie środki zabezpieczenia pomieszczenia podczas wyłączenia systemu z pracy. Centrala sterująca stałymi urządzeniami gaśniczymi powinna pełnić nadal funkcję wykrywania i sygnalizacji pożaru.

Załącznik Nr 9f – sposoby poddawania przeglądów technicznym i czynnościom konserwacyjnym urządzenia oddymiania grawitacyjnego.

Konserwacja roczna

(ustalenia wg DTR urządzenia oraz instrukcji obsługi)

- a) Sprawdzenie skrzynki alarmowej
- b) Sprawdzenie przycisku alarmowego
- c) Sprawdzenie masy naboju CO₂.
- d) Sprawdzenie stanu rurek stalowych.
- e) Kontrola i regulacja siłownika pneumatycznego i elektrycznego.
- f) Sprawdzenie stanu :
  - izolacja podstawy klapy
  - kopułki z poliwęglanu
  - uszczelki.
- g) Przesmarowanie wrzeciona kopułki klapy.
- h) Sprawdzenie elektromagnesu na 24 V.
- i) Sprawdzenie centralki oddymiającej jej parametrów.
- j) Sprawdzenie przekazywania sygnałów alarmowych na centralkę zbiorczą
- k) Sprawdzenie podawanie sygnałów otwarcia do klap.
- l) Sprawdzenie prawidłowości otwarcia
- m) Wykonanie czynności konserwacyjnych jak przy pneumatyce.
- n) Ręczne zazbrojenie klap

Załącznik Nr 9g – sposoby poddawania przeglądom technicznym i czynnościom konserwacyjnym przeciwpożarowego wyłącznika prądu

Przeciwpożarowy wyłącznik powinien być poddawany przeglądom technicznym i czynnościom konserwacyjnym nie rzadziej niż raz w roku. Przegląd przeciwpożarowego wyłącznika prądu powinien obejmować sprawdzenie prawidłowości jego działania zgodnie z przepisami techniczno-budowlanymi, czytelność oznakowania pozycji "załączony", "wyłączony", prawidłowość oznakowania, zapewnienie właściwego dostępu. Dla przeciwpożarowego wyłącznika prądu należy założyć książkę przeglądów i czynności konserwacyjnych, w której należy odnotowywać przeprowadzenie i wyniki czynności przeglądowych oraz stwierdzenie, czy wyłącznik działa prawidłowo.

Nadzór nad stanem technicznym przeciwpożarowego wyłącznika prądu winna sprawować osoba posiadająca wymagane kwalifikacje w zakresie eksploatacji i napraw instalacji i urządzeń elektrycznych.

Załącznik Nr 9h – sposoby poddawania przeglądów technicznym i czynnościom konserwacyjnym gaśnic.

Przeglądy i konserwacje gaśnic przeprowadza się w terminach określonych przez producentów sprzętu lecz nie rzadziej niż określa to rozporządzenie w sprawie ochrony przeciwpożarowej. Producent również określa co wchodzi w zakres przeglądów i konserwacji.

Instrukcja przeglądu - konserwacji gaśnicy proszkowej typu "x" z manometrem

1. Wykonać zewnątrz oględziny gaśnicy - sprawdzić czy:
  - plomba i zawleczka nie zostały uszkodzone,
  - gaśnica nie jest uszkodzona mechanicznie,
  - nie ma miejsc skorodowanych na zbiorniku,
  - pyszczek wylotowy lub wąż są drożne,
  - posiada czytelną i właściwą etykietę oraz kontrolkę,
  - wskaźnik ciśnienia znajduje na się na polu zielonym (dla 20°C ciśnienie 1,5 MPa)
2. Nakleić kontrolkę z datą następnego przeglądu.

W gaśnicach posiadających wąż z prądownicą sprawdzamy stan techniczny węża, drożność i trwałość połączeń. W gaśnicach o pojemności zbiornika powyżej 6 dm³ sprawdzamy ważność jego legalizacji.

Instrukcja przeglądu - konserwacji gaśnicy na CO₂.

1. Wykonać oględziny zewnętrzne gaśnicy - sprawdzić czy:
  - plomba i zawleczka nie zostały uszkodzone,
  - gaśnica nie jest uszkodzona mechanicznie,
  - nie ma miejsc skorodowanych na zbiorniku,
  - posiada czytelną i właściwą etykietę oraz kontrolkę z ostatniego przeglądu,
  - posiada aktualną, czytelną datę następnej legalizacji zbiornika,
  - zbiornik posiada trwale wybitą masę netto, brutto oraz tarę,
  - ubytek masy CO₂ nie większy niż 5%,
  - drożność, stan techniczny tuby oraz uchwytu i przewodu jest prawidłowy i właściwy dla danego typu gaśnicy.
2. Nakleić kontrolkę z datą następnego przeglądu.

Załącznik nr 10

„ZATWIERDZAM”

.....

Plan praktycznego sprawdzenia organizacji oraz warunków ewakuacji

Opracował:

Warszawa, rok .....

1. Wykaz osób wyznaczonych do praktycznego przeprowadzenia ewakuacji

Przed każdymi ćwiczeniami należy wyznaczyć personel, który będzie posiadał określone zadania w czasie ćwiczeń ewakuacyjnych. Wykaz tych należy poddać weryfikacji i ewentualnej aktualizacji. Wyznaczając personel należy przede wszystkim uwzględniać miejsce przebywania (pracy), zajmowane stanowisko (pełnioną funkcję), ale także indywidualne predyspozycje i umiejętności danej osoby.

Wskazaniem jest, aby wyznaczone osoby w trakcie ćwiczeń były w sposób wyraźny oznakowani, np. kamizelki w kolorze jaskrawym, opaska na ramieniu, itp.

Poniżej przedstawiono propozycję wykazu osób funkcyjnych i podporządkowanych im pracowników wraz z wyznaczeniem ich zakresu (rejonu) działania.

Lp.	Osoba funkcyjna	Wyznaczona osoba Imię i nazwisko Tel.	Osoba zastępująca Imię i nazwisko Tel.	Rejon działania
1.	Zarządca budynku			Cały obiekt
2.	Kierownik ewakuacji/ ćwiczeń ewakuacyjnych			Cały obiekt
3.	Osoby wyznaczone do działań związanych z ewakuacją i gaszeniem pożaru na poszczególnych kondygnacjach	1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10.		Konkretna kondygnacja/ jej część/ strefa pożarowa lub jej część
4.	Ochrona budynku	1. 2. 3.		Pom. ochrony Teren przyległy do budynku
5.	Rozjemcy - Osoby oceniające przebieg ewakuacji w trakcie ćwiczeń	1. 2. 3.		Poszczególne kondygnacje budynku

2. Informacje ogólne

Podstawowym założeniem przyjętym w planie praktycznego sprawdzenia ewakuacji jest właściwe alarmowanie użytkowników budynku, w tym także osób wyznaczonych do przeprowadzenia ewakuacji. W tym celu wykorzystywany będzie poprzez nadanie sygnału dźwiękowego za pomocą DSO lub wcześniej poprzez system łączności telefonów mobilnych. W przypadku ogłoszenia alarmu celem przeprowadzenia ewakuacji, wyznaczone osoby powinni bezzwłocznie zgłosić się w wyznaczonym rejonie działania i rozpocząć ewakuację użytkowników budynku.

Spostrzeżenia i uwagi dotyczące ewakuacji należy zgłaszać kierownikowi ewakuacji po zakończeniu ćwiczeń.

3. Ogólny zakres odpowiedzialności personelu wyznaczonego do przeprowadzenia ewakuacji

Zarządca obiektu - odpowiedzialny za powiadomienie Komendanta Miejskiego PSP o zamiarze przeprowadzenia ćwiczeń ewakuacyjnych w obiekcie - obowiązkowo, co najmniej raz na dwa lata (wzór zawiadomienia w załączniku nr 11 niniejszej Instrukcji).

Dyrektor Sądu bądź osoba przez niego upoważniona i użytkownicy budynku – są odpowiedzialni za opracowanie, weryfikację (i aktualizację) planu postępowania na wypadek zagrożenia, organizację ćwiczeń ewakuacyjnych, w tym:

- wyznaczenie kierownika ewakuacji,
- przedstawienie propozycji osób prowadzących i oceniających ewakuację,
- uzgodnienie terminu przeprowadzenia ćwiczeń.

Kierownik ewakuacji/ćwiczeń ewakuacyjnych – odpowiedzialny za wdrożenie całości planu działania. Osoba ta koordynuje plan włącznie z ustaleniem scenariusza ćwiczeń oraz wyborem, przeszkoleniem i zorganizowaniem właściwego personelu do przeprowadzenia działań (w tym ćwiczeń) oraz za kierowanie i nadzorowanie działań podczas ćwiczeń i realnego zagrożenia. Kierownik ćwiczeń ewakuacyjnych jest zobowiązany powiadomić zarządcę budynku (telefonicznie) przed rozpoczęciem ćwiczeń ewakuacyjnych o zamiarze przystąpieniu do ich przeprowadzenia. Kierownik ćwiczeń ewakuacyjnych jest odpowiedzialny za sprawdzenie i właściwe przygotowanie dróg ewakuacyjnych do ćwiczeń.

Osoby wyznaczone do działań związanych z ewakuacją – nadzorują ruch osób znajdujących się w danej części obiektu. Ponadto dokonują przeszukiwania przestrzeni, pomieszczeń budynku oraz organizują gaszenie pożaru podręcznym sprzętem gaśniczym w przypadkach, kiedy jest ono możliwe. Osoby te dokonują rozpoznania czy są osoby z ograniczoną zdolnością poruszania się - jeżeli tak to nadzorują ich ewakuację, z wykorzystaniem dostępnych sił ludzkich, pomocnych przy ich ewakuacji.

Pracownicy ochrony budynku – zabezpieczają i wydają klucze do wyjść, sprawdzają czy windy osobowe zjechały na poziom parteru z drzwiami w pozycji otwartej, współpracują z osobami funkcyjnymi wyznaczonymi do ewakuacji ludzi i udzielają niezbędnej pomocy w tym zakresie.

4. Zakres zadań i wymagania odpowiedzialności personelu wyznaczonego do przeprowadzenia ewakuacji

Zadania i obowiązki Kierownika ewakuacji

Kierownik ewakuacji powinien:

- znać plan postępowania na wypadek powstania pożaru, planu ewakuacji,
- opracować harmonogram i scenariusz ćwiczeń ewakuacyjnych,
- przeprowadzić szkolenie, zapoznanie z procedurami, personelu wyznaczonego do przeprowadzenia ćwiczeń ewakuacyjnych,
- współpracować z zarządcą i użytkownikami budynku w zakresie koordynacji i uzgodnień zaplanowanych ćwiczeń z zarządcą obiektu (ewentualnie także ze strażą pożarną) i personelem wyznaczonym do przeprowadzenia ewakuacji,
- posiadać umiejętność koordynacji i prowadzenia działań ewakuacyjnych oraz współpracy z jednostkami ratowniczo-gaśniczymi straży pożarnej,
- przyjmować informacje na temat osób obecnych na miejscu zbiórki i sporządzić listę osób nieobecnych,
- gromadzić informacje z obserwacji od personelu prowadzącego ćwiczenia ewakuacyjne (także w czasie realnego zagrożenia),

- posiadać informację dotyczącą liczby osób, które potencjalnie mogą przebywać w budynku Sądu,
- prowadzić dokumentację ćwiczeń ewakuacyjnych.

W ramach współpracy z innymi osobami odpowiedzialnymi Kierownik ewakuacji powinien:

- powiadomić i utrzymywać kontakt z zarządcą obiektu podczas ćwiczeń ewakuacyjnych, jak i podczas ewakuacji w czasie zagrożenia,
- koordynować ćwiczenia (współpracować) ze strażą pożarną (JRG PSP) i z innymi służbami zarówno podczas ćwiczeń, jak też i w czasie zagrożenia,
- nadzorować personel wyznaczony do przeprowadzenia ewakuacji, zarówno podczas ćwiczeń, jak też i w czasie realnego zagrożenia.

5. Zadania i obowiązki osób wyznaczonych do działań związanych z ewakuacją

Osoba wyznaczona do działań związanych z ewakuacją powinna:

- posiadać znajomość planu ewakuacji budynku i znajomość zadań (między innymi niżej określonych instrukcji szczegółowych) dotyczących obszaru jego działania,
- po ogłoszeniu ewakuacji (usłyszeniu alarmu) udać się do wyznaczonego rejonu działania,
- kierować użytkowników budynku podczas ewakuacji (w swoim obszarze działania) do odpowiednich wyjść ewakuacyjnych (na poziome i pionowe drogi ewakuacyjne, te, które są najbliższe i jednocześnie bezpieczne),
- sprawdzić podczas ewakuacji wszystkie pomieszczenia i miejsca w swoim obszarze działania – sprawdzić czy wszyscy usłyszeli alarm i rozpoczęli ewakuację,
- spowodować aby udzielono pomocy osobom, które potrzebowałyby niezbędnej pomocy podczas ewakuacji,
- sprawdzić, czy wszystkie drzwi stosowane na drogach ewakuacyjnych są w pozycji zamkniętej (między innymi drzwi z samozamykaczami), jeżeli nie to zapewnić ich zamknięcie; nie należy zamykać drzwi na klucz,
- ewakuować się z budynku po wypełnieniu wszystkich swoich obowiązków,
- zgłosić się do miejsca zbiórki w celu sprawdzenia stanu osobowego.

W ramach współpracy z innymi osoba ta powinna:

- kontaktować się z kierownikiem ćwiczeń – dotyczy zarówno ćwiczeń, jak i ewakuacji w czasie realnego zagrożenia,
- kierować działaniami użytkowników i osób funkcyjnych w swoim obszarze działania, zarówno podczas ćwiczeń, jak i podczas ewakuacji w czasie realnego zagrożenia.

6. Zadania i obowiązki osób oceniających przebieg ewakuacji

Osoba oceniająca przebieg ewakuacji powinna:

- znać plan ewakuacji ludzi z budynku,
- podczas ćwiczeń ewakuacyjnych obserwować na danej kondygnacji wykonywane czynności przez wyznaczony do przeprowadzenia ewakuacji personel (zachowanie się personelu) i zachowanie się pozostałych użytkowników budynku w danej strefie, kondygnacji (osób ewakuowanych z danej strefy, kondygnacji),
- ewakuować się z budynku po wykonaniu wszystkich wyznaczonych dla niej obowiązków,
- zgłosić się do miejsca zbiórki w celu sprawdzenia stanu osobowego,
- zgłosić kierownikowi ewakuacji swoje spostrzeżenia celem omówienia i podsumowania ćwiczeń.

7. Plan praktycznego sprawdzenia ewakuacji

Ewakuacja z budynku – sposoby postępowania

W przypadku prowadzenia ćwiczeń ewakuacyjnych, jak również w sytuacjach realnego zagrożenia (przede wszystkim powstanie pożaru w budynku) należy zastosować się do niżej podanych wskazań:

- do ewakuacji budynku należy wykorzystać korytarze, klatki schodowe oraz wyjścia przeznaczone do celów ewakuacyjnych,
- rozpoczęcie ewakuacji z budynku rozpoczyna się w wyniku nadawania komunikatów rozgłoszeniowych Dźwiękowego Systemu Ostrzegawczego (DSO),
- pracownicy budynku mogą w czasie ewakuacji zabrać ze sobą drobne rzeczy osobiste, wyłącznie pod warunkiem, że nie opóźni to czasu wyjścia z obiektu,
- osoba odpowiedzialna za przeprowadzenie ewakuacji w danym rejonie, zobowiązana jest sprawdzić tam każde pomieszczenie, czy nikt nie pozostał,
- po ogłoszeniu alarmu ewakuacyjnego wszyscy pracownicy przerywają pracę (bez zbędnych wyjaśnień). Wyłączają w pomieszczeniu urządzenia elektryczne, komputery, zamykają okna i opuszczają pomieszczenia zamykając za sobą drzwi ale nie na klucz (ewentualnie klucz należy zostawić w drzwiach).
- w pierwszej kolejności należy ewakuować osoby z tych pomieszczeń, w których powstał pożar (zagrożenie) lub które znajdują się na drodze rozprzestrzeniania się ognia, dymu (zagrożenia) oraz z pomieszczeń, z których wyjście lub dotarcie do bezpiecznych dróg ewakuacji może zostać odcięte przez pożar lub zadymienie (zagrożenie) - np. kondygnacje znajdujące się powyżej miejsca powstania pożaru.
- nie należy wracać się do pomieszczeń po pozostawione tam rzeczy osobiste, za wyjątkiem sytuacji szczególnych, gdy jest to wskazane z innych względów (np. w przypadku otrzymania informacji o podłożeniu ładunku wybuchowego – zabranie rzeczy osobistych pomaga szybciej zidentyfikować przedmioty podejrzane, obcego pochodzenia),
- należy zwracać uwagę na prowadzenie ewakuacji w sposób energiczny, spokojny, cichy i zdyscyplinowany,
- bieganie w czasie prowadzenia ewakuacji jest zabronione, nie wolno także wyprzedzać ewakuujących się osób,
- jeżeli zaistnieje podejrzenie, że w zagrożonym budynku mogą znajdować się jeszcze ludzie, należy o tym zgłosić dowódcy przybyłej jednostki ratowniczej Straży Pożarnej. Samodzielne sprawdzanie pomieszczeń bez odpowiedniego zabezpieczenia stanowić może grozić utratą życia,
- osobom poszkodowanym udzielić pierwszej pomocy medycznej i wezwać pogotowie ratunkowe,
- w przypadku odcięcia dróg ewakuacji dla pojedynczych osób należy niezwłocznie dostępnymi środkami powiadomić dowódcę działań ratowniczych, który natychmiast w zależności od sytuacji podejmie decyzje w celu ratowania zagrożonych osób przy pomocy sprzętu ratowniczego (drabiny, podnośniki, skokochrony, linki ratownicze, itp.),
- osoby odcięte od wyjścia ewakuacyjnego na skutek dużego zadymienia, ognia lub innej przeszkody, a znajdujące się w strefie zagrożenia, powinny się zebrać w pomieszczeniu najbardziej oddalonym od źródła pożaru (zagrożenia) i niezwłocznie zaalarmować osoby na zewnątrz (strażaków) o zaistniałej sytuacji,
- wszystkie pomieszczenia, z których wyprowadzono ludzi należy dokładnie sprawdzić, czy przypadkowo ktoś z osób nie pozostał w zagrożonych pomieszczeniach, (jeżeli sytuacja pożarowa na to pozwala). Zauważone braki osób należy natychmiast zgłaszać kierującemu ewakuacją,

- przeszukiwanie toalet lub innych pomieszczeń jest obowiązkiem członków personelu wyznaczonego do ewakuacji, nie wszystkich pracowników,
- w przypadku silnego zadymienia dróg ewakuacyjnych, należy poruszać się w pozycji pochylonej, starając się trzymać głowę jak najniżej ze względu na mniejsze zadymienie panujące w dolnych partiach pomieszczeń i dróg ewakuacyjnych. Usta i drogi oddechowe należy w miarę możliwości zasłaniać chustką zmoczoną w wodzie. Podczas ruchu przez mocno zadymione odcinki dróg ewakuacyjnych należy poruszać się wzdłuż ścian, by nie stracić orientacji co do kierunku ruchu zgodnie z oznakowaniem ewakuacyjnym.
- powrót do budynku pracowników następuje tylko wtedy, gdy zostanie to ogłoszone przez kierownika ewakuacji (lub zarządcę obiektu) po uprzednim wydaniu zezwolenia przez dowódcę działań ratowniczo-gaśniczych,
- obowiązkiem kierownikiem ewakuacji jest sprawdzenie przed rozpoczęciem ćwiczeń, czy wszystkie drogi ewakuacyjne (korytarze, schody), drzwi i inne wyjścia są właściwie przygotowane do ewakuacji,
- drzwi i wyjścia ewakuacyjne powinny mieć możliwość natychmiastowego otwarcia w przypadku zagrożenia i ewakuacji ludzi z budynku, drogi ewakuacyjne stale udrożnione; w przypadku zamknięcia wyjść ze względów ochrony mienia, kontroli dostępu itp. należy przewidzieć rozwiązania pozwalające spełnić powyższy warunek, ewakuację należy prowadzić do miejsca zbiórki - lokalizację przedstawiono na planie sytuacyjnym w części graficznej.

8. Ewakuacja osób z ograniczoną zdolnością poruszania się

Osoby o ograniczonej zdolności poruszania się (na wózkach, o kulach, w starszym wieku, niewidome, itp.), które mogą znaleźć się w chwili ogłoszenia alarmu na kondygnacjach powyżej parteru nie mogące samodzielnie pokonać drogi prowadzącej przez klatki schodowe (zarówno podczas ćwiczeń ewakuacyjnych, jak też i w czasie realnego zagrożenia związanego z powstaniem pożaru) będące pracownikami lub użytkownikami budynku, powinny mieć zapewnione odpowiednie siły i środki pomocy, np. w postaci wyznaczenia osób (jednej, dwóch) asystujących i zapewnienia środków do ewakuacji, np. nosze, krzesła, bądź innych środków technicznych.

Osoby o ograniczonej zdolności poruszania się ze względu na panujące na drogach ewakuacyjnych warunki pożarowe (zadymienie, temperatura, itp.) powinny być ewakuowane do sąsiedniej strefy pożarowej, znajdującej się na tej samej kondygnacji.

Odpowiedzialność za ewakuację osób z ograniczoną zdolnością poruszania się ponoszą osoby wyznaczone do ewakuacji osób i gaszenia pożaru na danej kondygnacji.

W celu ewakuacji osób z ograniczoną zdolnością poruszania się, tak szybko, jak to tylko będzie możliwe, koniecznością jest, aby koordynator ewakuacji posiadał listę pracowników z ograniczoną zdolnością poruszania się, które stale przebywają w budynku.

W czasie ewakuacji budynku, koordynator ewakuacji powinien określić czy w budynku, w dniu, w którym nastąpiło zagrożenie (lub przeprowadzane są ćwiczenia z ewakuacją) przebywają osoby z ograniczoną zdolnością poruszania się i upewnić się, że zostały one ewakuowane i są bezpieczne.

9. Ocena ćwiczeń ewakuacyjnych

Wykonał: ..... miejsce, data: ..... /podpis/

Imię i nazwisko / funkcja

Osoba wyznaczona do ewakuacji na kondygnacji/strefie pożarowej:

.....

Data: ..... Godzina zaalarmowania:

.....

1. Ocena zachowania się użytkowników budynku

czy użytkownicy budynku zareagowali odpowiednio na sygnał o konieczności ewakuacji	TAK	NIE
czy użytkownicy korzystali z dróg komunikacji ogólnej przeznaczonych do celów ewakuacji	TAK	NIE
czy ewakuacja przebiegała bez zakłóceń, w sposób zorganizowany i z zachowaniem spokoju	TAK	NIE
czy użytkownicy stosowali się do wskazówek udzielanych im przez osoby wyznaczone do wykonywania działań w zakresie zwalczania pożaru i ewakuacji pracowników	TAK	NIE
czy ktokolwiek wracał do pomieszczenia, z którego się ewakuował	TAK	NIE
czy ktokolwiek nie podporządkował się komunikatowi o ewakuacji lub zamknął się w pomieszczeniu i nie podjął ewakuacji	TAK	NIE
czy stali użytkownicy budynku zajęli się osobami nie będącymi pracownikami Sądu (osobami z zewnątrz)	TAK	NIE
czy którekolwiek drzwi po opuszczeniu pomieszczeń użytkowanych przez osoby ewakuujące się zostały zamknięte na klucz	TAK	NIE
czy wszystkie osoby po opuszczeniu budynku udały się do miejsca zbiórki po ewakuacji	TAK	NIE

Uwagi dotyczące zachowania się użytkowników budynku

.....
.....
.....
.....
.....
.....

Ocena działań osób wyznaczonych do wykonywania działań w zakresie zwalczania pożaru i ewakuacji pracowników

czy osoby wyznaczone do wykonywania działań w zakresie zwalczania pożaru i ewakuacji pracowników podjęły działania w rejonie swojej odpowiedzialności po usłyszeniu komunikatu o ewakuacji	TAK	NIE
czy osoby wyznaczone do wykonywania działań w zakresie zwalczania pożaru i ewakuacji pracowników sprawdziły dokładnie wszystkie pomieszczenia	TAK	NIE
czy osoby wyznaczone do wykonywania działań w zakresie zwalczania pożaru i ewakuacji pracowników kierowały ludzi do odpowiednich dróg ewakuacyjnych w budynku zgodnie z funkcjonującym oznakowaniem	TAK	NIE
czy każda z osób wyznaczonych do wykonywania działań w zakresie zwalczania pożaru i ewakuacji pracowników opuściła kondygnację (rejon odpowiedzialności) jako ostatnia po sprawdzeniu pomieszczeń	TAK	NIE
czy osoby wyznaczone do wykonywania działań w zakresie zwalczania pożaru i ewakuacji pracowników działały w sposób zdecydowany w przypadkach zakłóceń w prowadzeniu ewakuacji i udzielały odpowiednich wskazówek	TAK	NIE
czy po opuszczeniu budynku osoby wyznaczone do wykonywania działań w zakresie zwalczania pożaru i ewakuacji pracowników udały się do miejsca zbiórki po ewakuacji	TAK	NIE

Uwagi dotyczące zachowania się osób wyznaczonych do wykonywania działań w zakresie zwalczania pożaru i ewakuacji pracowników

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Ocena funkcjonujących warunków ewakuacji w trakcie ćwiczenia

czy alarm DSO był słyszalny na każdej kondygnacji	TAK	NIE
czy alarm DSO był zrozumiały w każdym miejscu budynku	TAK	NIE
czy nastąpiło uruchomienie oddymiania ewakuacyjnych klatek schodowych	TAK	NIE
czy drzwi na ciągach komunikacyjnych oraz drzwi ewakuacyjne otwierały się łatwo, w sposób nieutrudniający prowadzenia ewakuacji	TAK	NIE
czy samozamykacze drzwi przeciwpożarowych zadziałały płynnie i skutecznie	TAK	NIE
czy po wystąpieniu alarmu pożarowego nastąpiło otwarcie drzwi na korytarzach i klatkach schodowych objętych kontrolą dostępu	TAK	NIE

Uwagi dotyczące warunków ochrony przeciwpożarowej podczas ewakuacji

.....

.....

.....

.....

Uwagi oceniającego

.....

.....

.....

.....

.....

Podpis .....

10. Sprawdzenie warunków ewakuacji

Sprawdzenie warunków ewakuacji powinno obejmować przygotowanie dróg ewakuacyjnych do ćwiczeń ewakuacyjnych w następującym zakresie:

Sprawdzane rozwiązanie	TAK	NIE	Komentarz/czynności do wykonania
1. Czy drogi ewakuacyjne są prawidłowo oznakowane? - Czy znaki ewakuacyjne są prawidłowo rozmieszczone? - Czy prawidłowo oznakowano wyjścia ewakuacyjne?			
2. Czy znaki bezpieczeństwa (ewakuacyjne) są w dobrym stanie?			

3. Czy oświetlenie ewakuacyjne jest sprawne?			
4. Czy drzwi na drogach ewakuacyjnych są w dobrym stanie? - czy drzwi można łatwo otworzyć? - czy drzwi nie są zablokowane w pozycji otwartej? - czy samozamykacze pracują prawidłowo?			
5. Czy drogi ewakuacyjne (korytarze, klatki schodowe) są właściwie użytkowane? - czy na drogach ewakuacyjnych nie są składowane żadne materiały palne? - czy drogi ewakuacyjne są drożne?			
6. Czy korytarze i klatki schodowe są odpowiednio oświetlone?			

Osoba sprawdzająca:

Data:

.....
.....

11. Planowanie przeprowadzenia ćwiczeń ewakuacyjnych

Kierownik ewakuacji

.....

Data i godzina planowanych ćwiczeń

.....

Cel ćwiczeń

.....
.....
.....

Osoby oceniające przebieg ćwiczeń/osoby wyznaczone:

.....
.....
.....

Personel przeprowadzający ćwiczenia/osoby wyznaczone:

.....
.....
.....
.....
.....
.....

Czy powiadomiono PSP i czy będzie brała udział w ćwiczeniach? TAK / NIE

Uwagi:

.....
.....

Czy scenariusz/plan ewakuacji był weryfikowany? /czy jest aktualny? TAK / NIE

Uwagi:

.....
.....

Czy użytkownicy budynku są zapoznani z scenariuszem/planem ewakuacji? TAK / NIE

Uwagi:

.....
.....

Czy drogi ewakuacyjne zostały sprawdzone pod kątem bezpiecznego ich użycia podczas ćwiczeń ewakuacyjnych? TAK / NIE

Data przeprowadzonej kontroli dróg ewakuacyjnych:

.....

Imię i nazwisko kontrolującego drogi ewakuacyjne:

.....

Uwagi:

.....
.....

.....
.....

Kierownik ćwiczeń ewakuacyjnych: ..... Data: .....

Uwagi:

.....
.....

Uzgodnienia dotyczące:

.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	.....

/Imię i nazwisko/

/podpis/

osób odpowiedzialnych w budynku Sądu za przeprowadzenie ćwiczeń z ewakuacją

/ data/

Załącznik nr 11 – Wzór powiadomienia o zamiarze przeprowadzenia praktycznego
sprawdzenia organizacji oraz warunków ewakuacji

Warszawa, dn.

.....

**KOMENDANT MIEJSKI
PAŃSTWOWEJ STRAŻY POŻARNEJ
m. st. WARSZAWY**

ul. Polna 1
00-622 Warszawa

POWIADOMIENIE

dotyczące praktycznego sprawdzenia organizacji oraz warunków ewakuacji

Stosownie do postanowień § 17 ust. 4 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. poz. 719), uprzejmie informuję, iż w dniu ..... r. o godz. .... w Sądzie Okręgowym Warszawa-Praga przy ul. Poligonowej 3 w Warszawie odbędzie się praktyczne sprawdzenie organizacji oraz warunków ewakuacji.

Do kontaktów roboczych w przedmiotowej sprawie został (-a) upoważniony (-a) p. ...., tel. ....

Załącznik nr 12 – Wzór protokołu zabezpieczenia przeciwpożarowego prac niebezpiecznych pod względem pożarowym

Protokół
zabezpieczenia przeciwpożarowego prac niebezpiecznych pod względem pożarowym.

1. Wykonawca prac pożarowo niebezpiecznych /nr uprawnień/.....
2. Miejsce pracy:.....
3. Rodzaj pracy: Cięcie ☐ Spawanie elektryczne ☐ Spawanie gazowe ☐ Szlifowanie ☐
Inne.....
4. Planowe rozpoczęcie pracy:
..... data ..... godzina
5. Zakończenie prac:
..... data ..... godzina
6. Osoba odpowiedzialna, kierująca pracami - imię i nazwisko, firma:
.....
7. Rodzaj elementów budowlanych występujących w danym pomieszczeniu lub rejonie przewidywanych prac niebezpiecznych pod względem pożarowym
.....
8. Sposób zabezpieczenia przeciwpożarowego budynku, pomieszczenia, stanowiska, urządzenia, itp. w czasie wykonywania prac niebezpiecznych pod względem pożarowym
.....
9. Sposób zabezpieczenia przeciwpożarowego pomieszczeń sąsiednich
.....
10. Ilość i rodzaj sprzętu pożarniczego do zabezpieczenia prac
.....
11. Zasłonięcie czujek w miejscu objętym pracami niebezpiecznymi pod względem pożarowym:
☐ Zasłonięcie czujki/czujek
12. Osoba odpowiedzialna za zasłonięcie/odsłonięcie czujek, w miejscu objętym pracami niebezpiecznymi pod względem pożarowym:

Zasłonięcie:	Odsłonięcie :
..... (imię i nazwisko, data, godzina)	..... (imię i nazwisko, data, godzina)
13. Osoby odpowiedzialne za realizację przedsięwzięć określonych w pkt 8 i 9.
.....tel. .... podpis .....
14. Sposób wykonania prac: Osoba wykonująca pracę przyjmuje całkowitą odpowiedzialność za bezpieczeństwo pożarowe prowadzonych prac, zobowiązuje się przestrzegać przepisów ppoż. oraz właściwych środków bezpieczeństwa. Pracownicy wykonujący prace będą posiadać odpowiednie kwalifikacje.
.....
(Data) (Imię i nazwisko) (podpis)
15. Osoba odpowiedzialna za nadzór nad stanem bezpieczeństwa pożarowego w toku wykonywania prac niebezpiecznych pożarowo
.....tel. .... podpis .....

.....tel. .... podpis .....

16. Osoby odpowiedzialne za przeprowadzenie kontroli rejonu prac:

- po ich zakończeniu	..... tel. .... podpis.....
- po 30 min	..... tel. .... podpis.....
- po 1- 1,5 godz.	..... tel. .... podpis.....
- po 4 godz.	..... tel. .... podpis.....

podpisy członków komisji:

1. ....
2. ....
3. ....
4. ....

Załącznik nr 13 – Wzór zezwolenia na wykonanie prac niebezpiecznych pod względem
pożarowym

.....

/data/

ZEZWOLENIE NR .....

NA WYKONANIE PRAC NIEBEZPIECZNYCH POD WZGLĘDEM POŻAROWYM

Pomieszczenie, miejsce, teren /rejon/ wykonywania prac:

.....

.....

.....

Wykonawca prac /zleceniobiorca/:

.....

.....

Osoba/-y/ wykonujące prace:

.....

.....

.....

Zakres prac do wykonania i przewidywany czas ich wykonania:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Zabezpieczenie rejonu wykonania prac zgodnie z PROTOKOŁEM NR .....
ZABEZPIECZENIA PRZECIWPOŻAROWEGO PRAC NIEBEZPIECZNYCH POD
WZGLĘDEM POŻAROWYM z dnia .....

Zezwolenie jest ważne w terminie od ..... do .....

Inne:

.....

.....

.....

.....

Zezwalam na rozpoczęcie prac

.....

.....

/Data/

/Podpis/

Załącznik nr 14 – Wzór oświadczenia o odbyciu szkolenia przeciwpożarowego

Oświadczenie

Ja ..... niżej podpisany (-a) oświadczam, że w ramach szkolenia wstępnego/okresowego/informacyjnego* zostałem (-am) zapoznany (-a) z przepisami i zasadami dotyczącymi ochrony przeciwpożarowej i zobowiązuję się do ich przestrzegania.

W ramach szkolenia wstępnego/okresowego* zostałem (-am) zapoznany (-a) w szczególności z:

- 1) aktualnymi przepisami w zakresie ochrony przeciwpożarowej;
- 2) zagrożeniami pożarowymi występującym w budynku i sposobami ich eliminacji oraz przyczynami powstawania i rozprzestrzeniania się pożarów;
- 3) zadaniami i obowiązkami w zakresie zapobiegania pożarom oraz w przypadku powstania pożaru lub innego miejscowego zagrożenia;
- 4) zasadami postępowania na wypadek powstania pożaru lub innego zagrożenia;
- 5) zasadami obsługi podręcznego sprzętu gaśniczego, hydrantów wewnętrznych, uruchamiania innych urządzeń przeciwpożarowych,
- 6) zasadami prowadzenia ewakuacji i gaszenia pożarów w zarodku.

.....
(data i podpis)

* niepotrzebne skreślić

Załącznik nr 15 – Wzór oświadczenia o zapoznaniu się z treścią Instrukcji

.....
(imię i nazwisko)

.....
(komórka organizacyjna)

OŚWIADCZENIE

Oświadczam, że zapoznałem (-am) się z treścią „Instrukcji bezpieczeństwa pożarowego dla budynku Sądu Okręgowego Warszawa-Praga przy ul. Poligonowej 3 w Warszawie”, a zwłaszcza z postanowieniami zawartymi w rozdziałach III, IV, V, VI, VIII, X, XI i zobowiązuję się do ich przestrzegania.

.....
(data i podpis)